

Τεράστια απάτη μέσω e-shop

Συνολικά 523.618 € ο τζίρος της οργάνωσης που εξαρθρώθηκε και αντί για επώνυμα προϊόντα πωλούσαν άσχετα αντικείμενα στους πελάτες.

Σελ. 4

Απεργία με πολλά μηνύματα

Μεγάλη η συμμετοχή εργαζομένων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην απεργία της Τετάρτης, ενάντια στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Σελ. 4

13 εκ. € για παιδικές υποδομές

Δυνατότητες εκσυγχρονισμού και βελτίωσης των υποδομών παιδικής φροντίδας δίνεται μέσω ΠΔΕ με στόχο την αναβάθμιση κτηρίων και εξοπλισμού.

Σελ. 4

Η Εβδομαδιαία
Οικονομική Εφημερίδα της Αχαΐας

Μαιζώνος 94 | 262 21 Πάτρα
Τηλ: 2610 620 574

www.symboulos.gr
e-mail: symboulo@otenet.gr
Τιμή Φύλλου: 1,00 €

Περίοδος Γ' | Αρ. Φύλλου 1379
Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2024

Σύμβουλος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Επιμελητήριο Αχαΐας Βήματα εξωστρέφειας

Πλούσιος ο απολογισμός του Επιμελητηρίου Αχαΐας, για το διάστημα 2018-2024, που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, από τον απερχόμενο πρόεδρο Πλάτωνα Μαρλαφέκα. Εκτός από την συμμετοχή σε εκθέσεις και τη δυνατότητα εξωστρέφειας στις επιχειρήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα του φορέα διπλασιάστηκαν.

Σελ. 3

Δράση Πολιτισμού

Σημαντική συνάντηση την επόμενη εβδομάδα για το μέλλον της Πολιτιστικής Βιομηχανίας.

Σελ. 22

> 27ο Forum Ανάπτυξης: 140 Ομιλητές και 21 Συνεδρίες για Βιώσιμο Μέλλον

«Μετάβαση»

ως ευκαιρία προόδου, με προκλήσεις και απειλές

Στο καθιερωμένο αφιέρωμα του «Συμβούλου Επιχειρήσεων» πριν από κάθε Forum Ανάπτυξης, φιλοξενούνται σήμερα ενδιάφέροντα άρθρα και χαιρετισμοί από σημαντικούς εκπροσώπους της περιοχής μας. Αυτοί προσεγγίζουν τη φετινή κεντρική θεματική ενότητα «Μετάβαση», αναδεικνύοντας κρίσιμες προοπτικές και προκλήσεις.

Το 27ο Forum Ανάπτυξης ανοίγει τις πύλες του αυτό το Σαββατοκύριακο 23-24 Νοεμβρίου στο ξενοδοχείο MY WAY, στην Πάτρα. Στις 21 συνεδρίες της διοργάνωσης συμμετέχουν πάνω από 140 ομιλητές, καλύπτοντας θέματα όπως η πράσινη ανάπτυξη, η επιχειρηματικότητα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, οι κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, η μεταβατικότητα στον Πολιτισμό κ.ά.

Με έμφαση στη βιωσιμότητα και την καινοτομία, το 27ο Forum Ανάπτυξης προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες δικτύωσης και διαλόγου για την πρόοδο της Δυτικής Ελλάδας. Το αρχαιότερο αναπτυξιακό συνέδριο της περιοχής καλεί πολίτες, φορείς και επαγγελματίες να συμβάλουν ενεργά στη διαμόρφωση του μέλλοντος.

Σελ. 2, 3, 7-18
Αναλυτικά το πρόγραμμα σελ. 8-10

PLANET COOL
REFRIGERATION COMPANY
cool solutions | warm relations

❄️ Κλιματισμός Οικιακής και Επαγγελματικής χρήσης
❄️ Επαγγελματικά Ψυγεία

24/7 SERVICE

📍 Ι. Διακίδη 166 Πάτρα
☎️ 2610 642 700
✉️ info@planetcool.gr
🌐 www.planetcool.gr

lexis

Ελληνικά & Ξενογλωσσα βιβλία
Σχολικά, Χαρτικά, Γραφική Ύλη,
Αναλώσιμα

Βιβλιοπωλεία Πάτρα
• Αμερικής 63, τηλ. 2610434965,
amerikis@e-lexis.gr
• Κανακάρη 155-157, τηλ. 2610277017,
kanakar@e-lexis.gr
• Μαιζώνος 38-40, τηλ. 2610220919,
info.maizonos@e-lexis.gr
• Αθηνών 11 Πίο, τηλ. 2610911382,
info.rio@e-lexis.gr

Χονδρική Πώληση
Αμερικής 63, (Υπόγειο),
τηλ. 2610336323,
424655.454697,
info.lexis@e-lexis.gr

📍 📱

aplopolis
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

www.aplopolis.gr

Ανθείας 38 & Ακτή Δυμαίων, Τηλ.: 2610 315478

οδηΓραφία

Του Παναγιώτη Γιαλένιου

Στο Δρόμο για το «27ο Forum Ανάπτυξης»

Στο δρόμο για το 27ο Forum Ανάπτυξης, το οποίο ανοίγει τις εργασίες του αύριο, στις 10 π.μ., στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα, με την ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομου, είχαμε την ευκαιρία τις προηγούμενες ημέρες να παρακολουθήσουμε ενδιαφέρουσες συζητήσεις γύρω από την Μετάβαση, την κεντρική θεματική του φετινού πολυσυνεδρίου.

Στη φιλόξενη συχνότητα του IONIAN TV και στην εκπομπή «Χαμηλή Πτήση» της δημοσιογράφου Αγγελικής Σπυροπούλου, συνομιλήσαμε με τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών, καθηγητή Χρήστο Μπούρα, για τους στόχους της φετινής διοργάνωσης. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στην ψηφιακή μετάβαση, που αποτελεί ήδη πραγματικότητα στον χώρο του Πανεπιστημίου. Στο πλαίσιο αυτό, το Πανεπιστήμιο Πατρών οργανώνει ξεχωριστή εκδήλωση με κεντρικό θέμα την ψηφιακή μετάβαση, στην οποία θα συμμετάσχουν σημαντικοί ομιλητές. Επιπλέον, εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Πατρών θα συμμετάσχουν στις περισσότερες εκδηλώσεις του Forum, παρέχοντας επιστημονική τεκμηρίωση και ενισχύοντας τον διάλογο για τη «Μετάβαση».

Στη συνέχεια, συναντηθήκαμε με τον Αντιπεριφερειάρχη Αχαΐας, Φωκίωνα Ζαΐμη, με τη συζήτηση να επικεντρώνεται στις προοπτικές ανάπτυξης της αεροπορίας και της αεροναυπηγικής στη Δυτική Ελλάδα. Το θέμα αυτό θα παρουσιαστεί αναλυτικά σε ειδική εκδήλωση το Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2024, στις 12:30 μ.μ.

Χθες, στο τελευταίο στάδιο αυτών των συναντήσεων, συνομιλήσαμε με τον Πρόεδρο του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, Ευάγγελο Καραχάλιο, και τον καθηγητή Δημήτριο Μούρτζη από το Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στην Πράσινη Μετάβαση και την Κυκλική Οικονομία, δύο κρίσιμα ζητήματα που θα βρίσκονται στο επίκεντρο των εργασιών του 27ου Forum Ανάπτυξης.

Η «Μετάβαση» στην Έρευνα και Ανάπτυξη

Επειδή αύριο και την Κυριακή στο 27ο Forum Ανάπτυξης η δημόσια συζήτηση θα εστιάζει στο επίκαιρο θέμα της «Μετάβασης» και ένα σημαντικό στήριγμα οποιασδήποτε Μετάβασης με θετικό αναπτυξιακό πρόσημο αφορά την εξέλιξη της Έρευνας και της Ανάπτυξης, ιδιαίτερη σημασία αποκτά η αξιολόγηση των πρόσφατων δεδομένων για την Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) στην Ελλάδα

Οι αναφορές του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) για το 2023 (<https://www.ekt.gr/el/news/30518>) σε συνδυασμό με τα δεδομένα παλαιότερων σχετικών μελετών, όπως ενδεικτικά αυτή της διαΝΕΟσις (<https://www.dianeosis.org/2021/02/erevna-kai-kainotomia-stin-ellada/>) προσφέρουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της πορείας και των προκλήσεων του τομέα E&A

1. Συνεχής Αύξηση Δαπανών E&A
Το 2023, οι συνολικές δαπάνες E&A ανήλθαν σε 3,36 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 9,5% σε σχέση με το 2022, γεγονός που υπογραμμίζει τη δέσμευση για ενίσχυση της έρευνας. Ωστόσο, η αύξηση αυτή είναι σχεδόν ευθυγραμμισμένη με την αύξηση του ΑΕΠ κατά 8,3%, με αποτέλεσμα η «Ένταση E&A» (δαπάνες E&A ως ποσοστό του ΑΕΠ) να παραμένει σχεδόν σταθερή, στο 1,49%. Το 2021, σύμφωνα με τη διαΝΕΟσις, η Ελλάδα κατείχε παρόμοια θέση με Ένταση E&A στο 1,50%, γεγονός που αποκαλύπτει ότι η χώρα εξακολουθεί να υπολείπεται από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (2,27%). Η στασιμότητα αυτή δείχνει την ανάγκη για πιο δυναμικές παρεμβάσεις προκειμένου να επιτευχθεί ουσιαστική σύγκλιση με τις κορυφαίες ευρωπαϊκές χώρες.

2. Σύνθεση των Δαπανών E&A

Οι δαπάνες E&A αναλύονται σε τρεις βασικούς τομείς:
Επιχειρηματικός Τομέας (BES): Το 2023, αντιπροσωπεύει το 49,3% των συνολικών δαπανών E&A, σημειώνοντας αύξηση 11,3%. Παρά τη θετική αυτή εξέλιξη, οι δαπάνες του BES ανέρχονται στο 0,74% του ΑΕΠ, αρκετά χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ (1,5%). Η διαΝΕΟσις το 2021 επισήμανε την ανάγκη μεγαλύτερης κινητοποίησης των επιχειρήσεων, ιδίως μέσω φορολογικών κινήτρων και επενδυτικών εργαλείων για startups.
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (HES): Το 2023, οι δαπάνες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανήλθαν στο 0,44% του ΑΕΠ, με αύξηση 8,4% σε σχέση με το 2022. Παρόλα αυτά, η Ελλάδα παραμένει πίσω από χώρες με ισχυρή ερευνη-

τική παράδοση.

Κρατικός Τομέας (GOV): Οι κρατικές δαπάνες παρουσίασαν αύξηση 10%, αλλά η συμβολή τους παραμένει περιορισμένη (0,31% του ΑΕΠ).

Η απουσία σημαντικής συνεισφοράς από ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα είναι ακόμη ένας τομέας που απαιτεί βελτίωση.

3. Συγκριτική Θέση στην ΕΕ

Η Ελλάδα κατατάσσεται 14η στην ΕΕ27 όσον αφορά την ένταση E&A και 12η όσον αφορά το προσωπικό πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) στην έρευνα. Παρά τη βελτίωση, η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται στη μέση της κατάταξης. Σύμφωνα με τη διαΝΕΟσις, η Ελλάδα πρέπει να επενδύσει περισσότερο σε τομείς αιχμής, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η βιοτεχνολογία, για να μπορέσει να αναρριχηθεί στις πρώτες θέσεις.

4. Ενίσχυση Ανθρώπινου Δυναμικού

Η αύξηση του προσωπικού E&A κατά 5,8% και των ερευνητών κατά 5,9% το 2023 είναι ενθαρρυντική. Η διαΝΕΟσις είχε επίσης καταγράψει το 2021 αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού, τονίζοντας την ανάγκη προσέλκυσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό. Η στρατηγική αυτή είναι κρίσιμη, καθώς τα ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη διατήρηση ταλέντου, κυρίως λόγω χαμηλών μισθών και ανεπαρκούς χρηματοδότησης.

5. Συνολικά Συμπεράσματα και Στρατηγικές Βελτίωσης

Τα δεδομένα του ΕΚΤ για το 2023 και οι αναλύσεις της διαΝΕΟσις για το 2021 καταδεικνύουν ότι, ενώ έχουν σημειωθεί πρόοδοι, ο ρυθμός βελτίωσης είναι περιορισμένος. Για να εδραι-

ωθεί η Ελλάδα ως ανταγωνιστική δύναμη στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας και καινοτομίας, απαιτούνται σημαντικές παρεμβάσεις:

Ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας: Η αύξηση των δαπανών E&A στον επιχειρηματικό τομέα είναι θετική, αλλά απαιτούνται περαιτέρω κίνητρα, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις και διευκόλυνση της πρόσβασης σε κεφάλαια για νεοφυείς επιχειρήσεις.

Αύξηση κρατικής χρηματοδότησης: Η συμβολή του δημόσιου τομέα θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω στρατηγικών επενδύσεων σε τομείς αιχμής, που θα λειτουργήσουν ως μοχλός για τη συνολική ανάπτυξη της έρευνας.

Αναβάθμιση πανεπιστημιακής έρευνας: Η τριτοβάθμια εκπαίδευση χρειάζεται περισσότερους πόρους, βελτιωμένη σύνδεση με την αγορά εργασίας και ενίσχυση της συνεργασίας με επιχειρήσεις.

Διεθνής συνεργασία: Η Ελλάδα πρέπει να διευρύνει τη συμμετοχή της σε ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το Horizon Europe, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες για μεγαλύτερη χρηματοδότηση και δικτύωση.

Στήριξη ανθρώπινου δυναμικού: Πέρα από την αύξηση των θέσεων εργασίας, είναι σημαντική η διατήρηση και προσέλκυση ερευνητών υψηλού επιπέδου μέσω ανταγωνιστικών αποδοχών και ερευνητικών υποδομών.

Η σύγκριση των δεδομένων του 2023 με αυτά του 2021 αποκαλύπτει ότι, ενώ υπάρχει σαφής βελτίωση, χρειάζονται πιο τολμηρές κινήσεις για την αντιμετώπιση χρόνιων αδυναμιών.

Η αποτελεσματική «Μετάβαση» προϋποθέτει συντονισμένες πολιτικές, ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και ουσιαστική στήριξη της καινοτομίας, με απώτερο στόχο τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη.

IRI

BEYOND

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΕΚΘΕΣΗ

<https://forumanaptixis.gr/iribeyond>

FEMHEALTH GREECE
Λύσεις για την υγεία της γυναίκας

METADENT
Πρόληψη και αποκατάσταση της υγείας των δοντιών

METACIG
Καινοτομία για τη μείωση των τοξικών επιδράσεων του καπνίσματος

HIPPOCRATES AI
Τεχνητή νοημοσύνη για την υγεία

IRI CANNABIS
Έρευνα στη φαρμακευτική και θεραπευτική κάνναβη

SPIKE DETOX
Αποτοξίνωση από την ακίδα πρωτεΐνη του κορωνοϊού

SHAYA
Ανάπτυξη διαμονής για Kosher επισκέπτες

NUTRIMILK ANALYTICS
Ανάλυση θρεπτικών συστατικών του μητρικού γάλατος

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: IRI BEYOND | Επιστημονικό Πάρκο Πατρών | iribeyond@gmail.com | κιν. 6937333722

27ο Forum Ανάπτυξης

22 Νοεμβρίου 2024 • ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

7

Μετάβαση

Γράφουν στον «Σ.Ε.»

Ιάσων Φωτήλας

Υφυπουργός Πολιτισμού

Νεκτάριος Φαρμάκης

Περιφερειάρχης Δυτ. Ελλάδας

Κωνσταντίνος Πελετίδης

Δήμαρχος Πατρέων

Αθανάσιος Παπαδόπουλος

Πρόεδρος ΠΕΔΕ

Δήμαρχος Καλαβρύτων

Γρηγόρης Αλεξόπουλος

Δήμαρχος Δυτικής Αχαΐας

Θεόδωρος Μπαρής

Δήμαρχος Ερυμάνθου

Παναγιώτης Ανδριόπουλος

Δήμαρχος Αιγιάλειας

Κλεομένης Μπάρλος

Πρόεδρος ΣΕΒΠΑΔΕ

Πλάτωνας Μαυραφέκας

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας

Χρήστος Μπούρας

Πρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών

Αθανάσιος Ζούπας

Πρόεδρος Δικηγορικού

Συλλόγου Πατρών

Ευάγγελος Καραχάλιος

Πρόεδρος ΤΕΕ/ΤΔΕ

Άννα Μαστοράκου

Πρόεδρος

Ιατρικού Συλλόγου Πατρών

Αντιπεριφερειάρχης Δημ. Υγείας

Παναγιώτης Αναστασόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος ΟΛΠΑ ΑΕ

Γιώργος Βαγενάς

Πρόεδρος ΟΕΣΠ

Πρόεδρος ΕΕΣΠ

Πρόγραμμα εκδηλώσεων του

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 10:00-10:30

Αγιασμός - Εγκαίνια

Από τον σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 11:00-12:30

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Επιμελητήριο Αχαΐας- Αχαϊκή Επιμελητηριακή Ανάπτυξη (ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ.)

ΘΕΜΑ

«Ευρωπαϊκά Έργα και Τοπική Επιχειρηματική Ανάπτυξη: Οι Ευκαιρίες από τη Δράση του Επιμελητηρίου Αχαΐας και της Αναπτυξιακής του εταιρείας»

Ομιλητές:

• **Πλάτων Μαργαλάκης**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας, Πρόεδρος Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Πρόεδρος ΕΦΕΠΑΕ

• **Δρ Δανάη Κατοαντά**, Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Αχαϊκή Επιμελητηριακή Ανάπτυξη (ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ.)

Εκπρόσωποι συνεργαζόμενων φορέων:

• **Δρ. Δημήτριος Μούρτζης**, Καθηγητής Αντιπρόεδρος Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών, Επιστημονικός Υπεύθυνος PATRAS IQ

• **Ευγενία Καμπιώτη**, Διευθύντρια Επιμελητηρίου Ζακύνθου

• **Κώστας Γιωτόπουλος**, Επίκουρος Καθηγητής, Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών

«Success Stories ωφελούμενων επιχειρήσεων»

Εκπρόσωποι ωφελούμενων επιχειρήσεων:

• **Πάρης Λαλιώτης**, Επιχειρηματίας-Σχεδιαστής «Laliotis Viugar OE»

• **Δήμητρα Παπανικολοπούλου**, Επιχειρηματίας, «Soubenir»

• **Γιάννης Μπακαλάρος**, CEO «BacFresh»

• **Ελένη Φωτακέλη**, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Γραφίστρια, «Fotakeli Design»

• **Δρ Μαρία Ζαφειροπούλου**, Γεροντολόγος, CEO Cohesion/Co2Gether

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 12:30-14:30

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Οργανωτική Επιτροπή 27ου Forum Ανάπτυξης - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας / Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής, Σύνδεσμος Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτ. Ελλάδας

ΘΕΜΑ

«Aviation: Προοπτικές Ανάπτυξης της Αεροπορίας- Αεροναυπηγικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

Συντονισμός:

Βασίλης Λουκόπουλος, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος Επιστημονικού Πάρκου Πατρών
Παναγιώτης Γιαλένιος, Εκδότης εφημερίδας «Σύμβουλος Επιχειρήσεων»

Χαιρετισμός:

Φωκίων Ζαΐμης, Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε Αχαΐας

Ομιλητές:

• **Δημήτρης Μούρτζης**, Καθηγητής, Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Πατρών, Ίδρυτικό Μέλος και Εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Πατρών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κοινοπραξίας CLEAN AVIATION, Θέμα: «Πανεπιστήμιο Πατρών και Aviation»

• **Βασίλης Λουκόπουλος**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος Επιστημονικού Πάρκου Πατρών και ο κόμβος καινοτομίας στην αεροπορία-αεροναυπηγική»

• **Αλκιβιάδης Θωμάς**, Dipl.-Ing. CEO ALTHOM GmbH, Θέμα: «Western Greece region Challenges to become more innovative and competitive»

• **Καθ. Χρυσόστομος Στύλιος**, Διευθυντής IN.BI.S., Θέμα: «Καινοτόμα έργα & αποτελέσματα στην περιοχή της Αεροναυπηγικής και των μη επανδρωμένων αεροχημάτων από το Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων»

• **Μιχάλης Χρηστάκης**, Πρόεδρος Συνδέσμου Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτικής Ελλάδας (Σ.Τ.Ε.Δ.Ε.), Θέμα: «Τεχνολογικές Επιχειρήσεις και Aviation»

• **Γιώργος Πρεβεζάνος**, Εκπρόσωπος Αερολέσχης Μεσολογίου, Θέμα: «Ο Ρόλος των Αεροδρομίων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Δ.Ε.) στην Τοπική Ανάπτυξη»

• **Δρ. Στυλιανός Νεοφυτίδης**, Διευθυντής Ερευνών του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, Θέμα: «Hydrogen in Aviation»

• **Δημήτριος Σκληρός**, CEO Hellenic Drones, Θέμα: «Προοπτική ανάπτυξης των Drones στην Δυτική Ελλάδα και η σηματικότητα της εκπαίδευσης»

• **Χάρης Κόκκινος**, Τεχνικός Διευθυντής FEAC Engineering, Θέμα: «Τα Ψηφιακά Δίδυμα στον τομέα της Αεροδιαστημικής»

• **Αργύρης Βλαντής**, Aviation Instructor, Training & Project Manager of Hellenic Aerospace Hub P.C., Θέμα: «Η αεροπορική εκπαίδευση ως καταλυτικός παράγοντας στην αεροπορική ανάπτυξη μιας περιοχής»

• **Κυβ. Γιώργος Μαντζαργιώτης**, Founder/CEO FLYING CROSS HELLAS, Θέμα: «Η παρουσία της Ακαδημίας εκπαίδευσης πιλότων, χειριστών DRONES, τεχνικών αεροσκαφών GULF AIR ACADEMY και της ΑΜΚΕ Αεροκομιδών-drone operator-flight school FLYING CROSS HELLAS στη Δυτ. Ελλάδα με βάση το αεροδρόμιο Μεσολογίου»

• **Αντώνης Βαβουλιώτης**, CEO, Adamant Composites ΕΠΕ, Θέμα: «Adamant Composites ΕΠΕ: Καινοτόμες Λύσεις για την Αεροναυπηγική Βιομηχανία»

• **Χρήστος Ξουρής**, CEO & Co-Founder Gaia Robotics, Θέμα: «Καινοτόμες Εφαρμογές των Αεροπορικών Τεχνολογιών στον Πρωτογενή Τομέα»

• **Cpt. Emiliios Economides**, Managing Director Eveno Aviation, Θέμα: «Εκπαίδευση επαγγελματιών πιλότων στο Αερο-

δρόμιο Μεσολογίου»

• **Βασίλης Κωστόπουλος**, Ερευνητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Θέμα: «Technology and Services»

• **Σπύρος Βασιλείου**, Πρόεδρος, EUROAVIA Patras, Θέμα: «Get to Know EUROAVIA Patras»

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 17:30-19:30

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας - Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας - Europe Direct ΠΔΕ

ΘΕΜΑ

«Προγράμματα και Εργαλεία Χρηματοδότησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων»

Χαιρετισμός:

Κλεομένης Μπάρλος, Ομ. Καθηγητής, Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Ε.Β.Π.Ε.&Δ.Ε.

Ομιλητές:

• **Τάκης Παπαδόπουλος**, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Θέμα: «Αναπτυξιακές προκλήσεις για την τοπική επιχειρηματικότητα»

• **Ευαγγελία Γεωργίου**, Υπεύθυνη Επικοινωνίας της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, Θέμα: «Η συμβολή του Ταμείου Ανθεκτικότητας & Ανάκαμψης και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων στην ελληνική και τοπική κοινωνία»

• **Νίκος Θωμόπουλος**, Προϊστάμενος Μονάδας Α ΕΥΔΕΠ-ΠΔΕ, Θέμα: «Δυνατότητες Χρηματοδότησης Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτική Ελλάδα 2021-2027»

• **Ροζαλία Θαλασσινού**, Διευθύντρια Δανείων και Κρατικών Ενισχύσεων, Θέμα: «Ευκαιρίες χρηματοδότησης από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα-HBD»

• **Γεώργιος Σκαρλάτος**, Επικεφαλής Τομέα Μεσαίων Επιχειρήσεων Εθνικής Τράπεζας, Θέμα: «Χρηματοδοτικές λύσεις και αξιοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις από την Εθνική Τράπεζα»

Συντονίστριες:

Μαρία Βουτσινά, Επικεφαλής Europe Direct Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
Δρ. Αρετή Μούρκα, Γενική Διευθύντρια Επιχειρήσεων/ Διευθύνουσα Σύμβουλος Λειτουργίας (COO), PATRAS ADVANCED TECHNOLOGIES IKE

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 19:30-21:30

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Οικονομικό Επιμελητήριο-10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας

ΘΕΜΑ

«Προοπτικές Ανάπτυξης στη Δυτική Ελλάδα: Πρωτογενής Τομέας, Βιομηχανία, Τουρισμός, Υποδομές»

Ομιλητές:

• **Διονύσιος Καλαματιανός**, Βουλευτής Ν. Ηλείας, Τομεάρχης Παιδείας, ΣΥΡΙΖΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

• **Χριστίνα Σταρακά**, Βουλευτής ν. Αιτωλοακαρνανίας, Τομεάρχης Αθλητισμού και Νέας Γενιάς, πρ. Τομεάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης, ΠΑΣΟΚ ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Λυκούργος Σταυρούλοπουλος, Εντεταλμένος Περιφερειακός Σύμβουλος σε θέματα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
• **Αλέξανδρος Παγώνης**, Στέλεχος ΚΚΕ
Σύνοψη βασικών οικονομικών δεικτών:
Νίκος Παννακόπουλος, Καθηγητής, τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Πατρών

Συντονιστής:

Γιώργος Παππάς, Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 10:30-12:00

Αίθουσα «ΕΡΑΤΩ»

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Οργανωτική Επιτροπή Forum Ανάπτυξης - Πελαγία Δημητρακοπούλου, Συγγραφέας

ΘΕΜΑ

«Μεταβαίνοντας σε μια νέα εποχή χρηματοοικονομικής κουλτούρας για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις»

Χαιρετισμός:

Βασιλική Λαζαράκου, Διδάκτωρ Νομικής, Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Management Board) της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)

Ομιλητές:

• **Γεώργιος Παππάς**, Πρόεδρος Οικονομικού Επιμελητηρίου Β/Δ Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας

27ου Forum Ανάπτυξης

- **Αριστείδης Βάβαλης**, Σύμβουλος Επενδύσεων BETA Χρηματοπιστωτική
- **Θεμιστοκλής Ρέσος**, Υπεύθυνος χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών Optima Bank
- **Πελαγία Δημητρακοπούλου**, Συγγραφέας «Επένδυσε για να μην τελειώσουν ποτέ τα όνειρα»

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 12:00-14:00

Αίθουσα «ΕΡΑΤΩ»

Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΘΕΜΑ
«Ψηφιακή μετάβαση στην εκπαίδευση»

Ομιλητές:

- **Δρ. Βασίλειος Δελής**, Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφοριακών Συστημάτων, Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», Θέμα: «Αλγόριθμοι και πολυπλοκότητα στη διοίκηση της εκπαίδευσης: η περίπτωση των εκπαιδευτικών κενών»
- **Χρύσα Καπράλου**, Αναπλ. Υπεύθυνη Εθνικού Οργανισμού Υποστήριξης eTwinning, Διεύθυνση Υποδομών και Δικτύων, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», **Μιχάλης Παρασκευάς**, Υπεύθυνος Εθνικού Οργανισμού Υποστήριξης eTwinning, Καθηγητής Παν. Πελοποννήσου, Αντιπρόεδρος ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
Θέμα: «eTwinning: STEM Εκπαίδευση και Τεχνητή Νοημοσύνη για την Εκπαιδευτική Κοινότητα»
- **Δρ. Θεόδωρος Κομνηνός**, Διευθυντής Πληροφοριακών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», Θέμα: «Διασφαλίζοντας την Ψηφιακή Μετάβαση: Η Κυβερνοασφάλεια σε έναν Ταχέως Εξελισσόμενο Κόσμο»
- **Μαρία Γιαννίου**, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», Θέμα: «Ενσωματώνοντας την Καινοτομία στην Εκπαιδευτική Πράξη: Ανάπτυξη Κέντρων Καινοτομίας στις 13 Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης»
- **Σωτήριος Χριστοδούλου**, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Παν. Πελοποννήσου, Επιστημονικός Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», Θέμα: «Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Τάξης Μαθητείας ΕΠΑΛ»

Συντονιστής:

Δημήτριος Σερπάνος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, Πρόεδρος ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 20:00-22:00

Αίθουσα «ΕΡΑΤΩ»

Σύλλογος Κερκυραίων Πάτρας

ΘΕΜΑ
Θέμα: «Πρωτοπόροι Ελαιοπαραγωγοί: Παραγωγοί με μεράκι, όραμα και τόλη μέσα σε αιωνόβιους ελαιώνες αξιοποιούν ανεκμετάλλευτο φυσικό θησαυρό, πετυχαίνουν αξιοθαύμαστα και γίνονται παραδείγματα για μίμηση»

Ομιλητές:

- **Sandra Specker**, Άγγελος Ανδριώτης, Ελαιοπαραγωγοί, Τυποποιητές Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου, Ποικιλίας Λιανολιάς, Θέμα: «Olithea Μονοποικιλιακό Λιανολιάς Κέρκυρας»
- **Κωνσταντίνος Λιανός**, Ελαιοπαραγωγός, Τυποποιητής Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου «Λιανός» αγουρέλαιου & Βιολογικού εξαιρετικά παρθένου από ημιορεινές ελιές στους πρόποδες του Παναχαϊκού στην περιοχή της Αιγιάλειας, Θέμα: «Τέσσερις γενιές στο χώρο του ελαιολάδου»
- **Νίκος Πολυζώης**, Ελαιοπαραγωγός, με ιδιόκτητο ελαιοτριβείο, Τυποποιητής Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου Ποικιλιών Κορωνιάς και Κουτσουρελιάς (Ματαράγκα Κάτω Αχαΐας), Θέμα: «Οι πατρογονικοί ελαιώνες-Ο εκσυγχρονισμός του ιδιόκτητου ελαιοτριβείου-Η ριζωμένη στο DNA αγάπη για το ελαιόλαδο, το όραμα και οι δυσκολίες που προσγειώνουν και απογοητεύουν»
- **Ιωάννης Λιτσαρδόπουλος**, Πρόεδρος Συλλόγου Κερκυραίων Πάτρας, Φιλολόγος, Θέμα: «Η μετάβαση στο χρυσοφόρο ελαιώνα με το παράδειγμα πρωτοπόρων παραγωγών που με γνώση, όραμα και εξωστρέφεια δημιουργούν προϊόν με εξαιρετικά χαρακτηριστικά»
- **Αννίτα Ζάχου**, Εμπειρογνώμων δοκιμάστρια παρθένων ελαιολάδων και Σύμβουλος, Θέμα: «Ποιότητα ελαιόλαδου, μοντέλο ελαιoturισμού»
- **Dr Βασίλης Δημόπουλος**, αναπληρωτής καθηγητής ΤΕΙ Πελοποννήσου, Διευθυντής Εργαστηρίου Γευσιγνωσίας Ελαιόλαδου Καλαμάτας, Θέμα: «Γενετικός πλούτος - Τοπικές ποικιλίες με εξαιρετικά γευσιγνωστικά χαρακτηριστικά»
- **Παρεμβάσεις ντόπιων παραγωγών-τυποποιητών**

Συντονιστής:

Ιωάννης Λιτσαρδόπουλος, Πρόεδρος Συλλόγου Κερκυραίων Πάτρας

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 12:00-14:00

Αίθουσα «ΑΡΤΕΜΙΣ»

Δικηγορικός Σύλλογος Πατρών

ΘΕΜΑ
ΔΙΚΑΙΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δικαστικός χάρτης, ψηφιακή Δικαιοσύνη, Ασφάλεια Δικαίου»

Ομιλητές:

- **Ιωάννης Μπούγας**, Δ.Ν. Υφυπουργός Δικαιοσύνης
- **Νικόλαος Νικολάου**, Εισαγγελέας Εφετών, Διευθύνων της Εισαγγελίας Εφετών Πατρών
- **Σταύρος Κοντονής**, Δικηγόρος, π. Υπουργός Δικαιοσύνης
- **Άγγελος Τσιγκρής**, Δικηγόρος, π. Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τ. Βουλευτής
- **Μαρίνος Σκανδάμης**, Δ.Ν. Δικηγόρος, π. Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Συντονιστής:

Αθανάσιος Ζούπας, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 17:30-20:00

Αίθουσα «ΑΡΤΕΜΙΣ»

Πανεπιστήμιο Πατρών

ΘΕΜΑ
«Ψηφιακή Μετάβαση: Προκλήσεις και Ευκαιρίες»

Χαιρετισμοί:

Χρήστος Μπούρας, Πρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών

Γιώργος Παναγιωτόπουλος, Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών

Θεόδωρος Βασιλόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Εξυπηρέτησης του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ΠΔΕ

Ομιλητές:

- **Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος**, Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- **Χάρης Φαρμάκης**, Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών
- **Νίκος Αβούρης**, Καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πατρών
- **Νικόλαος Κωστόπουλος**, CTO PaperGo
- **Χρυσόστομος Στύλιος**, Καθηγητής του Τμ. Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων- Διευθυντής Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων-Ε.Κ «ΑΘΗΝΑ»
- **Δημήτρης Μούρτζης**, Καθηγητής, Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών, του Πανεπιστημίου Πατρών

Συντονιστής:

Γεώργιος Παναγιωτόπουλος, Αντιπρύτανης Προγραμματισμού, Ψηφιακού Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Υποδομών Πανεπιστημίου Πατρών

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 20:00-22:00

Αίθουσα «ΑΡΤΕΜΙΣ»

Ομοσπονδία Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α.)

ΘΕΜΑ
«Προκλήσεις και ευκαιρίες της Ψηφιακής και της Πράσινης Μετάβασης για τις ΜμΕ»

Ομιλητές:

- **Δημήτρης Βαργιάμης**, Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΒΕΕ και Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Υδραυλικών Ελλάδας (ΟΒΥΕ)
- **Θανάσης Γιανναδάκης**, Δρ. Μηχανολόγος Μηχανικός, Ενεργειακός Σύμβουλος Επιχειρήσεων
- **Ιωάννης Διδάχος**, Α' Αντιπρόεδρος Πανελληνίας Ομοσπονδίας Επισκευαστών Ε.Ο.Β.Ε.Α.Μ.Μ., Αντιπρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου Ι.Κ.Τ.Ε.Ο., Αντιπρόεδρος Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α., Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Πρόεδρος Ι.Κ.Τ.Ε.Ο. Γλαύκου, Ταμίας Συλλόγου Μηχανικών Αυτοκινήτων Νομού Αχαΐας
- **Αλέξης Πλέσσιος**, Προϊστάμενος ΙΜΕ / ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ Παράρτημα Δυτικής Ελλάδας

Συντονιστής:

Δημήτρης Νικολακόπουλος, Πρόεδρος Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α., μέλος Δ.Σ. ΓΣΕΒΕΕ και αντιπρόεδρος «Συνδέσμου Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών Νόμου Αχαΐας (ΒΑΤΤ)»

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 10:00-12:00

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας «Δανιηλίσ»

ΘΕΜΑ
«Η Τέχνη στους μεταβατικούς χρόνους»

Ομιλήτρια:

Μαράν Γεωργίου, Ιστορικός Τέχνης, πρώην διδάσκουσα Πανεπιστημίου Ιονίου * Στην εκδήλωση θα τιμηθούν οι παρακάτω Καλλιτέχνιδες Εικαστικοί στην Πάτρα: **Μαρία Χονδράλη**, **Μαίρη Τασοπούλου**, **Κατερίνα Κουνάβη**, **Μαρία Κολιοπούλου**, **Αργυρή Κυριακοπούλου**, **Κίτυ Σταγκοπούλου**, **Σοφία Πούλη**, **Γεωργία Παράσχη**, **Ελένη Λιμάρ**, **Θεοδώρα Κατσαΐτη**, **Νίκη Μαυροθαλασσίτη**, **Γεωργία Γιάχου**, **Ελένη Μαρινάκη**, **Βούλα Λενακάκη**, **Λίτσα Τοιμηρή**.

Την παρουσίασή τους θα κάνει η **Ευτυχία Λαμπροπούλου**, υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων του περιοδικού «Πατρινόγραμμα».

Συντονίστρια:

Έφη Αναλυτή, Πρόεδρος Συλλόγου Νέων Καλλιτεχνών Πατρών

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 12:00-14:00

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Π.Ο.Μ.Ι.Δ.Α. - Ένωση Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας

ΘΕΜΑ
«Ακίνητη Ιδιοκτησία, Κράτος & Τοπική Αυτοδιοίκηση - Πολιτικές και Θεσμικές Μεταρρυθμίσεις»

Χαιρετισμοί:

Βουλευτές Αχαΐας & Εκπρόσωποι της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ομιλητές:

- **Βασίλης Σπανάκης**, Υφυπουργός Εσωτερικών και Δημ. Διοίκησης
- **Σία Αναγνωστοπούλου**, Βουλευτής Αχαΐας Νέα Αριστερά, τ. Υπουργός
- **Αθανάσιος Ζούπας**, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών
- **Ελένη Κοντογεώργου**, Πρόεδρος Συντ. Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος
- **Χαρά Ζηνοζή**, Συμβολαιογράφος, Πρόεδρος Συμβ/φων Πατρών και Δυτ. Στερεάς Ελλάδας
- **Δρ. Απόστολος Ευθυμιάδης**, Ηλεκτρ. Μηχανολόγος, Ενεργειακός Σύμβουλος ΠΟΜΙΔΑ-UIPI
- **Δρ. Χάρης Στελλάκης**, Δ/ντής Διαχείρισης Έργων Υποδομών της «Κοινωνίας της Πληροφορίας»
- **Γιώργος Χριστόπουλος**, Φοροτεχνικός Α' Τάξης, Φορολογικός συνεργάτης ΠΟΜΙΔΑ
- **Αντώνης Μουζάκης**, Φοροτεχνικός Α' Τάξης, Φορολογικός Σύμβουλος ΠΟΜΙΔΑ
- **Νίκος Κεχαγιάογλου**, Υπεύθυνος Προ-

Συνέχεια στη σελ. 10

Πρόγραμμα εκδηλώσεων 27ου Forum Ανάπτυξης

γράμματος Ασφάλισης Κιρίων μελών ΠΟ-ΜΙΔΑ

Προεδρείο:

Σπύρος Παραδιάς, Δικηγόρος Α.Π., Πρόεδρος της Π.Ο.Μ.Ι.Δ.Α. και της Διεθνούς Ενωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων (UIPI)
Νίκος Παπάκος, τ. Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών και Αντιπρόεδρος Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Αχαΐας - ΕΙΑΝΑ.

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 17:30-19:30

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ηπείρου-Ιονίων Νήσων-Δυτικής Ελλάδος-Πελοποννήσου

ΘΕΜΑ

«Σχεδιάζοντας τη Μετάβαση με Προοπτική Βιώσιμης Ανάπτυξης»

Ομιλητές:

- **Πλάτων Μαυραδάκης**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας, Πρόεδρος Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Πρόεδρος ΕΦΕΠΑΕ
- **Τάκης Παπαδόπουλος**, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας Έρευνας και Καινοτομίας

Συντονίστρια:

Μάγδα Πετροπούλου, Γενική Διευθύντρια Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 20:00-22:00

Αίθουσα «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας

ΘΕΜΑ

«Μουσικές μεταβάσεις και συνδέσεις από τη λαϊκή στην έντεχνη δημιουργία»

Ομιλητές:

- **Διονύσης Καραζάς**, Ποιητής, Λογοτέχνης
- **Νικολέτα Κασιδήμα**, Φιλολόγος
- **Λουκάς Αδαμόπουλος**, Συνθέτης, Μουσικός
- **Γιώργος Δίπλας**, Συνθέτης
- **Γιάννης Κόττορος**, Πρόεδρος Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας

Συντονιστής:

Σταύρος Σολωμός, Μάεστρος, Καλλιτεχνικός Διευθυντής Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας

* Κατά την διάρκεια της συνεδρίας το Ορχηστρικό Σχίσμα Μουσικής Έκφρασης της Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας, υπό την διεύθυνση του Γιώργου Παπαγεωργίου, θα ερμηνεύσει σχετικά μουσικά έργα.

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 12:00-14:00

Αίθουσα «ΕΡΑΤΩ»

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

ΘΕΜΑ

«Πράσινη Μετάβαση - Καλές πρακτικές»

Ομιλητές:

- **Αθανάσιος Μπαλφούσις**, Διευθυντής Εργοστασίου Δρεπάνου Πατρών ΤΙΤΑΝ ΑΕ, **Ιωάννης Μπασκούτας**, Προϊστάμενος Ποιότητας και Περιβάλλοντος Εργοστασίου Δρεπάνου Πατρών ΤΙΤΑΝ ΑΕ, Θέμα: «ΤΙΤΑΝ: Δημιουργώντας βιώσιμη αξία για

την κοινωνία και την οικονομία»

• **Στάθης Οικονομίδης**, Διευθυντής Εργοστασίου Πατρών «ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΑ ΑΕ», Θέμα: «Πράσινη Μετάβαση στη ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΑ»

• **Ιωάννα Παπαβασιλείου**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήμα Χημικών Μηχανικών Πανεπιστήμιο Πατρών, Θέμα: «Πράσινη Μετάβαση: Έρευνα και Εφαρμογή στο Πανεπιστήμιο Πατρών»

• **Σοφία Στάμου**, Διευθύντρια Επικοινωνίας ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ, Θέμα: «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ: Θετική κινητικότητα»

Παναγιώτης Αναστασόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος Οργανισμού Λιμένος Πατρών ΑΕ, Θέμα: «Πράσινη μετάβαση στην διαλειτουργικότητα του λιμανιού»

Κατερίνα Μαλάμη, Senior Account Manager, Space Hellas, Θέμα: «Remember, green's your color»

Προεδρείο:

- **Βαγγέλης Καρακάλιος**, Πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου Δυτικής Ελλάδας
- **Δημήτρης Μούρτζης**, Καθηγητής, Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών, Αντιπρόεδρος Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 17:00-19:00

Αίθουσα «ΕΡΑΤΩ»

Εμπορικός Εισαγωγικός Σύλλογος Πατρών, Ομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου, Νοτιοδυτικής Ελλάδος, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας & Ιθάκης

ΘΕΜΑ

«Το χθες, το σήμερα και το αύριο του ελληνικού εμπορίου»

1η Θεματική Ενότητα: «Ηλεκτρονικό μάρκετινγκ & εμπόριο: ευκαιρίες και κίνδυνοι»

Ομιλητές:

Γεώργιος Βαγενάς, Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Πατρών & Ομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου Νοτιοδυτικής Ελλάδας Ζακύνθου Κεφαλληνίας και Ιθάκης
Ανδρέας Φώτου, Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Δυτικής Αχαΐας
Κωνσταντίνος Κακκαβάς, Πρόεδρος Επιχειρηματικού Συλλόγου Καλαβρύτων
Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Επιχειρηματικού Συλλόγου Αιγιάλειας

2η Θεματική Ενότητα: «Εφαρμογές κοινωνικής καινοτομίας στο τοπικό εμπόριο»

Ομιλητές:

• **Τρύφωνας Παπαδόπουλος**, Πρόεδρος Συνδέσμου Εμπορικών Αντιπροσώπων Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων

3η Θεματική Ενότητα: «Social media και ηλεκτρονικό εμπόριο»

Ομιλητές:

• **Ανδρέας Κομνηνός**, B.Sc. Hons, Ph.D., C.Eng. CITP Assistant Professor, Computer Engineering & Informatics Department University of Patras, Greece

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 19:00-21:00

Αίθουσα «ΕΡΑΤΩ»

Δημοτική Παράταξη Πάτρας «σπιράλη»

ΘΕΜΑ

«Νεανική παραβατικότητα: Ο ρόλος των δήμων για μια πόλη χωρίς βία»

Ομιλητές:

- **Κωνσταντίνος (Νάντια) Κοτοπή**, Ψυχολόγος-Σύμβουλος, Κέντρο Ψυχικής Υγείας Γ.Ν. Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας», Θέμα: «Όταν τα παιδιά μας χάνουν τα όρια εκτός σπιτιού: οι ρόλοι και η δράση όλων των εμπλεκόμενων»
- **Ιγνάτιος Τριανταφύλλου**, Αξιωματικός Ελληνικής Αστυνομίας, Προϊστάμενος Γραφείου Δημ. Σχέσεων και Ενημέρωσης Δημοσιογράφων Δυτικής Ελλάδας, Θέμα: «Στατιστικά δεδομένα- μελέτη περιπτώσεων: «Ας μιλήσουμε αληθινά...»
- **Ιωάννα Τσάκωνα**, Αστυνόμος Α΄ Ψυχολόγος Γ.Ε.Π.Α.Δ.Δ.Ε., Θέμα: «Εκπαίδευση στην Ενσυναίσθηση και Ψυχική Ανθεκτικότητα. Πυξίδα/ Οδηγός για υγιείς συμπεριφορές»
- **Ανδρέας Ριζόπουλος**, Εκπαιδευτικός, Διευθυντής 9ου Εσπερινού ΕΠΑΛ Πάτρας Θέμα: «Σχολείο: Γέφυρα Γονέων και Πολιτείας. Εμπειρία και πρακτικές στην διαχείριση της νεανικής και όχι μόνο παρεκκλίνοιας συμπεριφοράς με την καταγραφική ματιά ενός εκπαιδευτικού»
- **Παρεμβάσεις Αυτοδιοικητικών (Δημάρχων, Αντιδημάρχων, κ.ά.) από άλλες πόλεις που, μέσα από την λειτουργία δημοτικών δομών και υπηρεσιών (Αντιδημαρχίες, Σχολές Γονέων, κλπ.), εφαρμόζουν δράσεις πρόληψης, εκπαίδευσης και ενημέρωσης για την μάλιστα της σημερινής κοινωνίας, την βία και ιδιαίτερα την νεανική βία σε κάθε της μορφή**

Συντονιστής:

Αντώνης Σκιαθάς, Ποιητής, Πρόεδρος Γραφείου Ποιήσεων

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 10:30-12:00

Αίθουσα «ΑΡΤΕΜΙΣ»

Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων INBIS/ΕΚ ΑΘΗΝΑ - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

ΘΕΜΑ

«Πλατφόρμα Καινοτομίας για τον Τουρισμό στη Μεσόγειο-Ενημερωτική Ημερίδα έργου EuroMed Libeccio»

Χαιρετισμοί:

Παναγιώτης Σακελλαρόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος
Χρυσόστομος Στύλιος, Διευθυντής Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων-ΕΚ. ΑΘΗΝΑ

Ομιλητές:

- **Αθανάσιος Καλογεράς**, INBIS-ΑΘΗΝΑ, Θέμα: «Πλατφόρμα Καινοτομίας - Έργο Libeccio»
- **Ιωάννης Μαρδίκης**, EPLO, Θέμα: «Διάλογος για τον Αειφόρο Τουρισμό στην Μεσόγειο - Dialogue4Tourism»
- **Σωτήρης Βαρελάς**, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Θέμα: «Destination Management Organizations - Φέρουσα ικανότητα της Αθήνας»

- **Χρήστος Αλεξάκος**, INBIS-ΑΘΗΝΑ, Θέμα: «Ανάλυση Δεδομένων για Λήψη Αποφάσεων στον Τουριστικό Τομέα»

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 17:00-19:00

Αίθουσα «ΑΡΤΕΜΙΣ»

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

ΘΕΜΑ

«Η Πάτρα των '80s: Μουσικοί καλλιτέχνες και κοινωνία που σηματοδότησαν την πανελλήνια έκφραση - Δράσεις εξωστρέφειας της μοναδικότητας της εποχής»

Ομιλητές:

- **Ανδρέας Μάζης**, Ιατρός χειρουργός, μέλος Επιτροπής Πολιτισμού Δήμου Πατρέων, Θέμα: «Ο ρόλος του Δήμου Πατρέων στην ανάπτυξη του Πολιτισμού στην πόλη- Η ξεχωριστή περίοδος της Πάτρας των '80s»
- **Απόστολος Κατσιφάρας**, πρώην Περιφερειάρχης Δυτ. Ελλάδας, πρώην Υπουργός, Θέμα: «Η μουσική παρακαταθήκη της δεκαετίας του '80 στην Πάτρα και το πολιτιστικό της μήνυμα σήμερα»
- **Γρηγόριος Ε. Μικρώνης**, Μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Πανεπιστημίου Πατρών, επιμελητής καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, Θέμα: «Η προίκα του λαϊκού τραγουδιού της Πάτρας του '80. Σύγχρονες προτάσεις εξέλιξης, πολιτισμικής δημιουργίας και ανάπτυξης»
- **Μαρία Αργυροπούλου**, ΕΔΙΠ στο Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρών, Θέμα: «Αναγεννητική Πολιτιστική πολιτική με αναφορά στην Πάτρα των '80's»
- **Χρήστος Γιαννόπουλος**, Υπεύθυνος και δάσκαλος του χορευτικού τμήματος του Δήμου Πατρέων, Δημοτικός Σύμβουλος, Θέμα: «Η Πάτρα των '80s και πως επηρέασε το χορευτικό φαινόμενο»

Συντονισμός:

Αθηνά Καλλιμάνη, Εκπαιδευτικός, σκηνοθέτης, Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Πατρέων

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 19:00-21:00

Αίθουσα «ΑΡΤΕΜΙΣ»

Νομαρχιακή Επιτροπή Αχαΐας ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλληλαγής

ΘΕΜΑ

«Η Μετάβαση στην παγκόσμια σκακιέρα: Η Προεδρία Τραμπ και οι Προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα»

Ομιλητές:

- **Χάρης Λούκας**, Δήμαρχος Αθηναίων, Μέλος Πολιτικού Κέντρου ΠΑΣΟΚ
- **Maik Abu Hadba**, Δικηγόρος, Υποψήφιος Βουλευτής Νομού Ηλείας, Στέλεχος ΠΑΣΟΚ
- **Ζώνης Μαρίνος**, Δημοσιογράφος, Συνεργάτης Ομογενειακών Μέσων
- **Σωτήρης Παπαϊωάννου**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, Τμήμα Οικονομικών Πατρών

Συντονισμός:

Νικόλαος Μοιράλης, Γραμματέας Νομαρχιακής Επιτροπής Αχαΐας ΠΑΣΟΚ

**Παναγιώτης
Γιαλένιος**

Εκδότης του
«Σύμβουλου
Επιχειρήσεων»,
Συντονιστής Δικτύου
Forum Ανάπτυξης

Η Μετάβαση ως Κεντρικός Άξονας του 27ου Forum Ανάπτυξης

Το 27ο Forum Ανάπτυξης 2024 ανοίγει τις πύλες αυτό το Σαββατοκύριακο 23 και 24 Νοεμβρίου στο ξενοδοχείο MY WAY στην Πάτρα, φέρνοντας στο προσκήνιο την έννοια της «Μετάβασης» ως κύριο άξονα συζήτησης. Η εκδήλωση όπως και όλα τα προηγούμενα 26 χρόνια αποτελεί σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη στη Δυτική Ελλάδα, με τη συμμετοχή κορυφαίων ομιλητών και ειδικών.

Στόχος της είναι να αναδείξει τη σημασία της μεταβατικής περιόδου που διανύουμε και να προτείνει κατευθύνσεις για την αξιοποίησή της προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας.

Η μετάβαση ως έννοια αποτελεί μια πολύπλευρη διαδικασία που αφορά την αλλαγή από μία κατάσταση σε μια άλλη. Στη σημερινή εποχή, αυτή η αλλαγή αγγίζει ποικίλες πτυχές, όπως την τεχνολογική πρόοδο, την κλιματική κρίση, τις κοινωνικές ανακατατάξεις και τις οικονομικές αναδιαρθρώσεις. Είναι μια διαρκής και δυναμική διαδικασία που απαιτεί ευελιξία, καινοτομία και στρατηγικό σχεδιασμό.

Το 27ο Forum Ανάπτυξης 2024 αποσκοπεί στο να καταστήσει τη μεταβατική περίοδο κτήμα της κοινωνίας, ενισχύοντας τη συνειδητοποίηση για τις προτεραιότητες που πρέπει να τεθούν. Με κοντά 140 ομιλητές και 21 παράλληλες εκδηλώσεις, η διοργάνωση καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η πράσινη ανάπτυξη, η επιχειρηματικότητα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, ο πολιτισμός και οι κοινωνικές μεταρρυθμίσεις.

Η συμμετοχή είναι ελεύθερη, προσφέροντας μια μοναδική ευκαιρία δικτύωσης και ενημέρωσης για τις τρέχουσες προκλήσεις και τις προοπτικές της περιοχής. Η εκδήλωση λειτουργεί ως πλατφόρμα ανταλλαγής ιδεών, προωθώντας τη συνεργασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η μετάβαση στη Δυτική Ελλάδα απαιτεί εστίαση σε κρίσιμους τομείς, όπως:

-Οικονομική ανάπτυξη και επενδύσεις: Προώθηση επιχειρηματικών ευκαιριών και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

-Υποδομές και μεταφορές: Βελτίωση της συνδεσιμότητας και των logistics.

-Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη: Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με καινοτόμες λύσεις.

-Ψηφιακός μετασχηματισμός: Ανάπτυξη τεχνολογικών υποδομών και ενίσχυση της ψηφιακής παιδείας.

-Πολιτισμός και τουρισμός: Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας και αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Αυτές οι προτεραιότητες μπορούν να υποστηρίξουν τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής, ενισχύοντας παράλληλα την κοινωνική συνοχή και την ποιότητα ζωής.

Η συμμετοχή στο Forum Ανάπτυξης είναι μια σημαντική ευκαιρία για τους επαγγελματίες, τους επιχειρηματίες, τους φορείς και τους νέους να ενημερωθούν και να δικτυωθούν. Κάθε παρουσίαση λειτουργεί ως καταλύτης για τη γνώση και τη συνεργασία, προωθώντας την ανταλλαγή εμπειριών και τη διαμόρφωση στρατηγικών για το μέλλον.

Η εκδήλωση δεν είναι μόνο μια πλατφόρμα ενημέρωσης, αλλά και ένας κινητήριος μοχλός για την πρόοδο της Δυτικής Ελλάδας. Η παρουσία ενεργών πολιτών και εκπροσώπων της περιφέρειας είναι ζωτικής σημασίας για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων και των δράσεων που απαιτούνται.

Το 27ο Forum Ανάπτυξης 2024 μας καλεί να αγκαλιάσουμε τη μετάβαση ως ευκαιρία για εξέλιξη. Μέσα από συντονισμένες δράσεις, καινοτομία και συμμετοχή, μπορούμε να δημιουργήσουμε μια κοινωνία ανθεκτική στις προκλήσεις της εποχής.

Αυτή η διοργάνωση δεν αποτελεί μόνο ένα σημείο συνάντησης αλλά και ένα βήμα προς το μέλλον, θέτοντας τα θεμέλια για μια ισχυρή, βιώσιμη και ευημερούσα Δυτική Ελλάδα.

Αλλωστε με χαρά διαπιστώνουμε ότι το μήνυμά έχει τουλάχιστον ληφθεί αξιολογώντας τόσο το περιεχόμενο των άρθρων των βασικότερων εκπροσώπων του τόπου μας, που κοσμούν το σημερινό μας αφιέρωμα όσο και οι θεματικές των 21 εκδηλώσεων του διημέρου και οι ομιλίες των 140 ομιλητών, που θα ανέβουν στα βήματα του αρχαιότερου αναπτυξιακού συνεδρίου της Δυτικής Ελλάδας.

**Ιάσων
Φωτήλας**

Υφυπουργός
Πολιτισμού
Βουλευτής Αχαΐας ΝΔ

Η Έννοια της «Μετάβασης» στον Σύγχρονο Πολιτισμό

Ένα πολύ ενδιαφέρον και εξαιρετικά επίκαιρο θέμα απασχολεί το 27 Forum Ανάπτυξης, η έννοια της Μετάβασης, σε όλες τις εκφάνσεις της.

Θέλοντας η συμβολή μου να είναι ωφέλιμη, επέλεξα να επικεντρωθώ στον τρόπο που έννοια της μετάβασης συνάντα τον τομέα που μου ανέθεσε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και υπηρετώ με την καθοδήγηση της Λίνας Μενδώνη, τον σύγχρονο πολιτισμό.

Η επιταχυνόμενη ρευστότητα χαρακτηρίζει την εποχή μας.

Τεχνολογικές εξελίξεις, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η ψηφιακή επανάσταση, μετασχηματίζουν την καθημερινότητα και τις αντιλήψεις μας για τον κόσμο.

Παράλληλα, κοινωνικές αλλαγές, όπως η παγκοσμιοποίηση και η κλιματική κρίση, δημιουργούν νέα δεδομένα και προκλήσεις.

Αυτές οι αλλαγές δεν αφορούν μόνο τις δομές και τους θεσμούς, αλλά επηρεάζουν άμεσα τον ίδιο τον πολιτισμό, καθώς αυτός λειτουργεί ως «καθρέφτης» της κοινωνίας.

Ο πολιτισμός, από τη φύση του, είναι μια δυναμική διαδικασία μετάβασης.

Μέσα από τις διαρκείς αλλαγές στις προτεραιότητες, τις τεχνολογίες και τις κοινωνικές δομές, ο πολιτισμός αντανακλά την εξελικτική φύση της ανθρώπινης κοινωνίας.

Ειδικά στη σύγχρονη εποχή, η ταχύτητα αυτής της μετάβασης έχει εκτοξευθεί.

Δεν πρόκειται πλέον για μια γραμμική εξέλιξη, αλλά για μια διαδικασία γεωμετρικής πρόοδου, όπου οι αλλαγές αλληλεπιδρούν, δημιουργώντας έναν κόσμο ρευστό και συνεχώς μεταβαλλόμενο.

Η τέχνη και ο πολιτισμός διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο σε αυτή τη μετάβαση.

Οι καλλιτέχνες είναι οι πρώτοι «λήπτες» των μηνυμάτων αλλαγής. Μέσα από τη δημιουργία, συλλαμβάνουν τις νέες τάσεις και τις ενσωματώνουν στα έργα τους, προσφέροντας στην κοινωνία όχι μόνο μια εικόνα του παρόντος αλλά και ενδείξεις για το μέλλον.

Είτε πρόκειται για τη λογοτεχνία, τη ζωγραφική, τον κινηματογράφο ή τη μουσική, οι δημιουργίες συχνά προοικονομούν τις κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις, λειτουργώντας ως πυξίδα για τις μελλοντικές κατευθύνσεις.

Βέβαια δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η μετάβαση φέρνει μαζί της τριβές, απώλειες και αβεβαιότητα.

Κάθε αλλαγή, όσο αναγκαία ή φυσική κι αν είναι, μπορεί να προκαλέσει φόβο και ανησυχία.

Σε αυτή τη συνθήκη, ο πολιτισμός αναλαμβάνει έναν παρηγορητικό ρόλο.

Η τέχνη λειτουργεί ως μέσο κατανόησης και ερμηνείας της αλλαγής, προσφέροντας στην κοινωνία έναν τρόπο να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες της μετάβασης.

Η μουσική, για παράδειγμα, μπορεί να εκφράσει συναισθήματα που δυσκολεύονται να εκφραστούν με λέξεις, ενώ η λογοτεχνία μας επιτρέπει να δούμε τη ζωή από διαφορετικές οπτικές.

Ο κινηματογράφος και η ζωγραφική δημιουργούν κόσμους που μας βοηθούν να ξεφύγουμε από την καθημερινότητα και να σκεφτούμε με νέους τρόπους. Έτσι, ο πολιτισμός στήριξη τον άνθρωπο όχι μόνο συναισθηματικά αλλά και διανοητικά, κάνοντάς τον ικανό να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες.

Είναι κρίσιμο να θυμόμαστε ότι οι μεταβάσεις δεν είναι πάντα αρνητικές. Εφόσον αντιμετωπιστούν σωστά, μπορούν να οδηγήσουν σε πρόοδο και βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Ο πολιτισμός, με την ικανότητά του να γεφυρώνει το παρελθόν με το μέλλον, διασφαλίζει ότι η μετάβαση θα γίνει προς όφελος και όχι προς ζημία του ανθρώπου.

Η τέχνη και η δημιουργία αποτελούν έναν κοινωνικό ιμάντα που ενώνει διαφορετικές εποχές και ανθρώπους, διατηρώντας την ανθρωπιά και την ελπίδα ζωντανές.

Συνοψίζοντας, η έννοια της «μετάβασης» είναι θεμελιώδης για την κατανόηση του πολιτισμού, ειδικά στον σύγχρονο κόσμο.

Σε έναν κόσμο που αλλάζει με γεωμετρική πρόοδο, η τέχνη και ο πολιτισμός μας παρέχουν τόσο τα εργαλεία για να ερμηνεύσουμε το παρόν όσο και την παρηγοριά που χρειαζόμαστε για να αντέξουμε το μέλλον.

**Κώστας
Πελετίδης**

Δήμαρχος
Πατρέων

Μετάβαση, όμως προς ποια κατεύθυνση;

Το 27ο Forum Ανάπτυξης έχει καθορίσει ως θέμα του την έννοια της «μετάβασης», ένα ζήτημα με πολλές και ουσιώδεις πτυχές.

Μετάβαση όμως προς ποια κατεύθυνση; Προς την ευτυχία ή τη δυστυχία του ανθρώπων της εργασίας;

Εμείς λέμε ότι η εποχή μας είναι όντως εποχή μετάβασης, εποχή που οδηγεί στο σοσιαλισμό. Βλέπουμε γύρω μας ραγδαίες εξελίξεις σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Βιώνουμε βαθιές αλλαγές στον τεχνολογικό τομέα, με την τεχνητή νοημοσύνη και άλλα επιτεύγματα της ανθρώπινης γνώσης, που αλλάζουν τη διάρθρωση της παραγωγικής διαδικασίας και της εργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Βλέπουμε σοβαρές οικονομικές αναδιαρθρώσεις που αφορούν στο ενεργειακό ζήτημα, στους κλάδους που μπαίνουν σε προτεραιότητα, ενώ είμαστε στο «κατώφλι» μιας νέας συγχρονισμένης καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης. Ταυτόχρονα, το γεωπολιτικό πεδίο βρίσκεται σε συνεχή αναδιάρθρωση, συμμαχίες διαμορφώνονται και φυλλορροούν, οι πολεμικές συγκρούσεις πληθαίνουν και επεκτείνονται, στη «σκιά» της μάχης ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα για την παγκόσμια πρωτοκαθεδρία, που αγγίζει πια το κρίσιμο σημείο της. Επιπλέον, μέσα σ' αυτό το μεταβαλλόμενο περιβάλλον, «ανθίζουν» κάθε είδους νέα κοινωνικά φαινόμενα.

Όλες αυτές οι αλλαγές και οι «μεταβάσεις», χρησιμοποιούνται από τους κατόχους του πλούτου προς όφελός τους και οδηγούν στη δυστυχία τη μεγάλη πλειοψηφία.

Αυτός ο δρόμος ανάπτυξης δεν είναι όμως μονόδρομος. Γιατί όπως προείπαμε, η περίοδος που διανύουμε κλυδωνίζεται σε κάθε επίπεδο, γιατί είναι εποχή μετάβασης σε μια εντελώς διαφορετική κοινωνία. Το κεφάλαιο, τα μονοπώλια, έχουν γιγαντωθεί τόσο, που κυριαρχούν σε κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής, ιδιοποιούνται την εργασία εκατομμυρίων και δισεκατομμυρίων εργαζομένων σε όλον τον κόσμο, ενώ για τα κέρδη τους υποβάλλουν τους λαούς σε κάθε δεινό που γνωρίζει η ανθρωπότητα.

Είναι πια φανερό, ότι η διασύνδεση των εργαζομένων σε παγκόσμιο επίπεδο, η πρωτοφανής πρόοδος της επιστήμης και της τεχνολογίας, για να αποδώσει τα μέγιστα, πρέπει να τεθεί στην υπηρεσία των ίδιων των παραγωγών του πλούτου, των εργαζομένων. Αυτό είναι που «φωνάζουν» οι εξελίξεις σε κάθε τομέα, αυτό μαρτυρούν τα αδιέξοδα που αντιμετωπίζουμε στον οικονομικό, στον πολιτικό και τον κοινωνικό στίβο.

Ας αναλογιστούμε τις ίδιες τις τεχνολογικές εξελίξεις. Κάθε νέα εξέλιξη, όπως συμβαίνει και σήμερα με την Τεχνητή Νοημοσύνη, αντί να αποτελεί για όλους μας «ευλογία», δημιουργεί νέα αδιέξοδα, μάλιστα όχι μόνο για το λαό, αλλά και για το ίδιο το σύστημα. Η μαζική απώλεια εκατομμυρίων θέσεων εργασίας που αναμένεται σε παγκόσμιο επίπεδο και ήδη έχει ξεκινήσει, εκτός από δυστυχία για το λαό, σημαίνει και πτώση στα κέρδη των μονοπωλιακών ομίλων, αφού είναι γνωστό σε όλους ότι τα κέρδη βγαίνουν από τη «ζωντανή» εργασία. Γι' αυτό και είδαμε έως και πρωτοβουλίες που ζητούσαν να μπει «προσωρινό φρένο» στην έρευνα και την εξέλιξη αντίστοιχων προϊόντων.

Η πρόοδος όμως της κοινωνίας δεν μπορεί να σταματήσει. Από κάθε πτυχή της ζωής μας φαίνεται ότι είναι αναγκαία και επίκαιρη όσο ποτέ η μεγάλη μετάβαση. Η μετάβαση από τον καπιταλισμό, στην κοινωνία της πραγματικής ελευθερίας και της εξυπηρέτησης των πραγματικών λαϊκών αναγκών. Στο σοσιαλισμό. Σ' αυτό τον επαναστατικό δρόμο, πρωταγωνιστής είναι η ίδια η εργατική τάξη.

**Νεκτάριος
Φαρμάκης**

Περιφερειάρχης
Δυτικής Ελλάδας

Ισχυρές προκλήσεις, που επιβάλλουν νέες προσεγγίσεις

Το 27ο Forum Ανάπτυξης έχοντας τη «Μετάβαση» ως κεντρική θεματική ενότητα ανοίγει έναν ουσιαστικό διάλογο σε σχέση με τις αλλαγές που συντελούνται σε κρίσιμους τομείς όπως η τεχνολογία, η οικονομία, η κοινωνία και το περιβάλλον.

Και είναι αλήθεια ότι ο όρος «μετάβαση» δείχνει να συμβαδίζει απόλυτα με την εποχή, αλλά και τις εξελίξεις στη χώρα μας, καθώς όροι, όπως «δίκαιη μετάβαση», «ψηφιακή μετάβαση», «πράσινη μετάβαση» κλπ, έχουν μπει στη ζωή όλων μας και συνδέονται με σημαντικές πολιτικές και οικονομικές στρατηγικές, από τις οποίες εξαρτάται το μέλλον, ενδεχομένως ακόμα και η ίδια η επιβίωση της ανθρωπότητας.

Και δεν είναι υπερβολικό να μιλήσει κάποιος για «επιβίωση» εάν σκεφτούμε ότι η κλιματική κρίση για παράδειγμα, συνιστά ήδη μία πραγματική και σημαντική απειλή που θέτει εν αμφιβόλω, όχι μόνο την ευημερία, αλλά και την ίδια την ύπαρξη εκατομμυρίων ανθρώπων.

Μπροστά μας προβάλλουν λοιπόν ισχυρές προκλήσεις που επιβάλλουν νέες, καινοτόμες προσεγγίσεις, οι οποίες με τη σειρά τους θα πρέπει να συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα, στην ευημερία των ανθρώπων και στην αναστροφή κάθε λανθασμένης επιλογής ή πορείας του παρελθόντος.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αγωνιζόμαστε σε ένα διπλό μέτωπο. Από τη μία πλευρά να κλείσουμε εκκρεμότητες του παρελθόντος και να καλύψουμε υπαρκτά ελλείμματα που έρχονται από το χθες και από την άλλη, να θέσουμε τις βάσεις για να περάσει η περιοχή μας στη νέα εποχή και όχι από τη θέση του ουραγού.

Προς αυτή την κατεύθυνση έχουμε πραγματοποιήσει πολλά και σημαντικά βήματα τα τελευταία χρόνια, επιταχύνοντας έργα, ενισχύοντας κατακόρυφα τις συνεργασίες και την εξωστρέφεια, προσφέροντας κάθε υπαρκτή δυνατότητα στην τοπική επιχειρηματικότητα, στην έρευνα και στην καινοτομία, αλλά και προχωρώντας με δυναμισμό εμβληματικές δράσεις, όπως το δίκτυο φυσικού αερίου και τις Ενεργειακές Κοινότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Παράλληλα, αποδίδουμε μεγάλη έμφαση στην ενεργειακή αναβάθμιση δεκάδων δημοσίων κτιρίων, όπως και στην προώθηση της πρωτογενούς παραγωγής μας με βάση τους κανόνες της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Το «μοντέλο» που διεκδικούμε για τη Δυτική Ελλάδα του 2030, είναι μία σύγχρονη και παραγωγική Περιφέρεια, στην οποία η ευημερία θα διαχέεται σε όλους, προκειμένου να μειωθούν οι ανισότητες.

Είναι βέβαιο πως έχουμε μεγάλη διαδρομή να διανύσουμε και πολλές προκλήσεις να αντιμετωπίσουμε. Σπριζόμαστε όμως στα μέχρι σήμερα θετικά αποτελέσματα και στη διαρκή δουλειά με σχέδιο και προγραμματισμό. Μα πάνω απ' όλα, σπριζόμαστε στις ίδιες τις υπαρκτές δυνατότητες του τόπου και των ανθρώπων του.

**Αθανάσιος
Παπαδόπουλος**

Δήμαρχος
Καλαβρύτων,
Πρόεδρος Περιφερει-
ακής Ένωσης Δήμων
Δυτικής Ελλάδας

«Οικοδομώντας την Ανθεκτικότητα: οι προτεραιότητες και ο ρόλος των Δήμων στη Δυτική Ελλάδα»

Η Δυτική Ελλάδα βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Μεταξύ της επιτακτικής ανάγκης για οικονομικό μετασχηματισμό και βιώσιμη ανάπτυξη και των διαρκών πιέσεων που ασκούν η κλιματική κρίση, η δημογραφική υποχώρηση και οι οικονομικοί περιορισμοί, οι Δήμοι μας καλούνται να αναλάβουν ρόλο-κλειδί μέσα από την αναβάθμιση της Αυτοδιοίκησης, που είναι μεν συνθήκη αυτονομία για ευρωπαϊκή χώρα, ωστόσο παραμένει μια διαρκώς επίκαιρη και ανεκπλήρωτη διεκδίκηση προς το κεντρικό πολιτικό σύστημα, την οποία ως Αυτοδιοίκηση υπογραμμίσουμε και αποφασίσαμε ότι θα εντείνουμε με κάθε θεσμικό μέσο.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας οφείλουν να απαντούν πώς θα πάμε από τον κίνδυνο της ερήμωσης στην ελπίδα. Η ισόρροπη ανάπτυξη παραμένει ζητούμενο. Η στήριξη των ορεινών και μικρών δήμων, οι οποίοι πλήττονται από τη δημογραφική ερήμωση έμεινε μετέωρη. Το πιλοτικό πρόγραμμα που εξαγγέλθηκε σε πρωθυπουργικό επίπεδο στα Άγραφα, ούτε συνεχίστηκε, ούτε αναπαράχθηκε σε ευρύτερη κλίμακα. Ωστόσο, το ζήτημα δεν είναι απλώς να συγκρατηθεί ο πληθυσμός αλλά να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες, για τις νέες και τους νέους, για την τοπική παραγωγική ανασυγκρότηση και για την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων της χώρας μας.

Η ενεργειακή κρίση έχει προσθέσει μια επιπλέον μόνιμη αγωνία. Οι τοπικές αρχές, παρά τις δυνατότητες της Δυτικής Ελλάδας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, παραμένουν θύματα ενός σχεδιασμού που εξαίρεσε την Αυτοδιοίκηση από οφέλη ενεργειακών κοινοτήτων και αντισταθμιστικών και της επέβαλε ένα δυσανάλογα υψηλό ενεργειακό κόστος. Η αύξηση των ανταποδοτικών οφελών από τα αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα και η εφαρμογή ειδικών τιμολογίων για τους ΟΤΑ είναι πάγια διεκδίκησή μας, όπως και η ενίσχυση της διαχείρισης απορριμμάτων με κατάργηση του εξοντωτικού τέλους ταφής.

Οι Δήμοι δεν είναι απλώς τοπικοί διοικητικοί οργανισμοί· είναι βασικοί φορείς αλλαγής και προσαρμογής. Καθώς οι φυσικές καταστροφές γίνονται συχνότερες, οι Δήμοι πρέπει να σπριχτούν ουσιαστικά για να καταστούν κέντρα σχεδιασμού για την πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και όχι αποδέκτες των προειδοποιήσεων του «112» και αναζήτησης εκ των υστέρων ευθυνών για τις παθογένειες του συστήματος πρόληψης. Ειδικά στον κρίσιμο παράγοντα του νερού ο σχεδιασμός και η χρηματοδότηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης υδάτινων πόρων είναι κρίσιμοι παράγοντες, αφού όπως έδειξε η καταστροφή σε Θεσσαλία και Βαλένθια μπαίνουμε σε μια μακρά περίοδο υδρομετεωρολογικών κινδύνων και λειψυδρίας.

Ωστόσο, η ανθεκτικότητα δεν περιορίζεται στην κλιματική διάσταση. Ζητάμε από την πολιτεία να δώσει έμφαση στην κοινωνική συνοχή, ιδίως μέσω προγραμμάτων όπως το «Βοήθεια στο Σπίτι», και «55-67» που αποτελούν θεμέλιο για την προστασία των πιο ευάλωτων πολιτών και εργαλείο δουλειάς για τους Δήμους. Παράλληλα, η συντήρηση και αναβάθμιση δημοτικών υποδομών – από οδοποιία έως κτηριακές εγκαταστάσεις που ενισχύει όχι μόνο την καθημερινή λειτουργία των δήμων, αλλά και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, είναι για μας θεμελιώδης διεκδίκηση μέσα από ένα νέο συνολικό πρόγραμμα για την Αυτοδιοίκηση όπως το «Θυσέας» και το «Α. Τρίτοης».

Η συζήτηση για την αποκέντρωση δεν είναι νέα, αλλά στην πράξη, οι Δήμοι βρίσκονται εγκλωβισμένοι σε ένα πλαίσιο περιορισμένων πόρων και αυξημένων απαιτήσεων. Η αναθεώρηση του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης φέρνει προοπτικές, αλλά και ευθύνες. Δεν αρκεί η ανακατανομή αρμοδιοτήτων· απαιτείται μία ουσιαστική μεταρρύθμιση που θα διασφαλίζει την αυτονομία και την οικονομική βιωσιμότητα των Δήμων, προσαρμόζοντας το μοντέλο διακυβέρνησης στα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Η Δυτική Ελλάδα μπορεί και πρέπει να γίνει ένα πρότυπο ανθεκτικής περιφέρειας, συνδυάζοντας την καινοτόμες παρεμβάσεις και ανάδειξη των πλεονεκτημάτων που μπορούν να ενισχυθούν από την ολοκλήρωση των αναγκαίων οδικών αξόνων και την αναβάθμιση των αεροδρομίων, των υποδομών για τον αγροτικό τομέα, την τουριστική ανάπτυξη και ανάδειξη του φυσικού πλούτου.

Οφείλουμε να ενώσουμε την κοινωνία σε ένα μέλλον που δεν θα αντιστέκεται μόνο στις κρίσεις αλλά θα δημιουργεί ευκαιρίες προσαρμογής και ευημερίας για όλες και όλους. Σε αυτήν την προσπάθεια, οι Δήμοι δεν είναι μόνο τοπικοί διαχειριστές αλλά πραγματικοί ηγέτες του βιώσιμου μετασχηματισμού.

Με αυτές τις σκέψεις καλωσορίζουμε το φετινό 27ο Φόρουμ Ανάπτυξης και ευχόμαστε να αποτελέσει το έναυσμα για μια νέα αναπτυξιακή πορεία.

**Γρηγόρης
Αλεξόπουλος**

Δήμαρχος
Δυτικής Αχαΐας

Οι δεσμοί τεχνολογίας, οικονομίας, περιβάλλοντος για μια νέα καινοτόμα κοινωνία

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας επηρεάζει καθοριστικά τον τρόπο που εργαζόμαστε, επικοινωνούμε και ζούμε. Η μετάβαση στη ψηφιακή εποχή διευκολύνει την καθημερινότητά μας βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής μας μέσω των έξυπνων συσκευών και εφαρμογών που προσφέρουν ευκολία στη διεκπεραίωση αρκετών εργασιών. Η τηλεργασία, για παράδειγμα, επιτρέπει στους εργαζόμενους να αποφεύγουν τις πολυάριθμες ώρες μετακίνησης, ενώ η ηλεκτρονική υγειονομική περίθαλψη παρέχει στους πολίτες καλύτερη πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες. Η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, όπως η έκδοση πιστοποιητικών ή η υποβολή φορολογικών δηλώσεων, μειώνει την γραφειοκρατία και αυξάνει την αποδοτικότητα. Ταυτόχρονα, διευκολύνει την πρόσβαση στις υπηρεσίες, ειδικά για απομακρυσμένες περιοχές. Κοινωνικά, η τεχνολογία δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να συμμετέχουν ενεργά στην πολιτικο-οικονομική ζωή μέσω των κοινωνικών δικτύων και άλλων ψηφιακών πλατφορμών.

Επιπρόσθετα, η μετάβαση στην τεχνολογία έχει συνδεθεί άμεσα με την οικονομία και το περιβάλλον. Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών επηρεάζει θετικά την παραγωγικότητα και την οικονομική ανάπτυξη, ενώ παράλληλα προσφέρει δυνατότητες για βιώσιμες λύσεις που μπορούν να μειώσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Είναι σημαντικό να συνεχίσουμε να αναζητούμε ισχυρούς δεσμούς ανάμεσα στην τεχνολογία, την οικονομία και το περιβάλλον, ώστε να επιτύχουμε μια καινοτόμο κοινωνία που θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων της.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να «εκμεταλλευτούμε» τη μετάβαση στη νέα αυτή εποχή προς όφελος του ανθρώπου για να μη χαθεί η δημιουργικότητα, η επικοινωνία και η ασφάλεια. Σ' αυτό καθοριστικό ρόλο θα παίξουν τα σχολεία, οι φορείς πρώτου και δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης και η κουλτούρα κάθε κοινωνίας. Είναι επιτακτική η ανάγκη ενημέρωσης των παιδιών και των πολιτών αναφορικά με τον ορθό τρόπο χρήσης και διαχείρισης των νέων συστημάτων με απώτερο στόχο να βγει κερδισμένη η κοινωνία μας, χωρίς να επιδεινωθούν οι ανισότητες, η ανασφάλεια και η αποξένωση.

Στη Δυτική Αχαΐα προχωράμε προς το μέλλον θέλοντας ένα Δήμο πιο «έξυπνο», βιώσιμο και οικονομικά δυνατό. Αυτός ο στόχος δεν είναι δύσκολος αλλά απαιτεί ένα οικονομικό μοντέλο που αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες, προάγει την καινοτομία και ενισχύει τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα, αναγνωρίζουμε την ευθύνη που έχουμε απέναντι στο περιβάλλον και δεσμευόμαστε να υλοποιήσουμε αποτελεσματικές δράσεις.

Είναι ανάγκη να κατανοήσουμε, όμως, ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι καθήκον όλων μας και ότι οι μικρές καθημερινές επιλογές συνεισφέρουν καθοριστικά στο μέλλον που θα κληροδοτήσουμε.

Τέλος, η μετάβαση στη νέα εποχή δεν είναι εύκολη υπόθεση θα πρέπει να βασιστεί σε μια Ολοκληρωμένη Ψηφιακή Στρατηγική, η οποία απαιτεί πόρους και χρηματοδοτικά εργαλεία, ώστε να αντιμετωπιστούν οι απειλές και να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες, για να επιτύχουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

**Θόδωρος
Μπαρής**

Δήμαρχος
Ερυμάνθου

Αναγκαία η μετάβαση στη βιωσιμότητα

Μπροστά στις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου το μείζον ερώτημα που οφείλουμε να απαντήσουμε είναι αν έχουμε πλέον το περιθώριο να παραμείνουμε στάσιμοι ή πρέπει να προχωρήσουμε μπροστά για να είμαστε χρήσιμοι στην κοινωνία. Το ερώτημα απαντάται από την σημερινή πραγματικότητα, η οποία επηρεασμένη από τον επιταχυντή των εξελίξεων μας καλεί να κάνουμε το επόμενο βήμα, να κάνουμε τη μετάβαση στη νέα εποχή, χαράσσοντας πολιτικές που στοχεύουν στη συνεκτικότητα, στη συνεξέλιξη, στην άρση των κοινωνικών ανισοτήτων, στην αποτελεσματική λειτουργία του κράτους, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανθεκτική οικονομία.

Κυρίαρχη και αυθεντική κατεύθυνση στην αναγκαία αυτή μετάβαση μπορεί να προσδώσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία έχει αποδείξει στην πράξη πως είναι ο πηγαίος εκφραστής και εγγυητής της κοινωνικής συνοχής και της τοπικής ανάπτυξης. Με διορατική ματιά οι ΟΤΑ βρίσκονται αντιμέτωποι με μία μεγάλη ευκαιρία, να πετύχουν μία ισχυρή μετάβαση αειφορίας, διασφαλίζοντας την αντιμετώπιση καίριων ζητημάτων που έχουν συσσωρευτεί, από την κλιματική αλλαγή έως την κοινωνική ανισότητα. Ωστόσο ελλείψει της αυτονομίας και της αυτοτέλειάς τους, η επιτυχία του εγχειρήματος απαιτεί ρηξικέλευθες τομές στο σύστημα της δημόσιας διοίκησης με μετάβαση στην περιφερειακή διακυβέρνηση.

Η ασάθεια όσο και η ακαμψία στη διακυβέρνηση έχει παραγκωνίσει τον θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με αποτέλεσμα να καθίσταται προβληματική και ελλειμματική η διαχείριση και επίλυση των καθημερινών προβλημάτων, πόσω δε μάλλον, της χάραξης των απαιτούμενων στρατηγικών αλλαγής που θα οδηγήσουν στη βιωσιμότητα.

Κι ενώ τα τελευταία χρόνια η προσοχή όλων έχει στραφεί στις πτυχές της διακυβέρνησης και της πολιτικής που θα οδηγήσει και τη χώρα μας στα μονοπάτια της προσαρμογής και της βιωσιμότητας, δυστυχώς, παραμένουμε ακόμη στο στάδιο των εννοιολογικών προσεγγίσεων, μεταθέτοντας τις όποιες σωτήριες ενέργειες και πράξεις. Γνωρίζουμε τις προοπτικές, αλλά δεν προχωράμε... Γνωρίζουμε τον κατακερματισμό των δυνάμεων, αλλά δεν συναινούμε...

Δεν υπάρχουν όμως, άλλα χρονικά περιθώρια. Ήρθε η ώρα να αναλάβουμε την ευθύνη που μας αναλογεί. Να βρεθούμε ένα βήμα μπροστά από τις εξελίξεις, να μην τις ακολουθούμε, αλλά να τις διαμορφώνουμε.

Ας μην ξεχνάμε όμως, ότι για μια επιτυχημένη μετάβαση, είναι αναγκαία η αλληλεπίδραση μεταξύ διακυβέρνησης και φορέων διοίκησης. Μόνο έτσι θα καταφέρουμε να θέσουμε τη βάση για μια επιτυχημένη κοινωνική μετάβαση που όχι μόνο θα διερευνά τους τρόπους λειτουργίας προς όφελος των πολιτών, αλλά και θα απαντήσει στις σύγχρονες προκλήσεις, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, οι ενεργειακές κρίσεις, η έλλειψη νερού και τροφίμων.

Με αυτές τις σκέψεις αφού συγχαρώ τον «Σύμβουλο» και τον εκδότη του, Παναγιώτη Γιαλένιο για την επιλογή του φετινού θέματος της «Μετάβασης» χαιρετίζω τις εργασίες του 27ου Forum Ανάπτυξης, εκφράζοντας τη βεβαιότητα ότι από τις συνεδρίες θα αναδειχθούν οι κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξή της.

**Παναγιώτης
Ανδριόπουλος**

Δήμαρχος
Αιγιαλείας

Συνεργασία όλων για τη Μετάβαση στη Νέα Εποχή

Είναι μεγάλη τιμή για εμένα να αποτελώ μέρος της έκδοσης της εφημερίδας σας ώστε να μοιραστώ τις σκέψεις μου γύρω από ένα από τα πιο σημαντικά θέματα της εποχής μας: την μετάβαση.

Είτε μιλάμε για οικονομική, είτε για κοινωνική, ή για την τεχνολογική μετάβαση, η ανάγκη είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Με λίγα λόγια, η μετάβαση είναι μια αναγκαία εξέλιξη που περιβάλλεται από προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες.

Αυτό που σίγουρα χρειαζόμαστε σε μια τέτοια διαδικασία, είναι οι σύμμαχοι. Πρέπει να καταστήσουμε σαφή την συμμετοχή των κοινωνικών συνόλων στη μετάβαση. Πώς θα μπορούσε να επιτευχθεί κάτι τέτοιο; Με κίνητρα. Χωρίς φόβο ή επιβολή καταστάσεων.

Πρώτη και κύρια λοιπόν, είναι η οικονομία, που μπορούμε να πούμε ότι ήδη έχει περάσει σε νέα φάση ανάπτυξης.

Η ψηφιοποίηση, η πράσινη ενέργεια και η καινοτομία έχουν συμβάλει σε αυτήν την αλλαγή. Μια πιο βιώσιμη αλλά και πράσινη οικονομία, επιβάλλεται άλλωστε εξαιτίας των κλιματικών προκλήσεων.

Από την άλλη μεριά, έχουμε την κοινωνική μετάβαση. Προσέχοντας πολύ τις ανισότητες που ίσως προκύψουν από τη νέα ψηφιακή εποχή, οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε ζητήματα όπως η ανακατανομή του πλούτου, η καταπολέμηση της φτώχειας, των ανισοτήτων, καθώς και η ένταξη κοινωνικών ομάδων που έχουν περάσει στο περιθώριο. Άρα, χωρίς την τεχνολογία, αυτή η διαδικασία της μετάβασης δε θα μπορούσε να επιτευχθεί. Οι δυνατότητες άλλωστε που προσφέρονται από μια τέτοια διαδικασία, αφορούν την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη αλλά και την κοινωνική αλληλεπίδραση.

Δεν είναι λίγες οι φορές όμως που οι μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την ανάπτυξη, συγκρούονται με συμφέροντα πάσης φύσεως. Κοινωνικές αντιδράσεις, οικονομικές συνέπειες, πολιτικές αποφάσεις είναι σίγουρο ότι αποτελούν εμπόδιο στην ομαλή μετάβαση.

Συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων της κοινωνίας μας, κίνητρα, διάλογος και υπομονή επιβάλλεται να είναι στη φαρέτρα μας με στόχο την μετάβαση σε μια νέα εποχή.

Αυτήν την ευκαιρία μας δίνει η μετάβαση. Να επαναπροσδιορίσουμε τις αξίες μας ώστε να δημιουργήσουμε ένα μέλλον καινοτόμο και πιο βιώσιμο.

**Κλεομένης
Μπάρλος**

Πρόεδρος
Συνδέσμου
Επιχειρήσεων και
Βιομηχανιών
Πελοποννήσου
και Δυτικής Ελλάδας

Τα ψηφιακά άλματα για το μέλλον

Η ψηφιοποίηση της ζωής μας και η εισαγωγή μέσω αυτής της τεχνητής νοημοσύνης (TN, AI), της ρομποτικής, της εικονικής πραγματικότητας (virtual reality) κλπ θα αλλάξουν την ζωή της ανθρωπότητας, πολύ πάρα πάνω και πολύ πιο γρήγορα από όσο την άλλαξε η Βιομηχανική επανάσταση 150 χρόνια πριν.

Ιδιαίτερα στους τομείς της γήρανσης (θα γίνει πάρα πολύ αργή και πιθανότατα αναστρέψιμη με αντικατάσταση οργάνων), υγείας (θα ελέγχεται και ρυθμίζεται ολοκληρωτικά από ενσωματωμένα τσιπ και τεχνητή νοημοσύνη), διατροφής (η τροφή θα γίνει εκτυπούμενη και το κρέας σε μεγάλο βαθμό θα αντικατασταθεί από τεχνητό κρέας προερχόμενο από φυτικές ή συνθετικές πρωτεΐνες με τρισδιάστατη εκτύπωση TΔΕ, 3-d printing), εκπαίδευσης (οι δάσκαλοι σταδιακά θα αντικαθίστανται από TN και εικονική πραγματικότητα), ιατρικής (σταδιακή αντικατάσταση νοσηλευτών και ιατρών από TN και ρομπότ), δικαιοσύνης (αντικατάσταση δικαστών από TN), ασφάλειας (αντικατάσταση από TN και ρομπότ), μετακίνησης (θα γίνεται με αυτοοδηγούμενα οχήματα, drowp), ψυχαγωγίας (σε μεγάλο βαθμό θα αντικατασταθεί από εικονική πραγματικότητα). Ταυτόχρονα θα αλλάξουν πάρα πολύ τα παραδοσιακά επαγγέλματα και θα αντικατασταθούν με ειδικότητες όπου ο εργαζόμενος θα τροφοδοτεί με πληροφορίες την TN και τα ρομπότ, τα οποία και θα εκτελούν την αντίστοιχη εργασία. Φυσικά δεν θα υπάρχουν χειρωνακτικές εργασίες και ορισμένα επαγγέλματα θα καταργηθούν εντελώς.

Αλλά και οι πόλεμοι, εάν υπάρχουν αιτίες για αυτούς, δεν θα γίνονται πλέον με στρατιωτικούς αλλά με drowp και ρομπότ. Θα αρχίσουν να δημιουργούνται διαστημικοί σταθμοί με μεγέθη και ζωή πόλεων, αλλά και επαρχίας και εξοχής. Η παραγωγή θα πραγματοποιείται αυτόματα και από ρομπότ, όπως και η μεταφορά των προϊόντων. Η ενέργεια θα είναι αποκλειστικά «πράσινη» και τα πάντα θα είναι 100% ανακυκλωμένα. Μοιάζουν όλα με επιστημονική φαντασία, αλλά είναι ήδη πολύ κοντά μας.

Ας προσγειωθούμε όμως στην σημερινή πραγματικότητα

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός περιλαμβάνει την ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων σε κάθε τομέα μιας επιχείρησης. Πρόκειται για μια τεχνολογική αλλαγή, καθώς απαιτεί από τους οργανισμούς και τις εταιρείες να κάνουν θεμελιώδεις μετατροπές στον τρόπο λειτουργίας τους και στον τρόπο με τον οποίο παρέχουν εμπειρίες και οφέλη στους πελάτες.

Οι ψηφιακές λύσεις βοηθούν επίσης στην αύξηση του εργατικού δυναμικού και μπορούν να οδηγήσουν σε μετατροπή επιχειρηματικής διαδικασίας και επιχειρηματικού μοντέλου.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες έχουν βαθύ αντίκτυπο στον τρόπο λειτουργίας της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας. Μια συστηματική και μακρόπνοη στρατηγική έρευνας και καινοτομίας είναι ζωτικής σημασίας για μια πιο παραγωγική και πράσινη οικονομία. Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν την ικανότητα να αξιοποιούν τα οφέλη της ολοένα και περισσότερο ψηφιοποιημένης κοινωνίας μας και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις που αυτή συνεπάγεται. Επιδιώκουν να αναπτύξουν καινοτόμες λύσεις που θα δώσουν στις επιχειρήσεις την εμπιστοσύνη, τις ικανότητες και τα μέσα για την ψηφιοποίηση και την ανάπτυξή τους.

Συμπερασματικά πρέπει να αναφέρουμε ότι το θεσμικό πλαίσιο και τα χρηματοδοτικά εργαλεία έχουν εξελιχθεί και πληρούν τις προϋποθέσεις να στηρίξουν τον περαιτέρω ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων. Η αξιοποίηση αυτών των πόρων θα βοηθήσει όλες τις επιχειρήσεις να επιταχύνουν τις ψηφιακές τους δράσεις, να σχεδιάσουν, και να υλοποιήσουν στρατηγική για επενδύσεις στις τεχνολογίες αιχμής (όπως η κυβερνοασφάλεια και η Τεχνητή Νοημοσύνη) και στην καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων, ήπιων δεξιοτήτων και εσωτερικής ψηφιακής κουλτούρας. Κλειδί σε αυτή την κατεύθυνση, εκτός από την αξιοποίηση των στοχευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων, είναι και οι επιχειρηματικές συνεργασίες για την επιχειρηματική μεγέθυνση ειδικά των ΜμΕ. Έτσι, ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν είναι στρατηγική πρόκληση. Είναι πλέον επιτακτική ανάγκη

**Πλάτωνας
Μαρλαφέκας**

Πρόεδρος
Επιμελητηρίου
Αχαΐας

Το νέο παραγωγικό μοντέλο επιβάλλει συνεισφορά στην κοινή προσπάθεια

Ο τίτλος Μετάβαση που έχετε επιλέξει για την φετινή σας διοργάνωση, αποτελεί ένα ορόσημο και ένα μεγάλο στοίχημα της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και ευρύτερα του δυτικού κόσμου

Οι συνεχείς κρίσεις οικονομική, υγειονομική και ενεργειακή, ανέδειξαν σε πιο γρήγορους ρυθμούς την οικονομία του μέλλοντος, η οποία υποχρεώνει και υποδεικνύει εμμέσως τις προσαρμογές που θα πρέπει να διαπιστώσουν εγκαίρως οι επιχειρήσεις.

Βιώνουμε τις μεγάλες αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον, με σημαντικές επιπτώσεις και στην απασχόληση που φέρνει η ραγδαία εξέλιξη στην τεχνολογία. Η ψηφιακή οικονομία, οι αυτοματισμοί, η ρομποτική, το internet of things κ.α., επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις οικονομίες, αλλάζουν τα πρότυπα και εξαφανίζουν επιχειρηματικές δράσεις που φάνταζαν μέχρι πρότινος ανίκητες. Η μεταποίηση και το εμπόριο ήδη, όπως προκύπτει από όλα τα στοιχεία, δέχονται τους πρώτους κραδασμούς.

Η τηλεργασία, οι τηλεδιασκέψεις, οι τηλεσυναντήσεις κ.λ.π., έχουν ήδη προσαρμόσει την ζωή μας στο νέο περιβάλλον και θα προκαλέσουν μειωμένη δραστηριότητα σε πλήθος επαγγελμάτων όπως οι μετακινήσεις, η εστίαση, η αναψυχή, διαμονή και πολλοί ακόμη κλάδοι.

Αυτά τα φαινόμενα σηματοδοτούν τη νέα ψηφιακή εποχή που ήλθε πολύ πιο γρήγορα στην ζωή μας και θα αλλάζει σταδιακά και με ιδιαίτερη δυναμική την μορφή των παραδοσιακών οικονομιών, οδηγώντας μας στο μέλλον.

Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε εμείς ως Φορείς, ως εκπρόσωποι των επιχειρηματιών;

Προτεραιότητες μας πρέπει να είναι η συνεχή στήριξη της μικρομεσαίας επιχείρησης. Μιας στήριξης με πόρους και χρηματοδοτήσεις, αλλά και σε επίπεδο θεσμικό.

Επίσης, η προσπάθεια για δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος για προσέλκυση επενδύσεων. Και σε αυτό θα πρέπει να συνεισφέρουμε όλοι, επιχειρηματίες, παραγωγικοί φορείς, πολιτικές δυνάμεις και η Πολιτεία. Χωρίς ιδεοληψίες, προσωπικές πολιτικές και υπεκφυγές.

Και βέβαια το νέο παραγωγικό μοντέλο ειδικά για την περιοχή μας επιβάλλει να συνεισφέρουμε όλοι στην κοινή προσπάθεια που στοχεύει στην ταχεία υλοποίηση των υποδομών που χρονίζουν και συγκρατούν την περιοχή μας σε υστέρηση.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον ο επιχειρηματικός κόσμος της περιοχής μας θα κληθεί να εκλέξει τους εκπροσώπους του στο Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου μας. Θα πρέπει με σύνεση και μελέτη να επιλέξει αυτούς που έχουν τις προϋποθέσεις, την γνώση και την θέληση να προσφέρουν ουσιαστικά και ανιδιοτελώς, όπως και μέχρι τώρα γινόταν.

Ένα Επιμελητήριο που θα κατορθώσει να φέρει πλούτο και εισόδημα στην περιοχή και να προετοιμάσει τις επιχειρήσεις ώστε να προσαρμοστούν στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης.

Το μέλλον είναι εδώ και το Επιμελητήριο πρέπει να παραμείνει παρών στις εξελίξεις, δυνατό και παρεμβατικό.

Και είμαι βέβαιος ότι αυτό θα γίνει.

**Χρήστος Ι.
Μπούρας**

Πρύτανης
Πανεπιστημίου
Πατρών

Μετάβαση με την Κοινωνική Ευημερία στο επίκεντρο

Ακούγοντας τη λέξη Μετάβαση στο μυαλό όλων έρχεται ο οδικός χάρτης αλλαγών, ο οποίος είναι γεμάτος προκλήσεις και νέες δυνατότητες. Αναμφίβολα κάθε μετάβαση είναι μια αφετηρία αναταράξεων αλλά και ευκαιριών.

Όμως ο Άνθρωπος και η Κοινωνική Ευημερία πρέπει να είναι στο πυρήνα μιας μετάβασης, η οποία πρέπει να έχει τα χαρακτηριστικά της βιωσιμότητας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, της καινοτομίας, και ενός ανθεκτικού οικονομικού μέλλοντος. Επίσης οφείλει να συμπληρώνεται με στοιχεία κλιματικής διακυβέρνησης και πράσινα επιχειρηματικά μοντέλα.

Αναμφίβολα η τεχνητή νοημοσύνη και η κυκλική οικονομία θα είναι ισχυρά εργαλεία σε μια τέτοια μετάβαση. Η επιστημονική έρευνα από την άλλη μεριά θα δώσει παράθυρα ευκαιρίας, με τις εφαρμογές που θα προκύψουν, στη πορεία της μετάβασης,

Δεν πρέπει όμως σε αυτή τη πορεία αλλαγών που προκαλεί η μετάβαση να λείπει η ηθική όπως την γνωρίσαμε στον Πλάτωνα. Η εκπαίδευση για να στηρίξει τη μετάβαση πρέπει να κάνει μια αλλαγή παραδείγματος με επίκεντρο τις γνώσεις των εκπαιδευτών έτσι ώστε να μπορούν να προσφέρουν τις νέες απαραίτητες δεξιότητες στους εκπαιδευόμενους, οι οποίες θα χαρακτηρίζονται από την ικανότητα προσαρμογής και της κινητικότητας σε σχέση με τις θέσεις εργασίας.

Χωρίς καμία αμφιβολία παρόλες τις ισχυρές αβεβαιότητες που χαρακτηρίζουν την εποχή μας η μετάβαση είναι απαραίτητη. Απαιτεί όμως τη μέγιστη προσπάθεια για συμμετοχή και κινητοποίηση όλων χωρίς εξαιρέσεις αν θέλουμε να έχει χαρακτηριστικά συστράτευσης και κοινωνικής αποδοχής, τα οποία είναι βασικά για την επιτυχία της.

Ας κρατήσουμε όμως τα λόγια του Χάουαρντ Ζιν, «Δεν χρειάζεται να εμπλακούμε σε μεγάλες, ηρωικές πράξεις για να συμμετάσχουμε στην αλλαγή μιας μετάβασης. Μικρές πράξεις, όταν πολλαπλασιαστούν από εκατομμύρια ανθρώπους, μπορούν να μεταμορφώσουν τον κόσμο».

Η πρόκληση είναι βέβαια μεγάλη αλλά πιθανά να είναι η μόνη επιλογή βιωσιμότητας σε ένα διεθνές περιβάλλον που αλλάζει γρήγορα κάνοντας έτσι τα παραδοσιακά εργαλεία ανάλυσης να στέκονται αδύναμα να δώσουν πειστικές ερμηνείες και απαντήσεις σε όσα συμβαίνουν γύρω μας.

Ας δούμε λοιπόν τη μετάβαση ως ευκαιρία και ας μην την δαιμονοποιήσουμε, όπως συχνά κάνουμε σε αυτή τη χώρα, βάζοντας έτσι εμπόδια για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, για τα οποία συχνά στο μέλλον τα πληρώνουμε πολύ ακριβά και ειδικά σε βάρος των νέων γενεών.

**Αθανάσιος
Ζούπας**

Πρόεδρος
Δικηγορικού
Συλλόγου Πατρών

Η Δίκαιη Δίκη και η ασφάλεια μοχλός ανάπτυξης κάθε κράτους

Με τον όρο Δικαιοσύνη εννοούμε την λειτουργία η οποία πρέπει να είναι ανεξάρτητη και δεν επιτρέπονται επεμβάσεις στο έργο της από οποιαδήποτε άλλη αρχή και κυρίως από την πολιτική ηγεσία που ασκεί την εκτελεστική εξουσία.

Με την λέξη Δικαιοσύνη αποδίδεται επίσης το Δίκαιο, το σύνολο δηλαδή των υποχρεωτικών κανόνων οι οποίοι ρυθμίζουν τις σχέσεις του κράτους με τους πολίτες του ή των πολιτών μεταξύ τους.

Με τον ίδιο όρο επίσης χαρακτηρίζεται και το σύνολο των ασκούντων την δικαστική εξουσία και τον τρόπο απονομής του δικαίου.

Όλα τα παραπάνω επιβάλλεται να κατατείνουν σε ένα στόχο. Την ορθή απονομή του δικαίου.

Η μετάβαση, με την έννοια της εξέλιξης από μία κατάσταση σε άλλη στο χώρο της Δικαιοσύνης, μπορεί να υπάρξει και πρέπει να υπάρξει σε κάθε στάδιο, πεδίο, σύστημα και λειτουργία αρκεί να μη θίγεται το κράτος Δικαίου το οποίο πρέπει να υπηρετεί η ίδια η Δικαιοσύνη ως λειτουργία.

Πάντα ο στόχος είναι η Δίκαιη Δίκη. Η Δίκαιη Δίκη και η Ασφάλεια του Δικαίου αποτελούν και μοχλό ανάπτυξης κάθε κράτους. Για να φτάσουμε στον στόχο της Δίκαιης Δίκης, πρέπει οπωσδήποτε να λάβουμε υπόψη μας την ταχύτητα. Και τούτο γιατί στην Δίκαιη Δίκη ενυπάρχει και το στοιχείο της ταχείας Δίκης. Όμως ποτέ δεν πρέπει να λειτουργεί εις βάρος της. Δεν επιτρέπονται πειραματισμοί και μέθοδοι από τις οποίες να κινδυνεύει ή ακόμα και να θυσιάζεται η ορθή απονομή της, χάριν της ταχύτητας.

Εάν βλέπουμε αποσπασματικά την ταχύτητα την οποία θέλουμε να επιτύχουμε πάσει θυσία και με βίαιες μεταρρυθμίσεις, όλες οι προσπάθειες θα είναι αναποτελεσματικές. Το παρελθόν το επιβεβαιώνει. Κάθε χρόνο ακούμε βαρύγδουπες εξαγγελίες για αλλαγές με στόχο την ταχύτητα της δικαιοσύνης οι οποίες τον άλλο χρόνο επαναλαμβάνονται γιατί απέτυχαν οι προηγούμενες.

Η μετάβαση της Δικαιοσύνης στην ψηφιακή εποχή είναι αναπόφευκτη και επιβεβλημένη. Μπορεί και πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα εργαλεία τα οποία μπορεί να βοηθήσουν την λειτουργία της, ώστε μία υπόθεση να φτάσει πιο γρήγορα στο ακροατήριο. Βασικά εργαλεία του ψηφιακού μετασχηματισμού αποτελούν, μεταξύ άλλων, η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων, οι ηλεκτρονικές επιδόσεις, η ψηφιακή δημιουργία φακέλου δικογραφίας, η ψηφιοποίηση των αρχείων των δικαστηρίων, οι απομαγνητοφωνήσεις των πρακτικών κλπ.

Τα παραπάνω θα ελαττώσουν τον χρόνο που θα απαιτείται για την παρακολούθηση, την εύρεση, αρχειοθέτηση, την ανάλυση κλπ κάποιας υπόθεσης. Θα ελευθερωθεί ανθρώπινο δυναμικό και θα αξιοποιηθεί για να έχει πιά ουσιαστικό ρόλο στην απονομή της δικαιοσύνης.

Με το νέο δικαστικό έτος ενοποιήθηκε ο πρώτος βαθμός δικαιοδοσίας και ξεκίνησε η εφαρμογή του νέου Δικαστικού Χάρτη. Οι ειρνοδίκες ενοποιήθηκαν με τους Πρωτοδίκες και υπάγονται όλοι σε ένα Κεντρικό Πρωτοδικείο του Νομού.

Οι δικηγόροι έχουμε εκφράσει ορισμένες επιφυλάξεις στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για τις παραπάνω αλλαγές ως προς την ταχύτητα αλλά και την ασφάλεια Δικαίου. Οι Ειρνοδίκες δεν δίκάζαν μέχρι τώρα Οικογενειακές Υποθέσεις, ούτε προέδρευαν σε Ποινικά Δικαστήρια. Στο μέλλον θα μπορούν να δικάζουν σοβαρότατες ποινικές υποθέσεις. Ο κίνδυνος της ασφάλειας του Δικαίου είναι μεγάλος και όπως προανέφερα οι πειραματισμοί στον χώρο της Δικαιοσύνης δεν επιτρέπονται γιατί διακυβεύονται θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Κάθε μετάβαση λοιπόν πρέπει να είναι δίκαιη και δεν πρέπει να αποκλίνει από τον στόχο της λειτουργίας της Δικαιοσύνης που είναι η ταχεία μεν αλλά πάνω από όλα ορθή απονομή της.

**Ευάγγελος
Καραχάλιος**

Πρόεδρος ΤΕΕ
Τμ. Δυτικής Ελλάδος

Μιλώντας για τη Μετάβαση, σε έναν κόσμο στον οποίο τα πάντα αλλάζουν

Το 27ο Forum ανάπτυξης έρχεται να θέσει επί τάπητος, ένα θέμα το οποίο αποτελεί άξονα για την ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα μιας και βιώνουμε τις κατακλυσμιαίες αλλαγές που έχει επιφέρει στη ζωή μας η τεχνολογία.

Από την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον, μέχρι τον τουρισμό, την ενέργεια και την τεχνητή νοημοσύνη η οποία αποτελεί μακράν τη μεγαλύτερη πρόκληση, η «μετάβαση», το πέρασμα δηλαδή σε μια νέα εποχή κάλυψης του συνόλου των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών, με προϋποθέσεις σεβασμού στον άνθρωπο, και όρους ομαλότητας και βιωσιμότητας, είναι ίσως η λέξη που χαρακτηρίζει περισσότερο από κάθε άλλη τις αναζητήσεις μας σε αυτή την τόσο δύσκολη αλλά και τόσο ενδιαφέρουσα εποχή. Μια εποχή στην οποία οι ταχύτητες μας ξεπερνούν δίνοντας τη σκυτάλη, σε έναν νέο κόσμο.

Το ενδιαφέρον μας, ως ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, εστιάζεται, όπως είναι λογικό, σε ζητήματα τεχνολογικής, ψηφιακής, ενεργειακής και πράσινης μετάβασης, καθώς αφορούν άμεσα το αντικείμενο της ερευνητικής και επαγγελματικής μας δράσης, δίνοντάς μας πλήθος δυνατοτήτων σε σχέση με το πλαίσιο των δραστηριοτήτων μας αλλά και με την παροχή υπηρεσίας προς τον πολίτη, ο οποίος είναι και ο βασικός αποδέκτης κάθε «μετάβασης».

Το θέμα το οποίο επέλεξε το 27ο Forum, μας ικανοποιεί ιδιαίτερα ως ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας και για έναν ακόμη λόγο: εδώ και αρκετούς μήνες, εστιάζοντας στις αλλαγές και τις αναγκαίες «μεταβάσεις», έχουμε στρέψει το ενδιαφέρον μας στην αναγκαιότητα δημιουργίας ενός Οργάνου, το οποίο χάριν της διαβούλευσης έχουμε ονομάσει «Δυτική Ελλάδα 2040», το οποίο θα έχει στόχο την παρακολούθηση ζητημάτων «μετάβασης» σε επίπεδο Δυτικής Ελλάδας, τα οποία έχουν να κάνουν με το παρόν, το μέλλον και τις νέες προκλήσεις.

Το «Δυτική Ελλάδα 2040», έχει στόχο να εδραιώσει το διάλογο μεταξύ των Φορέων της περιοχής (Περιφέρεια, Δήμους, ΠΕΔ, Επιμελητήρια, Πανεπιστήμια κλπ) και να δημιουργήσει στέρεες γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ τους και με την Κοινωνία των Πολιτών, παρέχοντας επιστημονική τεκμηρίωση και γνώση και διατυπώνοντας γνώμη για ανάγκες που είναι ήδη στην καθημερινή αιτζέντα μας και φυσικά θα βρίσκονται υψηλά ιεραρχημένες στην ίδια αιτζέντα και στο μέλλον.

Δεν πρόκειται για δομή που έρχεται να υποκαταστήσει τα πολιτικά και επιστημονικά θεσμικά όργανα, αλλά για δομή που έχει σκοπό να δημιουργήσει μια μόνιμη δίοδο συνεργασίας και διαλόγου μεταξύ τους..

Μια τέτοια μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική στην περιοχή, βασισμένη στην επιστημονική έρευνα και τη γνώση, μπορεί να οδηγήσει σε μετασχηματισμό της οικονομίας της, σε μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, με ποιότητα ζωής σε όλα τα επίπεδα, τοποθετώντας μας έγκαιρα και αποτελεσματικά απέναντι σε θέματα κομβικής σημασίας, όπως η κλιματική αλλαγή, η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη, η τεχνητή Νοημοσύνη, η δημογραφική κρίση η μετάβαση σε νέα μοντέλα απασχόλησης κ.α.

Το γεγονός λοιπόν ότι μέσα από το 27ο Forum ανάπτυξης, στο οποίο συμμετέχουμε με μεγάλη χαρά ως ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, θα έχουμε πρόσβαση σε μια μεγάλη δεξαμενή απόψεων και προτάσεων σχετικά με θέματα μετάβασης σε συνάρτηση με την ανάπτυξη του τόπου μας, πολλαπλασιάζει το εύρος του ενδιαφέροντός μας.

Θέλω να συγχαρώ τους διοργανωτές αυτού του τόσο σημαντικού πολυσυνεδρίου το οποίο μετράει ήδη 27 χρόνια προσφοράς στην περιοχή, να ευχηθώ μια παραγωγική, ουσιαστική διάδραση σε όλες τις παράλληλες εκδηλώσεις του 27ου Forum και φυσικά πολλά χρόνια ακόμη στην υπηρεσία της ανάπτυξης με τον σεβασμό και την ποιότητα που χαρακτηρίζει όλες τις μέχρι σήμερα διοργανώσεις.

**Άννα
Μαστοράκου**

Πρόεδρος Ιατρικού
Συλλόγου Πατρών,
Αντιπεριφερειάρχης
Δημόσιας Υγείας ΠΔΕ

Χρειάζονται νέες στρατηγικές και καινοτόμες λύσεις

Χαιρετίζοντας την φετινή διοργάνωση του Forum Ανάπτυξης, ένα διαχρονικό θεσμό για την Πάτρα και την ευρύτερη περιφέρεια, θεωρώ ότι η περίοδος που βιώνουμε είναι μεταβατική καθώς μία σειρά από ριζικές και πολυδιάστατες αλλαγές επηρεάζουν κάθε πτυχή της ζωής μας. Το φετινό θέμα «Μετάβαση» αποτυπώνει ένα δύσκολο ταξίδι που επιταχύνει διαρκώς την είσοδο σε ένα νέο κόσμο, με σημαιοφόρο την τεχνολογία και την οικονομία, αλλά με σοβαρές αναταράξεις στο περιβάλλον, στην κοινωνία και στο πολιτικό οικοσύστημα.

Η «Μετάβαση» αποτελεί μια πρόκληση αλλά ταυτόχρονα και μια ευκαιρία. Οι αλλαγές που βιώνουμε δεν είναι απλώς τεχνολογικές ή οικονομικές. Είναι δομικές, καθώς μεταβάλλουν τον τρόπο ζωής μας και αγγίζουν τις βαθύτερες αξίες και προτεραιότητες της κοινωνίας μας. Η κοινωνική αποστασιοποίηση που βιώσαμε κατά τη διάρκεια της πανδημίας, μας έχει οδηγήσει σε ένα μοναχικό μονοπάτι ενώ η ανάγκη για συλλογική δράση αυξάνεται, καθώς η ψηφιακή επανάσταση, η πράσινη μετάβαση, η ανάγκη για ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις κρίσεις και η επιτακτική ανάγκη για συμπεριληπτική ανάπτυξη διογκώνεται.

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται ως μεταβατική, επειδή βρίσκεται σε φάση βαθιάς αλλαγής και ανασυγκρότησης. Η μετάβαση αυτή δεν αφορά μόνο έναν τομέα, αλλά εκτείνεται σε όλο το φάσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Για να προσαρμοστούμε σε αυτή τη νέα πραγματικότητα, απαιτούνται νέες στρατηγικές, καινοτόμες λύσεις και ένα πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η αλλαγή στην κατανομή της παγκόσμιας ισχύος και οι νέες γεωπολιτικές ισορροπίες δημιουργούν μια αίσθηση αβεβαιότητας. Η άνοδος νέων υπερδυνάμεων, οι εμπορικές εντάσεις και οι νέες μορφές σύγκρουσης (π.χ. κυβερνοεπιθέσεις) επηρεάζουν τη σταθερότητα και την ασφάλεια.

Η κλιματική αλλαγή έχει ήδη οδηγήσει σε ακραία καιρικά φαινόμενα όπως καύσωνες, πλημμύρες, τυφώνες και πυρκαγιές, τα οποία γίνονται όλο και πιο συχνά και έντονα. Αυτά τα φαινόμενα προκαλούν καταστροφές σε υποδομές, απώλειες ανθρώπινων ζωών και μεγάλες υλικές ζημιές, με αποτέλεσμα οι κοινότητες να νιώθουν ευάλωτες και αβοήθτες. Η κλιματική αλλαγή έχει σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, ιδιαίτερα στους κλάδους της γεωργίας, της αλιείας, της ενέργειας και του τουρισμού. Αυτό δημιουργεί οικονομική αβεβαιότητα και θέτει σε κίνδυνο τα εισοδήματα των πολιτών, οδηγώντας σε αύξηση του κόστους ζωής και κοινωνική δυσάρεσκεια.

Η ταχύτητα της αλλαγής της δομής της κοινωνίας (δημογραφική γήρανση, μετακίνηση πληθυσμών, αλλαγή του μοντέλου εργασίας, της οικογένειας, ψηφιακή επανάσταση) δημιουργεί κύματα ανασφάλειας και φόβου αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων από τη νέα εποχή. Είναι αδήριτη ανάγκη να ευδοιωθεί η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, ώστε να επιτευχθεί μια ομαλή, αναπτυξιακή και βιώσιμη μετάβαση. Οι τοπικές κοινωνίες και οι περιφερειακές οικονομίες βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των αλλαγών και, για τον λόγο αυτό, ο ρόλος τους είναι καθοριστικός. Το όραμα ενός καλύτερου κόσμου πρέπει να βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας με γνώμονα τη βέλτιστη αναπροσαρμογή στις νέες συνθήκες.

**Παναγιώτης
Αναστασόπουλος**

Διευθύνων
Σύμβουλος
Οργανισμός Λιμένος
Πατρών Α.Ε.

Μετάβαση – Το λιμάνι της Πάτρας σε μια πράσινη εποχή πολυτροπικότητας

Η «Μετάβαση» περιγράφει ιδανικά την πορεία του λιμανιού της Πάτρας, καθώς εστιάζουμε σε έναν πράσινο, βιώσιμο και πολυτροπικό μετασχηματισμό.

Η περιβαλλοντική ευαισθησία και η βιωσιμότητα βρίσκονται στο επίκεντρο των ενεργειών μας. Το 2024 ολοκληρώνεται η φύτευση 9 στρεμμάτων πρασίνου, με 580 νέα δέντρα και φυτά να μεταμορφώνουν το λιμάνι σε έναν πιο φιλικό και λειτουργικό χώρο. Επιπλέον, η αντικατάσταση του φωτισμού με σύγχρονες ενεργειακά αποδοτικές λύσεις LED στους πυλώνες ISPS, στον οδοφωτισμό και στα κτίριά μας, καθώς και η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στο Νέο Λιμάνι, εξασφαλίζουν τη μείωση του ενεργειακού μας αποτυπώματος και τη σταδιακή μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθιστώντας το λιμάνι μας αυτόνοτο σε ενέργεια.

Η Πάτρα πλέον προχωρά στη δημιουργία ενός δυναμικού logistics hub, σημειώνοντας αύξηση κατά 400% στα RORO δρομολόγια. Η έλευση 16 νέων RORO πλοίων αναβαθμίζει τον ρόλο του λιμανιού μας στη διακίνηση εμπορευμάτων, καθιστώντας το στρατηγικό κόμβο μεταξύ Ανατολικής Μεσογείου και Ευρώπης.

Παράλληλα, ξεκινούν έργα για την αναβάθμιση του οδικού δικτύου εντός του λιμένα. Με δεδομένη την αυξημένη κίνηση εμπορευματοκιβωτίων, βελτιώνουμε την προσβασιμότητα και την ασφάλεια, ενισχύοντας τη συνολική λειτουργικότητα του λιμανιού.

Το 2025 σηματοδοτεί την έναρξη κατασκευής ενός dry berth 85 θέσεων για yachts στο Νότιο Τμήμα του Νέου Λιμένα. Η νέα αυτή εγκατάσταση, σε συνδυασμό με την κατασκευή, στο κέντρο της Πάτρας, της Paradise Yacht Marina συνολικής χωρητικότητας 212 yachts, αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν της Πάτρας και εδραιώνει τη θέση της ως προορισμό υψηλού επιπέδου.

Η κρουαζιέρα, επίσης, εισέρχεται σε μια νέα εποχή. Ξεκινάμε διαδικασίες υλοποίησης σύμφωνα με ευρωπαϊκά πρότυπα, ενώ παράλληλα επενδύουμε στον Σταθμό Κανελόπουλου, αναβαθμίζοντας τις υποδομές για να προσφέρουμε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στους επισκέπτες μας.

Το λιμάνι της Πάτρας βρίσκεται σε τροχιά μεταμόρφωσης. Με στοχευμένες επενδύσεις στον πράσινο μετασχηματισμό, τη βελτίωση της λειτουργικότητας και την τουριστική αναβάθμιση, καθιστούμε το λιμάνι μας σημείο αναφοράς για την Ελλάδα και τη Μεσόγειο.

Η «Μετάβαση» αυτή δεν είναι απλώς αναγκαία· είναι ο δρόμος που οδηγεί σε ένα βιώσιμο, καινοτόμο και ευημερούν μέλλον. Σας ευχαριστώ για την ευκαιρία να μοιραστώ το όραμά μας στη Μετάβαση και προσβλέπω στη στήριξη όλων για την υλοποίησή του.

**Γιώργος
Βαγενάς**

Πρόεδρος Ο.Ε.ΕΣ.Π
& ΕΕΣΠ

Το Χθες, το Σήμερα και το Αύριο του Ελληνικού Εμπορίου

Ο Εμπορικός και Εισαγωγικός Σύλλογος (ΕΕΣΠ) σε συνδιοργάνωση με την Ομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου και Νοτιοδυτικής Ελλάδας (ΟΕΕΣΠ), συμμετέχουν στο 27ο Forum Ανάπτυξης. Αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για να αναδείξουμε τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες του κλάδου. Μέσα από έναν ανοικτό διάλογο, θα διερευνήσουμε τρόπους για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την ενδυνάμωση των επιχειρήσεων και την καλύτερη εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

Το ελληνικό εμπόριο αποτελεί διαχρονικά βασικό πυλώνα της οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής της χώρας μας. Από την παράδοση των μικρών συνοικιακών καταστημάτων, που επί δεκαετίες αποτελούσαν το θεμέλιο της τοπικής οικονομίας, μέχρι την εξέλιξη της σύγχρονης αγοράς, ο κλάδος αυτός διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της επιχειρηματικής ταυτότητας της Ελλάδας.

Η ιστορία του ελληνικού εμπορίου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παράδοση. Οι τοπικές αγορές, τα εμποροπανηγύρια και η προσωπική σχέση μεταξύ εμπόρου και καταναλωτή ήταν τα χαρακτηριστικά της εμπορικής δραστηριότητας του παρελθόντος. Παρά τις περιορισμένες υποδομές και την έλλειψη τεχνολογίας, η εμπορική δραστηριότητα ήταν και παραμένει μια δυναμική κινητήρια δύναμη για την ελληνική οικονομία.

Στη σύγχρονη εποχή, το εμπόριο βρίσκεται στο επίκεντρο ενός συνεχούς μετασχηματισμού. Η ψηφιακή επανάσταση, η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και οι νέες καταναλωτικές τάσεις έχουν διαμορφώσει ένα δυναμικό περιβάλλον γεμάτο ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις. Οι επιχειρήσεις καλούνται να προσαρμοστούν στις αλλαγές αυτές, επενδύοντας στην τεχνολογία, την εκπαίδευση του προσωπικού και τη βιωσιμότητα. Παράλληλα, οι καταναλωτές αναζητούν πιο προσωποποιημένες εμπειρίες, ποιότητα και διαφάνεια, κάτι που ωθεί τον κλάδο σε συνεχή εξέλιξη.

Το μέλλον του ελληνικού εμπορίου προδιαγράφεται συναρπαστικό αλλά και απαιτητικό. Οι τάσεις δείχνουν προς έναν κόσμο όπου η τεχνολογία θα αποτελεί τον κύριο άξονα ανάπτυξης. Η τεχνητή νοημοσύνη, τα big data και οι λύσεις βιώσιμης ανάπτυξης θα είναι καταλυτικοί παράγοντες για τη διαφοροποίηση και την ανταγωνιστικότητα. Παράλληλα, η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, θεσμικών φορέων και καταναλωτών θα είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση μιας δίκαιης και ανθεκτικής αγοράς.

Ας αξιοποιήσουμε αυτή την ευκαιρία για να συνδιαμορφώσουμε το μέλλον του ελληνικού εμπορίου!

23-24 Νοεμβρίου 2024
στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα
με φυσική παρουσία ομιλητών,
συνέδρων και εκθετών

Όλες οι εκδηλώσεις του 27ου Forum Ανάπτυξης θα μεταδοθούν LIVE διαδικτυακά μέσω του www.forumanaptixis.gr

Πρόγραμμα σκέυσης

ΣΑΒΒΑΤΟ 23/11/2024

10:00-10:30 Αγιασμός - Εγκαινία από τον σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

11:00-12:30 Επιμελητήριο Αχαΐας - Αχαϊκή Επιμελητηριακή Ανάπτυξη (ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ.)

Θέμα: «Ευρωπαϊκά Έργα και Τοπική Επιχειρηματική Ανάπτυξη: Οι Ευκαιρίες από τη Δράση του Επιμελητηρίου Αχαΐας και της Αναπτυξιακής του εταιρείας»

12:30-14:30 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Οργανωτική Επιτροπή 27ου Forum Ανάπτυξης, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων, Σύνδεσμος Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτ.Ελλάδας

Θέμα: «Aviation: Προοπτικές Ανάπτυξης της Αεροπορίας - Αεροναυπηγικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

17:30-19:30 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας - Europe Direct ΠΔΕ

Θέμα: «Προγράμματα και Εργαλεία Χρηματοδότησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων»

19:30-21:30 Οικονομικό Επιμελητήριο - 10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας

Θέμα: «Προοπτικές Ανάπτυξης στη Δυτική Ελλάδα: Πρωτογενής Τομέας, Βιομηχανία, Τουρισμός, Υποδομές»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΕΡΑΤΩ»

10:30-12:00 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Οργανωτική Επιτροπή Forum Ανάπτυξης - Πελαγία Δημητρακοπούλου, Συγγραφέας

Θέμα: «Μεταβαίνοντας σε μια νέα εποχή χρηματοοικονομικής κουλτούρας για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις»

12:00-14:00 Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Θέμα: «Ψηφιακή μετάβαση στην εκπαίδευση»

20:00-22:00 Σύλλογος Κερκυραίων Πάτρας

Θέμα: «Πρωτοπόροι Ελαιοπαραγωγοί: Παραγωγή με μεράκι, όραμα και τόλμη μέσα σε αιωνόβιους ελαιώνες αξιοποιούν ανεκμετάλλετο φυσικό θησαυρό, πετυχαίνουν αξιοθαύμαστα και γίνονται παραδείγματα για μίμηση»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΡΤΕΜΙΣ»

12:00-14:00 Δικηγορικός Σύλλογος Πατρών

Θέμα: «ΔΙΚΑΙΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δικαστικός χάρτης, ψηφιακή Δικαιοσύνη, Ασφάλεια Δικαίου»

17:30-20:00 Πανεπιστήμιο Πατρών

Θέμα: «Ψηφιακή Μετάβαση: Προκλήσεις και Ευκαιρίες»

20:00-22:00 Ομοσπονδία Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α.)

Θέμα: «Προκλήσεις και ευκαιρίες της Ψηφιακής και της Πράσινης Μετάβασης για τις ΜΜΕ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 24/11/2024

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

10:00-12:00 Σοροππμιστικός Όμιλος Πάτρας «Δανηλίδες»

Θέμα: «Η Τέχνη στους μεταβατικούς χρόνους»

12:00-14:00 Π.Ο.Μ.Ι.Δ.Α. - Ένωση Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας

Θέμα: «Ακίνητη Ιδιοκτησία, Κράτος & Τοπική Αυτοδιοίκηση - Πολιτικές και Θεσμικές Μεταρρυθμίσεις»

17:30-19:30 Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ηπείρου - Ιονίων Νήσων - Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου

Θέμα: «Σχεδιάζοντας τη Μετάβαση με Προοπτική Βιώσιμης Ανάπτυξης»

20:00-22:00 Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας

Θέμα: «Μουσικές μεταβάσεις και συνδέσεις από τη λαϊκή στην έντεχνη δημιουργία»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΕΡΑΤΩ»

12:00-14:00 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Θέμα: «Πράσινη Μετάβαση - Καλές Πρακτικές»

17:00-19:00 Εμπορικός Εισαγωγικός Σύλλογος Πατρών, Ομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου, Νοτιοδυτικής Ελλάδος, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας & Ιθάκης

Θέμα: «Το χθές, το σήμερα και το αύριο του Ελληνικού Εμπορίου»

19:00-21:00 Δημοτική παράταξη Πάτρας «σπιράλ»

Θέμα: «Νεοειρητική παραβατικότητα: Ο ρόλος των Δήμων για μια πόλη χωρίς βία»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΡΤΕΜΙΣ»

10:30-12:00 Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων INBIS/ΕΚ ΑΘΗΝΑ - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Θέμα: «Πλατφόρμα Καινοτομίας για τον Τουρισμό στη Μεσόγειο-Ενημερωτική Ημερίδα έργου EuroMed Libeosis»

17:00-19:00 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

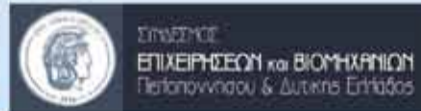
Θέμα: «Η Πάτρα των '90s: Μουσικοί καλλιτέχνες και κοινωνία που σηματοδότησαν την πανελλαδική της έκφραση - Δράσεις εξωστρέφειας της μοναδικότητας της εποχής»

19:00-21:00 Νομαρχιακή Επιτροπή Αχαΐας ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

Θέμα: «Η Μετάβαση στην Παγκόσμια Σκακιέρα: Η Προεδρία Τραμπ και οι Προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα»

Στο 27ο Forum Ανάπτυξης
θα λειτουργεί εκθεσιακό τμήμα
10:00 - 22:00

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Χρηματοδότηση για το παράλιο μέτωπο

Με το ποσό των 16,5 εκατομμυρίων ευρώ χρηματοδοτούνται μεταξύ άλλων οι παρεμβάσεις ανάπλασης του παραλιακού μετώπου Αχαΐας-Ηλείας.

Σελ. 3

Διαβούλευση για προϊόντα ΠΟΠ

Ξεκίνησε η διαβούλευση από την Περιφέρεια για την υλοποίηση του έργου που στόχο έχει την αναγνώριση προϊόντων ΠΟΠ.

Σελ. 3

ΔΟΥ: Ανατροπή στις εκλογές

Ανατροπή στις εκλογές των εργαζομένων στις ΔΟΥ Αχαΐας, Ηλείας, Κεφαλληνίας και Ζακύνθου. Πρώτη δύναμη η ΔΑΣ που πρόκειται στο ΚΚΕ.

Σελ. 3

Η Εβδομαδιαία
Οικονομική Εφημερίδα της Αχαΐας

Μαιζώνος 94 | 262 21 Πάτρα
Τηλ: 2610 620 574

www.symboulos.gr
e-mail: symboulo@otenet.gr

Τιμή Φύλλου: 1,00 €

Περίοδος Γ' | Αρ. Φύλλου 1380
Παρασκευή 29 Νοεμβρίου 2024

Σύμβουλος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πανεπιστήμιο Πατρών

Γιορτάζει τα 60 χρόνια του

Το Πανεπιστήμιο Πατρών γιορτάζει τα 60 χρόνια και από χθες ξεκίνησε επετειακό συνέδριο που ολοκληρώνεται σήμερα. Ομιλητές χθες ήταν, μεταξύ άλλων, ο πρ. αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και υπουργός Εξωτερικών Ευάγγελος Βενιζέλος, αλλά και όλοι οι πρώην πρυτάνεις του Ιδρύματος. Σήμερα συνεχίζεται ο κύκλος των συζητήσεων με εκπροσώπους άλλων πανεπιστημίων.

Σελ. 4

«Ταρτούφος» από το Ρεφενέ

Το Ρεφενέ, γιορτάζοντας τα 25 χρόνια του, ανεβάζει για επτά παραστάσεις τον «Ταρτούφο» του Μολιέρου.

Σελ. 3

> 27ο Forum Ανάπτυξης: Η «Μετάβαση» στο επίκεντρο με προτάσεις για βιώσιμο μέλλον

Δημιουργική

«σπορά» σε έναν κόσμο σε διαρκή μετάλλαξη

Το 27ο Forum Ανάπτυξης πραγματοποιήθηκε το περασμένο Σαββατοκύριακο στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα, συγκεντρώνοντας εκπροσώπους από την κυβέρνηση, την πολιτική, την αυτοδιοίκηση, την ακαδημαϊκή κοινότητα, τον επιχειρηματικό κόσμο, τον πολιτισμό και την κοινωνία.

Με χιλιάδες συμμετέχοντες, το αρχαιότερο πολυσυνέδριο της Δυτικής Ελλάδας, προσέφερε 21 εκδηλώσεις με επίκαιρο θέμα τη «Μετάβαση». Πάνω από 140 ομιλητές παρουσίασαν απόψεις και προτάσεις, προκαλώντας ουσιαστικές συζητήσεις.

Το 27ο Forum Ανάπτυξης, με πολύτιμο περιεχόμενο για την ανάπτυξη της περιοχής, ολοκληρώθηκε αφήνοντας σημαντική παρακαταθήκη.

Σελ. 2, 5-22

PLANET COOL
REFRIGERATION COMPANY
cool solutions | warm relations

❄️ Κλιματισμός Οικιακής και Επαγγελματικής χρήσης
❄️ Επαγγελματικά Ψυγεία

24/7 SERVICE

📍 Ι. Διακίδη 166 Πάτρα
☎️ 2610 642 700
✉️ info@planetcool.gr
🌐 www.planetcool.gr

lexis

Ελληνικά & Ξενογλωσσα βιβλία
Σχολικά, Χαρτικά, Γραφική Ύλη,
Αναλώσιμα

Βιβλιοπωλεία Πάτρα
• Αμερικής 63, τηλ. 2610434965,
amerikis@e-lexis.gr
• Κανακάρη 155-157, τηλ. 2610277017,
kanakar@e-lexis.gr
• Μαιζώνος 38-40, τηλ. 2610220919,
info.maizonos@e-lexis.gr
• Αθηνών 11 Πλο, τηλ. 2610911382,
info.rio@e-lexis.gr

Χονδρική Πώληση
Αμερικής 63, (Υπόγειο),
τηλ. 2610336323,
424655.454697,
info.lexis@e-lexis.gr

📍 📱

aplopolis
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

www.aplopolis.gr

Ανθείας 38 & Ακτή Δυμαίων, Τηλ.: 2610 315478

Προτάσεις διάδοσης και εξωστρέφειας της πολιτιστικής «Πάτρας των 80's»

Βιωματικές εμπειρίες, μουσικά ακούσματα, συναντήσεις, πολιτικές συζητήσεις, αναμνήσεις από τη δεκαετία του 80 αναβίωσαν στη συνεδρία με τίτλο «Η Πάτρα των '80s: Μουσικοί καλλιτέχνες και κοινωνία που σηματοδότησαν την πανελλαδική της έκφραση - Δράσεις εξωστρέφειας της μοναδικότητας της εποχής», που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης.

Άπαντες οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η καλλιτεχνική παραγωγή εκείνης της περιόδου, μπορεί να πυροδοτήσει ακόμα και σήμερα δυνάμεις, αλλά και να αποτελέσει το εφαλτήριο για νέες δημιουργικές προσπάθειες που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν αναπτυξιακά για την Πάτρα. Οι συγκρίσεις των εποχών ανέστυραν... μνήμες, «τότε που διασκεδάση διαρκούσε επτά ημέρες την εβδομάδα και όχι δύο, όπως σήμερα» και το «χαριζικό του φοιτητή έφτανε να διασκεδάσει κάθε μέρα».

Λίγο μετά τη Μεταπολίτευση, η κοινωνία έχει ανάγκη να διασκεδάσει, οι φοιτητές αναπτύσσουν ζωηρή κινητικότητα και η δράση δεν περιορίζεται στο ψυχαγωγικό πεδίο, αλλά συνδυάζεται με ολονύκτιες πολιτικές συζητήσεις και αφοσιόληση για να καταλήξουν οι παρέες στο «βωμό», όπως αποκαλούσαν το «Χάραμα».

Για τους στόχους της συζήτησης για την Πάτρα «των '80s» ο εκδότης του «Συμβούλου Επιχειρήσεων» **Παναγιώτης Παλιάνος**, που είχε και την πρωτοβουλία της εκδήλωσης, μέσα και από τη βιωματική του σχέση ως φοιτητής εκείνη την περίοδο, τόνισε την ανάγκη εξωστρέφειας για τη συγκεκριμένη ιστορική φάση, με στόχο την προσέλκυση κυρίως των δεκάδων χιλιάδων φοιτητών που βίωσαν την εμπειρία αυτή και τη σύνδεσή τους με τη σημερινή πόλη. Η ανάδειξη της πολιτιστικής δυναμικής της εποχής, με έμφαση στη μουσική, την τέχνη και τις κοινωνικές δράσεις που ξεχώρισαν πανελλαδικά, μπορεί να εμπλουτίσει τη σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία και να εμπνεύσει τους νέους. Παράλληλα, πρωτοβουλίες που ζωντανεύουν τις μνήμες και τα συναισθήματα της εποχής μπορούν να ενισχύσουν την τοπική κοινωνία, προσφέροντας νέες ευκαιρίες πολιτιστικής ανάπτυξης και δημιουργώντας έναν ισχυρό δεσμό με το παρελθόν. Ο χειρουργός **Ανδρέας Μάζης**, μέλος Επιτροπής Πολιτισμού Δήμου Πατρέων εκπροσωπώντας και τον Δήμο στην εκδήλωση (την οποία τίμησε με την παρουσία του και ο Δήμαρχος **Κ. Πελετίδης**), αναφέρθηκε διεξοδικά στη δημιουργία θεσμών που ξεκίνησαν εκείνη την περίοδο όπως η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων του Δήμου, το Δημοτικό Ωδείο, το Καλλιτεχνικό Εργαστήρι, το ΔΗΠΕΘΕ και αργότερα το Διεθνές Φεστιβάλ για να φτάσει στις σημερινές σύγχρονες κατευθύνσεις του Δήμου, που -όπως είπαμε- παρά την ισχυρή χρηματοδότηση καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια για αναβάθμιση του φετιχό, περαιτέρω ανάπτυξη του ΔΗΠΕΘΕ, του Δημοτικού Ωδείου και της Μπάντας του Δήμου. Παράλληλα παρέχεται βοήθεια σε ερασιτεχνικά σχήματα της πόλης και σε θεατρικές δραστηριότητες ερασιτεχνών, διοργανώνονται εκθέσεις ιστορικού και πολιτικού χαρακτήρα και επιχειρείται ενδυνάμωση των πολιτιστικών σχέσεων με τα ΑΕΙ της πόλης, αλλά και τη μέση εκπαίδευση.

Αναφέρθηκε η δημιουργία του Μουσείου Γκολέ, που έχει δρομολογηθεί από τη Δημοτική αρχή, η οποία διατηρεί σε ασφαλές μέρος και με μεγάλο σεβασμό 60 μουσικά όργανα του μεγάλου Ρεμπέτη και στοχεύει το μουσείο να λειτουργήσει ως πυρήνας γνώσης, έρευνας και πολιτιστικών δράσεων. Υπογραμμίστηκε, βέβαια, ότι κανένα Μουσείο και κανένας χώρος πολιτισμού δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς το απαραίτητο προσωπικό και το πρόβλημα της έλλειψης εργαζομένων, λόγω της κυβερνητικής απαγόρευσης πρόσληψης προσωπικού στους Δήμους παρόλο που οι αποχωρήσεις συνταξιοδότησης είναι πολυάριθμες και συνεχείς, είναι τεράστιο. Επί πλέον στο πρόγραμμά της, η Αντιδημαρχία Πολιτισμού, θα προσπαθεί να συμπεριλαμβάνει αναφορές στο ρεμπέτικο και γνήσιο λαϊκό τραγούδι, όπως το διήμερο αφιέρωμα σε Γκολέ και Τσιατά που ήδη πραγματοποιήθηκε, με ελεύθερη είσοδο και επιτυχία το καλοκαίρι του 2024.

Αντίστοιχες στιγμές αναπόλησε ο πρώην Περιφερειάρχης **Απόστολος Κατσιφάρας** ο οποίος πρότεινε αυτό το κεφάλαιο, αυτό το απόθεμα να το ξαναφέρουμε στη σημερινή εποχή. «Να πάρουμε αυτή τη δύναμη, αυτή την αύρα, αυτό το πολιτιστικό απόθεμα που παράχθη εδώ να το συνδέσουμε με την ιστορία, τη σημερινή εποχή, τα δικά μας παραγόμενα πολιτιστικά αγαθά και να δημιουργήσουμε μια νέα δυναμική που μπορεί να προσελκύσει κόσμο, αλλά και να λειτουργήσει δημιουργικά. Πέρα από τη στροφή και την ανάμνηση, μπορούμε να μεταφέρουμε το χτες στο σήμερα. Να το πιστέψουμε και να το χτίσουμε, αναλαμβάνοντας θεσμικές πρωτοβουλίες που θα αναδεικνύουν την λαϊκή μουσική κληρονομιά».

Ο **Γρηγόριος Μικρώνης**, Μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Πανεπιστημίου Πατρέων, επιμελητής καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, εστίασε στη μοναδική συμβολή της πόλης στο λαϊκό τραγούδι και τη μουσική παραγωγή της δεκαετίας του '80. Τόνισκε η σημασία των συλλογισμών ως «ζωντανών εργαστηρίων» συλλογικότητας, όπου το ρεμπέτικο, η καντάδα και το αστικολαϊκό τραγούδι αναδείχθηκαν ως φορείς πολιτιστικής έκφρασης και ταυτότητας. Κεντρική φιγούρα της περιόδου υπήρξε ο Μπάμπης Γκολές, του οποίου η συμβολή στην αναβίωση του ρεμπέτικου είναι ανεκτίμητη, ενώ η επιρροή του ξεπέρασε τα τοπικά όρια, αφήνοντας παρακαταθήκη στη μουσική σκηνή της χώρας. Παράλληλα, αναφέρθηκαν και άλλοι σπουδαίοι δημιουργοί όπως τα «Παιδιά από την Πάτρα», ο Κώστας Τσιατάς κ.α, οι οποίοι έδρασαν σε ένα ευρύ πεδίο καλλιτεχνικών και πολι-

τιστικών εκδηλώσεων, από μπουτάι έως φοιτητικές πρωτοβουλίες.

Η μουσική της Πάτρας δεν υπήρξε μόνο μορφή διασκέδασης αλλά και μέσο κοινωνικής έκφρασης, αποτυπώνοντας τις αντιθέσεις και τις ελπίδες της εποχής. Η σύνδεση του πολιτισμού με την κοινωνία παραμένει ζητούμενο για την αξιοποίηση αυτής της πλούσιας κληρονομιάς.

Προτάσεις για δράση:

1. Μουσείο Λαϊκής Μουσικής: Ένα μουσείο αφιερωμένο στη μουσική της πόλης, με αρχαιολογικό και διαδραστικές εκθέσεις, μπορεί να λειτουργήσει ως εκπαιδευτικό και καλλιτεχνικό κέντρο. Η λειτουργία του θα υποστηριχθεί από δωρεές αρχαιολογικού υλικού, με σημαντική αρχή τη δέσμευση του Λάμπρου Καρελά και άλλων καλλιτεχνών (με αφορμή την εκδήλωση)
2. Θεσμοθέτηση επίσημου μουσικού αφιερώματος: Διοργάνωση εκδηλώσεων που θα προάγουν την τοπική μουσική παράδοση.
3. Υποστήριξη καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών: Ενίσχυση μουσικών σχολείων, φοιτητικών καλλιτεχνικών δράσεων, και της Δημοτικής Μπάντας.

Η δημιουργία επιστημονικής και καλλιτεχνικής επιτροπής θα συμβάλει στη χάραξη στρατηγικής εξωστρέφειας, ενώ η ενίσχυση των μουσικών σχολείων και των φοιτητικών καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών θα αναδείξει το νέο ταλέντο. Επιπλέον, πρέπει να σπριχθούν η Δημοτική Μπάντα, η Μπαντίνα και η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων, διευρύνοντας την απήχσή τους.

Η **Μαρία Αργυροπούλου**, ΕΔΙΠ στο Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρέων, αναφέρθηκε στην Αναγεννητική Πολιτιστική πολιτική και πως αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί για να αναδειχθεί η Πάτρα των '80's. Όπως εξήγησε η Αναγεννητική Πολιτιστική πολιτική μετατοπίζει το επίκεντρο της πολιτιστικής πολιτικής από την απλή διατήρηση και συντήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς στην ενεργή αναγέννηση και αναζωογόνηση των πολιτιστικών οικο-

συστημάτων, προωθεί τη δημιουργικότητα, την ποικιλομορφία και την ανθεκτικότητα στους πολιτιστικούς τομείς και στοχεύει στη μακροπρόθεσμη αναγέννηση και όχι στη βραχυπρόθεσμη διατήρηση.

«Ένας από τους πιο άμεσους τρόπους πολιτιστικής χρήσης μιας περιόδου της μουσικής ιστορίας είναι η αναβίωση ιστορικών ρεπερτορίων ή ακόμη και η επανεμφάνιση της μουσικής παρελθουσών περιόδων που περιλαμβάνει την προσαρμογή των ιστορικών έργων στις σύγχρονες ευαισθησίες, δημιουργώντας νέες προοπτικές, διατηρώντας παράλληλα την ουσία των αρχικών συνθέσεων» επεσήμανε μεταξύ άλλων.

Στην Πάτρα των '80s και πως επηρέασε το χορευτικό φαινόμενο αναφέρθηκε ο **Χρήστος Γιαννόπουλος**, υπεύθυνος και δάσκαλος του χορευτικού τμήματος του Δήμου Πατρέων, Δημοτικός Σύμβουλος, εξηγώντας εμφατικά σε τι διέφερε ο χορός στο «Χάραμα», από τον ταμπαχανιώτικο χορό στα μαγαζιά της Αγίας Αικατερίνης. Μάλιστα αναφέρθηκε στη μεγάλη αλλαγή που έφερε το «Χάραμα», που οι μουσικοί ξεσήκωναν τους θαμώνες να χορεύουν, «κι οι πίστες να παίρνουν φωτιά» ενώ μέχρι πρότινος για να χορέψουν, πλήρως τις γνωστές παραγγελίες.

Την ζωντανή συζήτηση συντόνισε η **Αθηνά Καλλιμάνη**- Γεωργιτσπούλου, Εκπαιδευτικός, σκηνοθέτης, Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Πατρέων. Η κα Καλλιμάνη έκανε και συγκεκριμένες προτάσεις, (ως πολίτης και όχι ως εκπρόσωπος της δημοτικής αρχής όπως διευκρίνισε) στη ολοκλήρωση της εκδήλωσης που συνοψίζονται ως εξής:

α) Οι επαγγελματίες της εστίασης, ως βασικοί διοργανωτές ανάλογων μουσικών εκδηλώσεων, θα μπορούσαν σε συνεργασία με τουριστικούς πράκτορες, τουριστικά γραφεία και ξενοδόχους να δημιουργούν -από κοινού- διήμερα- τριήμερα πακέτα συγκεκριμένες χρονικά περιόδους που θα συμπεριλαμβάνουν ξεναγήσεις στην πόλη προτείνοντας όμως παράλληλα μία οργανωμένη και στοχευμένη ποιοτική διασκέδαση, που θα μπορεί να προσελκύσει τους φοιτητές που έζησαν εκείνη την εποχή και όχι μόνο.

β) Η Δημοτική αρχή, εφόσον είναι εφικτό και οικονομικά πραγματοποιήσιμο, θα μπορούσε να προσπαθήσει να οργανώσει, σε πράσινα σημεία της Πάτρας (πχ. Ριγανόκαμπο, Γηροκομείο, Νότιο Πάρκο), κάθε χρόνο ένα μονοήμερο πανηγύρι ρεμπέτικου και γνήσιου λαϊκού τραγουδιού που θα ξεκινάει από 7μμ και θα διαρκεί έως τα ξημερώματα της επόμενης μέρας με τη συμμετοχή ερασιτεχνικών, επαγγελματιών, φοιτητικών μουσικών σχημάτων και θεάτρου Σκιών.

27ο Forum Ανάπτυξης

29 Νοεμβρίου 2024 • ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

5

> Με την τέλεση του καθιερωμένου αγιασμού άνοιξε τις πύλες του, το 27ο Forum Ανάπτυξης

«Μετάβαση» σε ένα κόσμο που αλλάζει

«Μετάβαση» ως ευκαιρία προόδου για ένα βιώσιμο μέλλον ήταν το θέμα του 27ου Forum Ανάπτυξης, το οποίο πραγματοποιήθηκε με εξαιρετική επιτυχία το Σαββατοκύριακο 23 και 24 Νοεμβρίου στο ξενοδοχείο «My Way».

Οι εργασίες του αναπτυξιακού πολυσυνεδρίου, το οποίο φέτος περιελάμβανε 21 συνεδρίες με περισσότερους από 140 ομιλητές ξεκίνησαν το πρωί του Σαββάτου με την τέλεση του καθιερωμένου αγιασμού από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρών, κ.κ. Χρυσόστομο, ο οποίος αφού συνεχάρη τους διοργανωτές εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι και στο φετινό συνέδριο θα κατατεθούν ωφέλιμες σκέψεις και προτάσεις για την ανάπτυξη του τόπου μας.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο υπεύθυνος της διοργάνωσης, εκδότης της εφημερίδας «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», Παναγιώτης Παλένιος, ο οποίος χαρακτήρισε το πολυσυνέδριο «δημιουργική σπορά» απόψεων, προτάσεων και συνεργασιών και επισήμανε πως το «φετινό θέμα της Μετάβασης δεν επελέγη τυχαία, καθώς η μεταβατικότητα απασχολεί όλες τις εκφάνσεις της σύγχρονης ζωής. Σκοπός είναι να προσδώσουμε την πραγματική διάσταση της Μετάβασης στο δημόσιο διάλογο αφυπνίζοντας όλους τους επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς. Με τη διοργάνωση του πολυσυνεδρίου προσπαθούμε να είμαστε χρήσιμοι στην κοινωνία».

Γ. Παπανδρέου: «Η Μετάβαση να είναι κτήμα όλων»

Χαιρετισμό στην τελετή των εγκαινίων έκανε ο πρώην πρωθυπουργός, βουλευτής Αχαΐας ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, Γιώργος Παπανδρέου, ο οποίος ανέφερε μεταξύ άλλων πως «η Μετάβαση σε μια βιώσιμη, πράσινη και ψηφιακή οικονομία, είναι μια θεματολογία που, όπως γνωρίζετε, με απασχολεί εδώ και δεκαετίες. Πολλοί τότε διακωμωδούσαν αυτές τις έννοιες, ενώ υπάρχουν και κάποιοι ηγέτες, όπως ο προσφάτως εκλεγείς Τράμπ στην Αμερική, που αρνούνται την καταστροφή, οικολογική και κλιματική που επέρχεται», τόνισε και προσέ-

θεσε πως «η μετάβαση, δεν μπορεί να είναι μονόπλευρη ή να υπηρετεί λίγους. Δεν μπορεί να σχεδιάζεται ερήμην της κοινωνίας, χωρίς διαβούλευση, διαφάνεια και δικαιοσύνη». Μάλιστα, επισήμανε πως η ανάπτυξη αλλά ακόμα περισσότερο η μετάβαση δεν μπορεί παρά να είναι, Δημοκρατική, Συμμετοχική και Δίκαιη. Ωστόσο, ξεκαθάρισε πως η μετάβαση πρέπει και μπορεί και άλλους στόχους, λέγοντας «ανάπτυξη σοβαρή, βιώσιμη, δεν νοείται αν δεν περικλείει πέρα από την οικονομική πλευρά τον στόχο της ευζωίας, την διασφάλιση στην πρόσβαση σε ποιοτική υγεία για όλους, παιδεία δημοκρατική και σύγχρονη, κατοικία, ψυχική υγεία, και μια κοινωνία αλληλεγγύης και ανθρωπιάς». Ο κ. Παπανδρέου, στον χαιρετισμό του κατηύρασε επίσης, το γεγονός, ότι μόλις το 2% των πόρων τριών προκλήσεων του Αναπτυξιακού Νόμου κατευθύνθηκαν στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, όπως επίσης και ότι εγκρίθηκε κάτω από το 20% των προτάσεων στη χώρα. «Λεφτά υπάρχουν - αλλά που πάνε; Στο πλιάτσικο που αισθάνεται καθημερινά ο Έλληνας και η ελληνική οικογένεια, από την τεράστια κερδοσκοπική πρακτική των μεγάλων εταιριών ενέργειας, σουπερμάρκετ και τραπεζών. Και αυτό με τις πλάτες της κυβέρνησης. Γιατί εξακολουθούν ακόμη και σήμερα να χάνονται στις σκοτεινές διαδρομές μεταξύ πελατειακού κράτους και πάσης φύσεως συμφερόντων - και να σπα-

ταλούνται με αθέμιτες πρακτικές», είπε με νόημα.

Ι. Μπουγάς: Η μετάβαση πυρήνας της εξέλιξης

Ακολούθησε ο χαιρετισμός του Υφυπουργού Δικαιοσύνης, Ιωάννη Μπουγά, ο οποίος αφού χαρακτήρισε τον τίτλο του φετινού πολυσυνεδρίου υπερβατικό, τόνισε πως «η μετάβαση είναι ο πυρήνας των εξελίξεων στις σύγχρονες κοινωνίες. Για να επιτευχθεί ωστόσο η Μετάβαση οφείλουμε να αξιοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες. Στον τομέα της Δικαιοσύνης έχει γίνει λόγος για τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία θα φέρει τεράστιες αλλαγές, όμως εγκυμονεί και κινδύνους. Η τεχνητή νοημοσύνη δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ανθρώπινη κρίση και βούληση, για παράδειγμα στις δικαστικές αποφάσεις. Οι δικαστές μπορούν να ξεχωρίσουν το νόμιμο από το παράνομο, αλλά και το ηθικό από το ανήθικο, ενώ χρησιμοποιούν την αρχή της επείκειας. Απαιτείται στο πλαίσιο αυτό, μία θεσμική μετάβαση, ώστε να προσαρμόσουμε στις σύγχρονες εξελίξεις, αλλά και διάθεση σημαντικών πόρων. Η θεσμική Μετάβαση ενισχύει τον διάλογο, τη διαφάνεια και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας».

Οι βουλευτές Αχαΐας

Ακολούθησαν σύντομοι χαιρετισμοί από τους βουλευτές Αχαΐας. Η Χριστίνα Αλεξοπούλου ανέφερε πως «η Μετάβαση χρειάζεται πολλούς συμμάχους και ενόπια», γι'

αυτό και παρότρυνε τη διευρύνση των συνεργασιών, ενώ ο Ανδρέας Παναγιωτόπουλος επισήμανε πως «η Μετάβαση πρέπει να έχει στόχο την ευδαιμονία των ανθρώπων και της κοινωνίας».

Κ. Πελετίδης: «Ζητούμενο μια ανθρώπινη κοινωνία»

Ο Δήμαρχος Πατρέων, Κώστας Πελετίδης, επισήμανε πως «η Μετάβαση έχει ξεκινήσει από το 1ο Forum και φθάνοντας ήδη στην 27η διοργάνωση, οφείλουμε να κοιτάξουμε όλη αυτή την πορεία για το τί έχει αλλάξει στην κοινωνία μας. Η πρόοδος επιτυγχάνεται με ιλιγγιώδεις ρυθμούς, αλλά το σύστημα που είναι κεφαλαιοκρατικό δεν επιτρέπει στους πολίτες να φύγουν μπροστά. Αυτό που έχει προτεραιότητα είναι να δημιουργήσουμε μια ανθρώπινη κοινωνία».

Τ. Παπαδόπουλος: Ουσιαστική και μετρήσιμη ανάπτυξη

Στη συνέχεια ο Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας, Τάκης Παπαδόπουλος, εκπροσωπώντας τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδος, Νεκτάριο Φαρμάκη, τόνισε πως «στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος συντελούνται σημαντικές αλλαγές σε κρίσιμους τομείς. Αγωνιζόμαστε καθημερινά για τη Μετάβαση προς δύο κατευθύνσεις: από τη μία να κλείσουμε τις εκκρεμότητες του παρελθόντος και από την άλλη να θέσουμε τις βάσεις για να περάσει η περιοχή μας στη νέα

εποχή. Για την Περιφέρεια η Μετάβαση είναι ουσιαστική και μετρήσιμη στους τομείς της εξωστρέφειας, των έργων, της καινοτομίας. Το μοντέλο που προωθούμε για το 2030 είναι μία σύγχρονη και παραγωγική Περιφέρεια χωρίς ανισότητες και θα το πετύχουμε γιατί σπινάζομαστε στη δουλειά που γίνεται και στις δυνατότητες του τόπου μας».

Χρ. Μπούρας: «Μετάβαση με νέα εργαλεία»

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών, Χρήστος Μπούρας επισήμανε πως ο ρόλος του Πανεπιστημίου είναι σημαντικός και στην ανάπτυξη της περιοχής μας, ενώ επισήμανε πως η Μετάβαση απαιτεί νέα εργαλεία, χωρίς δόγματα όπως ότι την αλήθεια την κατέχει μόνο ένας.

Τον κύκλο των χαιρετισμών έκλεισε ο γενικός γραμματέας του Επιμελητηρίου Αχαΐας, Θεόδωρος Τσούμπελης.

Ποιοί παρέστησαν

Μεταξύ άλλων, στην τελετή των εγκαινίων παρέστησαν οι Αντιπεριφερειάρχες Δημόσιας Υγείας, Άννα Μαστοράκου και Αθλητισμού, Τάκης Αντωνόπουλος, ο Δήμαρχος Δυτικής Αχαΐας, Γρηγόρης Αλεξόπουλος, ο επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης «Νέα Δυτική Ελλάδα», Σπύρος Σκιαδαρέσης, οι επικεφαλής δημοτικών παρατάξεων του Δήμου Πατρέων, Β. Αϊβαλής και Π. Ψωμάς, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΔΕ, Βαγγέλης Καραχάλιος, ο πρόεδρος του Ι.Ο.Ο. του Οικονομικού Επιμελητηρίου, Γιώργος Παππάς, ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών, Αθανάσιος Ζούπας, ο εκδότης της «Γ», Ιωάννης Χρ. Χριστόπουλος, ο πρόεδρος της ΔΕΕΠ Ν.Δ. Αχαΐας και υποψήφιος πρόεδρος του Επιμελητηρίου Αχαΐας, Αντώνης Κουνάβης, η ναυπλιακή πράκτορας και μέλος του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου, Μαρία Φιλοπούλου, πρόεδροι επιστημονικών και ερευνητικών ινστιτούτων, Καθηγητές του Πανεπιστημίου Πατρών, εκπρόσωποι παραγωγικών και κοινωνικών φορέων, καθώς και πλήθος κόσμου.

αφιέρωμα

> Δέσμευση Υφ. Δικαιοσύνης Ι. Μπούγα για νέο κτήριο που θα στεγάσει το Πρωτοδικείο της Πάτρας

«Μετάβαση στο μεγάλο άλμα της Δικαιοσύνης»

Την λύση του στεγαστικού προβλήματος που ταλανίζει την Πάτρα με την σύναψη μίσθωσης νέου συμπληρωματικού κτηρίου – το νεοκλασικό της οδού Μαιζώνος- προκειμένου η απονομή δικαίου να γίνεται υπό αξιοπρεπείς συνθήκες, προανήγγειλε από το βήμα του 27ου Forum Ανάπτυξης ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης **Ιωάννης Μπούγας**, δίνοντας έμφαση στην αναγκαιότητα επιτάχυνσης απονομής της δικαιοσύνης.

«Είμαστε στην ολοκλήρωση των διαδικασιών και πολύ σύντομα με τον πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου, τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και τον Υπουργό Δικαιοσύνης θα μπορέσουμε να καταλήξουμε στη σύμβαση ώστε να υπογραφεί το μισθωτήριο και να ξεκινήσει η αποκατάσταση και η μετατροπή του κτηρίου. Στόχος μας είναι να δώσουμε στην πόλη των Πατρών ένα δικαστικό μέγαρο αντίξο του κύρους της Δικαιοσύνης, το οποίο θα πληροί τις κατάλληλες προϋποθέσεις» ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Μπούγας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του, το μεσημέρι του Σαββάτου, στην εκδήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών με θέμα: «Δίκαιη Μετάβαση: Δικαστικός Χάρτης, Ψηφιακή Δικαιοσύνη, Ασφάλεια Δικαίου».

Παρουσίασε αναλυτικά το πλέγμα των πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει το Υπουργείο Δικαιοσύνης στους εξής βασικούς τομείς: 1) Οργάνωση και λειτουργία της Δικαιοσύνης, 2) Υποδομές, κτηριακές και ψηφιακές, 3) Σύγχρονοι θεσμοί, 4) Ανθρώπινο δυναμικό, ούτως ώστε «να γίνει το μεγάλο άλμα στην Δικαιοσύνη», δηλαδή η απονομή δικαίου στην χώρα να γίνει ταχύτερη, πιο προσιτή και ποιοτικότερη.

Χαρακτήρισε τον νέο δικαστικό χάρτη ως «τη μεγαλύτερη και πιο αναγκαία» μεταρρύθμιση στην ελληνική δικαιοσύνη από τη λειτουργία του ελληνικού κράτος, κάνοντας ήδη ορατά βήματα για την επιτάχυνση και την βελτίωσή της.

«Τα πρώτα αποτελέσματα είναι θετικά από την ελληνική

περιφέρεια συμπεριλαμβανομένων και των δικαστηρίων της Αχαΐας. Ευελπιστούμε επιτάχυνση και της ποινικής και της πολιτικής δίκης και προϊόντος του χρόνου τα αποτελέσματα θα είναι ολοένα και καλύτερα. Παρακολουθούμε καθημερινά την εφαρμογή του χάρτη και όπου χρειάζονται διορθωτικές παρεμβάσεις είμαστε έτοιμοι να τις κάνουμε» ανέφερε χαρακτηριστικά.

Σημείωσε, ως από την ενοποίηση του πρώτου βαθμού παρατηρείται εξοικονόμηση ανθρώπινων πόρων. «Ηδη επιμορφώνονται οι πρώην ειρηνοδίκες και από τη νέα δικαστική χρονιά θα μπορούν να δικάσουν όπως και οι πρωτοδίκες υποθέσεις του πρώτου βαθμού» είπε. Αναφορικά στις ελλείψεις δικαστικών υπαλλήλων, ανέφερε πως «την τελευταία ζετια καλύπτουμε κενά δεκαετίας» με τους διαγωνισμούς μέσω της Εθνικής Σχολής Δικαστών καθώς η διαδικασία του ΑΣΕΠ είναι χρονοβόρα. «Μέχρι το πρώτο 6μηνο του 2025 θα προσλάβουμε 1.055 δικαστικούς υπάλληλους ενώ θα έχουν φύγει από την υπηρεσία τους 750, άρα το ισοζύγιο θα είναι θετικό. Ελπίζω σε βάθος 5ετίας να καλύψουμε τις ανάγκες που υπάρχουν σήμερα και πράγματι προκαλούν δυσλειτουργίες στην Δικαιοσύνη», ανέφερε ο Υφυπουργός.

Θ. Ζούπας: «Ζητούμενο η δίκαιη δίκη»

Ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών, Αθανάσιος Ζούπας, ο οποίος συντόνιζε την εκδήλωση ανέφερε εισαγωγικά πως «το ζητούμενο για μας είναι η δίκαιη δίκη

και η ταχεία δίκη αλλά όχι αυτή να είναι εις βάρος της ορθής απονομής δικαίου».

Ν. Νικολάου: «Εναλλακτικοί θεσμοί απονομής δικαίου»

Για τους εναλλακτικούς θεσμούς απονομής δικαίου, της ποινικής συνδιαλλαγής και της ποινικής διαπραγμάτευσης, που δίνουν τη δυνατότητα να επιλυθούν υποθέσεις προτού φθάσουν στο ακροατήριο μίλησε ο Διευθύνων της Εισαγγελίας Εφετών Πατρών, Εισαγγελέας Εφετών, Νικόλαος Νικολάου.

Ανέλυσε το νομικό πλαίσιο εφαρμογής των δύο θεσμών, οι οποίοι –όπως είπε- συνδυάζονται, σημειώνοντας πως υπήρχαν αρχικά ενστάσεις αλλά παρά τις αντιδράσεις εισήχθησαν στο Ελληνικό Δίκαιο. Πλέον μπορεί ο κατηγορούμενος να αποδεχθεί την ενοχή του και για αποφυγή την αντιδικία και μια μακρά ποινική δίκη να προσέλθει σε ποινική διαπραγμάτευση με τον Εισαγγελέα ακόμα και πριν την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας και η ποινή είναι δραστικά μειωμένη.

Από τον θεσμό αυτό, όπως είπε, εξαιρούνται τα αδικήματα που επαπειλούνται με ισόβια, όπως ανθρωποκτονίες, αλλά και αδικήματα που εμπίπτουν στο νόμο περί τρομοκρατίας, γενετήσιας αξιοπρέπειας.

Σ. Κοντονής: «Ασφάλεια Δικαίου σήμερα δεν υπάρχει»

Σκληρή κριτική στην κυβερνητική πολιτική άσκησε ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης, Δικηγόρος Σταύρος Κοντονής λέγοντας κατηγορηματικά πως «ασφάλεια δικαίου δεν μπορεί

να υπάρξει, όταν οι νέοι Κώδικες εισήλθαν με την μορφή κατεπείγοντος και μέσα σε λίγες μέρες η Βουλή αποφάσισε για 1.000 και πλέον διατάξεις». Έκανε λόγο «για συνταγματική εκτροπή» φέρνοντας ως παραδείγματα, την εφαρμογή των νέων διατάξεων για τα σεξουαλικά αδικήματα κατά ανηλίκων όπου με αποφάσεις του Αρείου Πάγου βαπτίζονται κακούργηματα οι γενετήσιες χειρονομίες.

«Από το 2019 που ψηφίστηκε ο νέος Ποινικός Κώδικας μετράμε 8 ή 9 τροποποιήσεις. Ένα θεμελιώδες κείμενο έγινε κουρελού πριν ακόμα εφαρμοστεί», αναλαμβάνοντας μερίδιο ευθύνης που του αναλογεί διότι –επί των ημερών του στο Υπουργείο άφησε την ευθύνη της τροποποίησης των Κωδίκων στην Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Αναφέρθηκε στις αντιδράσεις που συνάντησε από τους συλλειτουργούς της Δικαιοσύνης (δικαστές και δικηγόρους) σε τομείς που το Υπουργείο επιχείρησε για να μειώσει τις παθογένειες, αναγνώρισε τα θετικά βήματα που γίνονται για την εφαρμογή της ψηφιακής μετάβασης και την αναγκαιότητα των τηλεδιασκέψεων για να μην ταλαιπωρείται ο κόσμος, ζήτησε διόρθωση των Κωδίκων, αναβάθμιση κτηριακών υποδομών και αναδιάρθρωση των εφετειακών περιοχών.

«Για να ανατάξει η Δικαιοσύνη, η οποία σήμερα δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες χρειάζεται ένα μέτωπο κοινής λογικής για να ληφθούν αποφάσεις για τη Δικαιοσύνη θέλουμε για το μέλλον» κατέληξε.

Αγ. Τσιγκρή: «Θλιβερή πρωτιά στην Ευρώπη»

Ο Άγγελος Τσιγκρή, Δικη-

γόρος, π. Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τ. Βουλευτής ανέφερε πως η χώρα μας κατέχει την τρίτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το «θλιβερό χάλκινο μετάλλιο σε έναν αγώνα που μας πάει πίσω», εφόσον ο μέσος όρος εκδίκασης μιας υπόθεσης στην Ελλάδα είναι 600 μέρες όταν σε χώρες της Ευρώπης κυμαίνεται από 300 έως 100 μέρες!

Υπογράμμισε πως το πρόβλημα της αργής απονομής της Δικαιοσύνης οφείλεται σε θεσμικούς αναχρονισμούς, όπως η έλλειψη στην ταχύτητα της δημοσίευσης των αποφάσεων και αναφέρθηκε σε συγκεκριμένα παραδείγματα όπου θα μπορεί να ψηφιοποιηθούν οι διαδικασίες π.χ. κλήση για ποινικό δικαστήριο και αποστολή στο Αστυνομικό Τμήμα για επίδοση, παραλαβή δικογραφιών σε ψηφιακή μορφή, κ.α.

«Ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα συμβάλει στην ταχύτητα, στη διαφάνεια, στην προσβασιμότητα αλλά και στην ανθεκτικότητα της δικαιοσύνης. Παράλληλα, θα ενισχύσει τις επιχειρήσεις και θα συμβάλει στην άνθιση της οικονομίας και θωρακίζοντας την ίδια την Δικαιοσύνη», κατέληξε.

Μ. Σκανδάμης: «Πρέπει να υπάρχουν όρια»

«Υπηρετούμε σήμερα το κράτος δικαίου;» διερωτήθηκε ο Μαρίνος Σκανδάμης, Δικηγόρος, π. Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης περιγράφοντας τα όσα σκίασαν την ελληνική κοινωνία και είχα άμεσο αντίκτυπο στην Δικαιοσύνη, όπως υπόθεση Predator, παραβίαση διατάξεων στα ζητήματα ελευθερίας του τύπου, στις νομοθέτησης στη Βουλή με το να μην γίνονται διαβουλεύσεις, να εκπρόθεσμες διαδικασίες, τροποποιήσεις στους Κώδικες.

Αναφέρθηκε στον μέσο όρο απονομής δικαίου στην χώρα μας που το 2022 έφθασε να είναι 746 μέρες και για τους δύο βαθμούς (!) και τόνισε «επιτάχυνση απονομής δικαίου χωρίς ποιότητα δεν

γίνεται».

Χαρακτήρισε αναγκαία την ψηφιοποίηση στην Δικαιοσύνη όμως – τόνισε- δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε ψηφιακή γραφειοκρατία, ενώ χαρακτήρισε «πρόκληση» την Τεχνητή Νομοσύνη που είναι προ των πυλών, σημειώνοντας πως «η δικαστική απόφαση πρέπει να παραμείνει ανθρωπιστική» και υπογράμμισε πως «πρέπει να ξανάρθει η κοινή λογική, να υπάρχουν όρια και περιορισμοί».

Χαιρετισμοί

Την εκδήλωση χαιρέτισε ο εκπρόσωπος του Μητροπολίτη Πατρών, **πατήρ Προκόπιος Κόρδας**, ο οποίος χαρακτήρισε την απονομή δικαίου «σωσίβιο σε μια κοινωνία που παραπαίει.

Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Μεσολογγίου και Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας **Χρήστος Παΐσιος** ανέφερε πως «είναι αναγκαία η μετάβαση στη Δικαιοσύνη και πρέπει να είναι δίκαιη και αποτελεσματική».

Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ηλείας και μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων **Δημήτριος Δημητρουλόπουλος** εστίασε στην ευκολία των Ελλήνων να προσφύγουν στην Δικαιοσύνη και στο γεγονός ότι η κοινωνία αντιμετωπίζει με καχυποψία τους θεσμούς διαπραγμάτευσης επισημαίνοντας πως θα πρέπει να καλλιεργήσουμε μια άλλη κουλτούρα.

Ο Διευθύνων του Πρωτοδικείου Αχαΐας, πρόεδρος Πρωτοδικών, **Ευάγγελος Κωστακιώτης** εξέφρασε τον προβληματισμό του για την επιτάχυνση της απονομής δικαίου στην περιοχή μας λόγω της μεγάλης έλλειψης δικαστικών υπαλλήλων –«είμαστε 72 δικαστές με 67 δικαστικούς υπαλλήλους» είπε χαρακτηριστικά ενώ πρόσθεσε «δεν έχουμε αίθουσες για να δικάσουμε».

Την εκδήλωση παρακολούθησαν εκπρόσωποι αρχών και φορέων, δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί και πλήθος δικηγόρων.

> Εναλλακτικά εργαλεία χρηματοδότησης για την τόνωση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας

Οι ΜμΕ στη νέα εποχή και οι προκλήσεις

Τις δυνατότες μετάβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη νέα εποχή μέσω της αξιοποίησης προγραμμάτων και εργαλείων χρηματοδότησης ανέδειξαν οι ομιλητές της συνεδρίασης με θέμα «Προγράμματα και Εργαλεία Χρηματοδότησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» που συνδιοργάνωσαν το απόγευμα του Σαββάτου, στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας και το γραφείο Europe Direct της ΠΔΕ.

Τη συνεδρία χαιρέτησε ο εκδότης του «Σύμβουλου Επιχειρήσεων» και διοργανωτής του Forum, **Παναγιώτης Γαλιάνος**, ο οποίος αναφέρθηκε στη φεινή θεματολογία του πολυσυνεδρίου, που είναι η Μετάβαση, επισημαίνοντας πως «η ταχύτητα των εξελίξεων είναι ραγδαία με αποτέλεσμα να απαιτούνται πόροι και εργαλεία για την επιτυχή μετάβαση και του επιχειρηματικού κόσμου στη νέα εποχή, ώστε να ανταποκριθεί στις προκλήσεις».

Κλ. Μπάρλος: «Χρηματοδότηση για κάθε δράση»

Χαιρετισμό απύθυνο ο Ομ. Καθηγητής, Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Ε.Β.Π.Ε. & Δ.Ε., Κλεομένης Μπάρλος, λέγοντας πως «η πραγματικότητα των χρηματοδοτήσεων είναι λίγο παρεξηγημένη, γιατί έχουμε μείνει στην παραδοσιακή χρηματοδότηση από τις τράπεζες. Ωστόσο, υπάρχουν πάρα πολλά εναλλακτικά χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία είναι δύσκολο να τα γνωρίζουμε όλα. Αυτό που πρέπει να γνωρίζουμε όμως είναι πως εκτός από τις χρηματοδοτήσεις και δανειοδοτήσεις υπάρχουν πιστώσεις για κάθε δραστηριότητα που μπορεί να αναπτύξει μία επιχείρηση».

Τ. Παπαδόπουλος: «Ενίσχυση χιλιάδων επιχειρήσεων από την ΠΔΕ»
Το λόγο στη συνέχεια πύ-

ρε ο Τάκης Παπαδόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ο οποίος αναφερόμενος στις αναπτυξιακές προκλήσεις για την τοπική επιχειρηματικότητα, ανέφερε πως «στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εστιάζουμε στην καινοτομία, ώστε να πετύχουμε ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα. Από το Ε.Π. Δυτική Ελλάδα 2014-2020 ενισχύθηκαν συνολικά 7.116 επιχειρήσεις με συνολικές εκταμιεύσεις που ξεπερνούν τα 155 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση ερευνητικών και επενδυτικών έργων στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας, εξωστρέφειας και διεθνοποίησης, δημιουργικές επιχειρήσεις, επιχειρηματικής εκκίνησης, σύγχρονης μεταποίησης, ίδρυσης τουριστικών επιχειρήσεων, κ.α. Παράλληλα, φέραμε σε επαφή περίπου 70 καινοτόμες επιχειρήσεις της Δυτικής Ελλάδας με ένα μεγάλο πλήθος ερευνητών και ερευνητικών φορέων. Επίσης, υλοποιήθηκαν και ολοκληρώθηκαν με επιτυχία 66 έργα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας, συνολικών δαπανών 13 εκατ. ευρώ στους τομείς των ψηφιακών υπηρεσιών, μικροηλεκτρονικής και προηγμένων υλικών, ενέργειας και αγροδιατροφής. Παράλληλα, συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για το κοντινό μέλλον και στο πλαίσιο αναθεώρησης της RIS3, αξιολογώντας τις διε-

θνείς τάσεις και συνυπολογίζοντας τις προτεραιότητες της νέας εθνικής στρατηγικής στρεφόμεστε στην αύξηση της παραγωγής νέας γνώσης, τη διάχυση και την αποτελεσματική αξιοποίησή της, όπως και στην ενσωμάτωση καινοτόμων μεθόδων παραγωγής και νέων τεχνολογιών. Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠ Δυτική Ελλάδα 2021-2027 για δράσεις RIS3 ανέρχεται σε 13 εκατ. ευρώ και αντίστοιχα ο προϋπολογισμός του άξονα προτεραιότητα 1 για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ανέρχεται σε 70 εκατ. ευρώ». Επίσης, ο κ. Παπαδόπουλος αναφέρθηκε στον Μηχανισμό Στήριξης της Επιχειρηματικότητας, λέγοντας πως έχει διασφαλιστεί η συνέχιση λειτουργίας του, αλλά και στον ΣΕΑΔΕ. Τέλος ανακοίνωσε πως σύντομα στην Περιφέρεια θα λειτουργήσει γραφείο εξωστρέφειας για τις επιχειρήσεις, μέσω του οποίου θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τους τρόπους και τις μορφές χρηματοδότησης.

Νέα προγράμματα

Πρώτη ομιλήτρια ήταν η **Ευαγγελία Γεωργίτου**, Υπεύθυνη Επικοινωνίας της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, η οποία αναφέρθηκε στη συμβολή του Ταμείου Ανθεκτικότητας & Ανάκαμψης και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων στην ελλη-

νική και τοπική κοινωνία. Όπως τόνισε το 99% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες, παρέχουν θέσεις εργασίας σε 85 εκατ. πολίτες, απασχολούν δύο στους τρεις εργαζομένους και παράγουν το 3/5 της προστιθέμενης αξίας της Ε.Ε. Στη συνέχεια παρουσίασε τα «ανοικτά» προγράμματα εστιάζοντας στο Erasmus για νέες επιχειρήσεις μέσω του οποίου ήδη έχουν πάρει μέρος 12.000 επιχειρηματίες με ανταλλαγές σε 45 χώρες, αποκτώντας σημαντικές δεξιότητες, στο ειδικό δίκτυο Enterprise Europe Network, αλλά και στο Ταμείο Ανάκαμψης λέγοντας πως ήδη έχουν υποβληθεί 400 σχέδια για έναν διαθέσιμο προϋπολογισμό 12 δισ. ευρώ. Ξεκαθάρισε επίσης, ότι αρκετά από τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν έχουν τη μορφή της άμεσης χρηματοδότησης, ενώ όπως είπε η στήριξη στην επιχειρηματικότητα δεν μεταφράζεται μόνο με όρους οικονομικούς, αλλά με μία ευρύτερη έννοια, με δεδομένο ότι η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα είναι η καρδιά της Ευρώπης και απαιτεί ενίσχυση.

Στη συνέχεια ο **Νίκος Θωμόπουλος**, Προϊστάμενος Μονάδας Α ΕΥΔΕΠ-ΠΔΕ παρουσίασε τις δυνατότητες Χρηματοδότησης Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτική Ελλάδα 2021-2027 μέσω και της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3,

επισημαίνοντας πως θα «ανοίξουν» σταδιακά μέχρι και το δεύτερο εξάμηνο του 2025 αρκετές προσκλήσεις. Πρόκειται για συνεργατικά έργα καινοτομίας, για cluster καινοτομίας, για επιχειρηματικά σχέδια και προϊόντα καινοτομίας, για δράσεις υποστήριξης ΜΜΕ, για start ups, στους τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας, του πολιτισμού, του τουρισμού, της ενέργειας, των ψηφιακών τεχνολογιών, της αγροδιατροφής, κ.ά.

Ευκαιρίες μέσω της Αναπτυξιακής Τράπεζας

Ακολούθησε η παρουσίαση των ευκαιριών χρηματοδότησης από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα-HBD από την κα **Ροζαλία Θαλασσινού**, Διευθύντρια Δανείων και Κρατικών Ενισχύσεων. Μεταξύ άλλων τόνισε πως την περίοδο 2019-2024 εγκρίθηκαν 49.744 νέα δάνεια ύψους 10,3 δισ. ευρώ, εκ των οποίων εκταμιεύθηκαν € 9,7 δισ. με έμφαση στις ΜΜΕ (75% επιχειρήσεις με έως 10 άτομα προσωπικό). Επίσης, όπως είπε, ολοκληρώθηκαν οι εγκρίσεις για το Ταμείο Δανείων ΤΕΠΙΧ III που αποτελεί συνέχεια του ΤΕΠΙΧ II (ΕΣΠΑ 2014-2020) που διοχετεύθηκε στην αγορά 2,38 δισ. ευρώ (20.770 δάνεια). Ακόμη αναφέρθηκε στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, στο Ταμείο Εγγυήσεων Επενδυτικών Δανείων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, στα Πράσινα Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια, στα Δάνεια Ψηφιακής Αναβάθμισης, στο Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, για το οποίο τόνισε πως μετά την εξάντληση του αρχικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποφάσισε τον υπερδιπλασιασμό του (από 21,5 εκ. σε 61,5 εκ. €) για την κάλυψη περισσότερων δικαιούχων και της αυξημένης ζήτησης

που παρουσίασε το πρόγραμμα, στο Ταμείο Εγγυοδοσίας EAT-TMEΔΕ, καθώς και στο Ταμείο DELFI (Εγγυοδοσίας Επενδύσεων Αναπτυξιακού Νόμου).

Η Εθνική Τράπεζα κοντά στις επιχειρήσεις

Τον κύκλο των εισηγήσεων έκλεισε ο Επικεφαλής Τομέα Μεσαίων Επιχειρήσεων Εθνικής Τράπεζας, **Γεώργιος Σκαρλάτος**, ο οποίος αφού παρουσίασε τις χρηματοδοτικές λύσεις και την αξιοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις από την Εθνική Τράπεζα, εστίασε στην παροχή προσωποποιημένης εξυπηρέτησης και στην αμεσότητα στην εκτέλεση εργασιών, ανακρινόμενος πως τους επόμενους μήνες θα λειτουργήσει και στην Πάτρα Corporate Καταστήματα (Hubs). «Η Εθνική Τράπεζα, όπως και κάθε σύγχρονη Τράπεζα, οφείλει να αποτελεί σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα αξίας των πελατών της, γι' αυτό και καλύπτει όλο το φάσμα χρηματοδοτικών προϊόντων και υπηρεσιών για κάθε κλάδο σε όλη την περιοχή της Δυτικής Ελλάδας.

Οι εξειδικευμένοι εκπρόσωποι Εταιρικής Συναλλακτικής Τραπεζικής, παρέχουν παράλληλα ολοκληρωμένες λύσεις εμπορίου, διαχείρισης πληρωμών, διαχείρισης κινδύνων αλλά και όλη την γκάμα των ψηφιακών λύσεων, ενώ εκτός από όλα αυτά η Εθνική Τράπεζα εστιάζει στην παροχή προσωποποιημένης εξυπηρέτησης και η αμεσότητα στην εκτέλεση εργασιών», τόνισε ο κ. Σκαρλάτος.

Τον συντονισμό της συνεδρίας είχαν, η Μαρία Βουτινά, Επικεφαλής Europe Direct Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και η Δρ. Αρετή Μούρκα, Γενική Διευθύντρια Επιχειρήσεων/ Διευθύνουσα Σύμβουλος Λειτουργίας (COO), PATRAS ADVANCED TECHNOLOGIES IKE.

Aviation: Ένας δυναμικός

Η αξιοποίηση των υφιστάμενων αερολιμενικών υποδομών, η ανάδειξη του καταλυτικού ρόλου και η περαιτέρω ενίσχυση του τομέα της αεροναυπηγικής σε ερευνητικό, επιστημονικό, αλλά και τεχνικό επίπεδο μπορούν να «απογειώσουν» τη Δυτική Ελλάδα, καθιστώντάς την πόλο για την ελληνική αεροπορία.

Αυτό ήταν το συμπέρασμα που εξήχθη από την μαραθώνα -18 ομιλητές- συνεδρία με θέμα «Aviation: Προοπτικές Ανάπτυξης της Αεροπορίας- Αεροναυπηγικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» που πραγματοποιήθηκε το μεσημέρι του Σαββάτου στο 27ο Forum Ανάπτυξης.

Στην οργάνωση της συνεδρίας συμμετείχαν η Οργανωτική Επιτροπή του 27ου Forum Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, το Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας / Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής και ο Σύνδεσμος Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτ. Ελλάδας.

Τον συντονισμό της εκδήλωσης πραγματοποίησε ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος Επιστημονικού Πάρκου Πατρών, **Βασίλης Λουκόπουλος**, ο οποίος εισαγωγικά ανέφερε πως «στόχος της εκδήλωσης είναι να επιτευχθεί δικτύωση όλων όσοι εμπλέκονται σε περιφερειακό επίπεδο με το aviation, ώστε να αναδειχτεί η δυναμική του τομέα και να αξιοποιηθούν όλα τα πλεονεκτήματα προς όφελος του τόπου μας».

Τους λόγους για τους οποίους αποφασίστηκε η διοργάνωση της συγκεκριμένης εκδήλωσης εξήγησε εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής, ο εκδότης της εφημερίδας «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», **Παναγιώτης Γιαλένιος**, επισημαίνοντας ότι στην μακρά διαδρομή του στο χώρο των εκδόσεων είχε την ευκαιρία να γνωρίζει ανθρώπους ερευνητές, καθηγητές, εκπαιδευτές, κ.ά. που είχαν μεγάλο ενδιαφέρον για τον συγκεκριμένο τομέα, ο οποίος όπως είπε, συνδυάζει ερευνητική και επιχειρηματική δραστηριότητα και εξωστρέφεια, ενώ η Δυτική Ελλάδα διαθέτει υποδομές και επιστημονικό δυναμικό που μπορούν να αξιοποιηθούν προς όφελος της

τοπικής οικονομίας και κοινωνίας. «Στόχος μας είναι να γίνει μία πρώτη χαρτογράφηση του χώρου του aviation», ανέφερε.

Χαιρετισμό στην εκδήλωση απύθυσε ο Αντιπεριφερειάρχης Αχαΐας, **Φωκίων Ζαΐμης**, ο οποίος τόνισε πως «η αεροπορία είναι μία από τις πιο σημαντικές και γρήγορα εξελισσόμενες βιομηχανίες παγκοσμίως. Η αγορά που δημιουργείται γύρω από το πτητικό κομμάτι είναι ανεξάντλητη. Η δημιουργία ενός aviation cluster of western Greece είναι μία εξαιρετική ιδέα που θα στηρίξουμε ουσιαστικά. Ήδη εξελίσσονται δράσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος στήριξης του κλάδου, αλλά απαιτούνται πολλά ακόμη. Στη Δυτική Ελλάδα έχουμε σημαντικές υποδομές. Έχουμε αεροδρόμια τα οποία είναι ανεκμετάλλευτα, αν εξαιρέσουμε όσα έχουν παραχωρηθεί στην FRAPORT, όπως το Άκτιο. Επίσης η Δυτική Ελλάδα είναι η μοναδική που είναι κάτοχος αεροδρομίου στο Επιτάλιο που έχει αδειοδοτηθεί, με αποτέλεσμα να αυξάνεται σημαντικά η εμπορική του αξία, η Αχαΐα έχει τρεις στρατιωτικές βιομηχανικές μονάδες, ανήκουμε στο uspace drones, ενώ σύντομα θα ξεκινήσουν δρομολόγια και τα υδροπλάνα».

Δ. Μούρτζης: Το Πανεπιστήμιο δυναμικά «παρών»
Πρώτος εισηγητής ήταν ο Δημήτρης Μούρτζης, Καθηγητής, Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευ-

νών του Πανεπιστημίου Πατρών, Ιδρυτικό Μέλος και Εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Πατρών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κοινοπραξίας CLEAN AVIATION, ο οποίος ανέφερε πως το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει μακρά παράδοση στο χώρο της αεροναυπηγικής, ενώ όπως είπε, το τμήμα έχει αναλάβει σημαντικά projects και έχει εργαστεί πάνω σε μεγάλα ερευνητικά προγράμματα. «Το Πανεπιστήμιο Πατρών είχε την τύχη να έχει σημαντική παρουσία στη νέα έκδοση του Clean Aviation και καταφέραμε μέσα από συντονισμένες δράσεις να δηλώσουμε ως πανεπιστήμιο δυναμικά «παρών». Αυτό σημαίνει ότι υπηρετείται και ερευνητικά αυτή η προσπάθεια και μέσα από τον ΕΛΚΕ. Το ζητούμενο είναι να δημιουργήσουμε ένα οικοσύστημα στη Δυτική Ελλάδα το οποίο θα λειτουργεί στο χώρο του aviation που είναι πολύ ανταγωνιστικός και απαιτεί εξειδίκευση», τόνισε.

Β. Λουκόπουλος: Το ΕΠΠ κόμβος καινοτομίας

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος Επιστημονικού Πάρκου Πατρών Βασίλης Λουκόπουλος, παρουσίασε το Επιστημονικό Πάρκο, αναφέροντας πως είναι κόμβος καινοτομίας στην αεροπορία-αεροναυπηγική. «Το Επιστημονικό Πάρκο φιλοξενεί περισσότερες από 40 εταιρείες. Αποτελεί θερμοκοιτίδα και επιτυχημένη για νεοφυείς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους: ΤΠΕ, Βιοτεχνολογία, Νανο-υλικά, Ενέργεια, Αεροναυπηγική, Τρόφιμα», τό-

νισε και παρουσίασε τις δράσεις των κόμβων καινοτομίας, μεταξύ των οποίων είναι: Ανάπτυξη τεχνολογιών UAVs και drones, Έρευνες για βιώσιμα καύσιμα και ενεργειακά αποδοτικά αεροσκάφη, Προηγμένα υλικά για ελαφρύτερες κατασκευές, Οργάνωση συνεδρίων και εκθέσεων με θέμα την αεροναυπηγική, Δημιουργία συνεργατικών έργων με βιομηχανικούς εταίρους, Εξειδικευμένα προγράμματα επιτάχυνσης για νεοφυείς επιχειρήσεις, Πρόσβαση σε κεφάλαια μέσω επενδυτών και επιδοτήσεων, Προγράμματα εξειδίκευσης για νέους μηχανικούς, Εργαστήρια για θέματα όπως η αεροδυναμική και οι τεχνολογίες UAVs, Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά έργα και διαγωνισμούς, Προώθηση του κόμβου ως σημείου αναφοράς για την καινοτομία στη Νότια Ευρώπη.

Αλ. Θωμάς: Προοπτικές και ευκαιρίες

Ο ιδρυτής ALTHOM GmbH, Αλκιβιάδης Θωμάς, παρουσίασε την δραστηριότητα της εταιρείας, η οποία ξεκίνησε από την Πάτρα, λέγοντας πως καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα εξειδικευμένων μηχανολογικών ηλεκτρολογικών, βιομηχανικών και υπηρεσιών πολιτικού μηχανικού όπως σχεδιασμό, ανάπτυξη, επικύρωση και επαλήθευση στους τομείς της αεροναυπηγικής, των ΑΠΕ και άλλων κλάδων της βιομηχανίας. «Επιλέξαμε την Πάτρα γιατί εδώ υπάρχει ένα εξαιρετικό πανεπιστήμιο με αποφοίτους υψηλού επιπέδου, ωστόσο πρέπει να γίνουν βήματα για τη βελτίωση του επιπέδου της

πρακτικής άσκησης. Η βιομηχανία του aviation έχει μεγάλο ενδιαφέρον που καταγράφει άνοδο 5% ετησίως. Σήμερα όμως έχει ένα μεγάλο πρόβλημα. Δεν υπάρχει στόλος αεροσκαφών. Για την κατασκευή 8.500 αεροσκαφών απαιτούνται τουλάχιστον 10 χρόνια. Άρα χρειάζονται βοήθεια που μπορούμε να προσφέρουμε αν ενωθούμε. Αυτό που λείπει στην Πάτρα είναι ένα τμήμα μηχανικών aviation», είπε μεταξύ άλλων.

Χρ. Στύλιος: Μη επανδρωμένα Αεροχήματα

Από την πλευρά του, ο Καθ. Χρυσόστομος Στύλιος, Διευθυντής ΙΝ.ΒΙ.Σ. παρουσίασε τα καινοτόμα έργα & αποτελέσματα στην περιοχή της Αεροναυπηγικής και των μη επανδρωμένων αεροχημάτων από το Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων, το οποίο όπως είπε, δραστηριοποιείται σε έξι ερευνητικές περιοχές. Ο «τομέας του aviation μας ενδιαφέρει πολύ και θέλουμε να συνεισφέρουμε στη δημιουργία ενός forum που θα προσδώσει προστιθέμενη αξία στη Δυτική Ελλάδα».

Θ. Νταής: Πρόκληση για τον ΣΤΕΔΕ

Εκπροσωπώντας τον Σύνδεσμο Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτικής Ελλάδας (Σ.Τ.Ε.Δ.Ε.), ο κ. Θωμάς Νταής και συνεργάτης της ALTHOM, ανέφερε μεταξύ άλλων πως «η εκδήλωση αποτελεί σημαντική ευκαιρία χαρτογράφησης ενός χώρου που μπορεί να δώσει ώθηση στη Δυτική Ελλάδα. «Αποτελεί πραγματική

πρόκληση, η απελευθέρωση και αποκάλυψη της δυναμικής κι άλλων τεχνολογικών εταιρειών, οι οποίες θα μπορέσουν να εμπλακούν και να ασχοληθούν με το χώρο. Ήδη έχουμε εταιρίες που συγγράφουν εγχειρίδια αεροπλάνων, που σχεδιάζουν jigs and tools για την αεροπορική βιομηχανία, εταιρείες που εφαρμόζουν ψηφιακά δίδυμα στην Αεροδιαστημική, που αναπτύσσουν καινοτόμες λύσεις για την αεροναυπηγική βιομηχανία, κ.α. Πρέπει λοιπόν να αποφασίσουμε αν θέλουμε να συνεχίσουμε να ζούμε ο καθένας μόνος του και κλεισμένος στον μικρόκοσμό του ή αν θέλουμε να γίνουμε εμείς το παράδειγμα», τόνισε και επισήμανε πως πρέπει να δοθεί συνέχεια, ενώ στο τέλος αφιέρωσε την εκδήλωση στα παιδιά της Ευροαπείας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης Φοιτητών Αεροδιαστημικής για τον ενθουσιασμό και την αγάπη τους για την επιστήμη τους.

Γ. Πρεβεζάνος: Μεγάλη δυναμική του αεροδρομίου Μεσολογγίου

Ο Γιώργος Πρεβεζάνος, Εκπρόσωπος Αερολέσχης Μεσολογγίου, παρουσίασε σημαντικά στοιχεία που καταδεικνύουν τον ρόλο των περιφερειακών αεροδρομίων της Δυτικής Ελλάδος στην τοπική ανάπτυξη. «Η Δυτική Ελλάδα έχει ισχυρά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη του αεροαθλητισμού, του τουρισμού μέσω του aviation, των μεταφορών, κ.α. Αυτά είναι το πολιτιστικό - περιβαλλοντικό αποτύπωμα και οι κλιματολογικές συνθήκες, το πνευματικό - τεχνολογικό αποτύπωμα, η γενίναση με την Ευρωπαϊκή τουριστική δεξαμενή. Η αναξιοποίητη προίκα της ΠΔΕ είναι τα τρία πολιτικά αεροδρόμια, τα υδατοδρόμια, οι αεροαθλητικοί χώροι και το έμπειρο και διαθέσιμο προσωπικό», τόνισε και προσέθεσε πως η εξέλιξη της γενικής αεροπορίας είναι ραγδαία, θα συνεχίσει τη δυναμική της πορεία και θα αναζητά «Νέα Πεδία Ενδιαφέροντος».

Στ. Νεοφυτίδης: Φιλικά καύσιμα

Ο Δρ. Στυλιανός Νεοφυτίδης, Διευθυντής Ερευνών του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ αναφέρθηκε στην ενεργειακή τροφοδοσία των αεροσκαφών με τεχνολογίες φιλικές προς το περιβάλλον και εστίασε στις κυψελίδες

κλάδος με προοπτική

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

καυσίμων υδρογόνου. Όπως είπε, το ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ στο πλαίσιο της συνεισφοράς του σ' ένα βιώσιμο μέλλον, υλοποιεί έρευνα σε τρία βασικά πεδία, στην ενέργεια και περιβάλλον, στη ναυτοτεχνολογία και βιοτεχνολογία και στη βιοιατρική. Επεσήμανε πως η αυτονομία στα μη επανδρωμένα drones με μπαταρίες είναι 20-30', ενώ οι ερευνητές προτείνουν τη χρήση κυψελίδων καυσίμου υδρογόνου και οξυγόνου που θα παράγει ηλεκτρική ενέργεια, δίνοντας τη δυνατότητα αύξησης του χρόνου της πτήσης ως και δύο φορές. Ωστόσο, αποτελεί πρόκληση η ανάπτυξη ενός συμπαγούς και ελαφρού συστήματος.

Δ. Σκληρός: Ανάπτυξη των Drones

Ο Δημήτριος Σκληρός, CEO Hellenic Drones τόνισε την ανάγκη ανάπτυξης των Drones στην Δυτική Ελλάδα και η σημαντικότητα της εκπαίδευσης, λέγοντας πως «η Δυτική Ελλάδα χάρη στο ποικιλόμορφο τοπίο της την καθιστούν ιδανική για την ανάπτυξη των drones. Για παράδειγμα τα drones μπορούν να παρακολουθούν την υγεία των καλλιέργειών, να προστατεύουν το περιβάλλον, να αναδείξουν μέσω αέρα την πολιτιστική κληρονομιά, να συμμετέχουν στις επιχειρήσεις εντοπισμού και διάσωσης. Ακόμη μπορούν να αξιοποιηθούν για παρατεταμένες εργασίες επιτήρησης και ασφάλειας». Ωστόσο, ανέφερε πως για να αξιοποιηθούν σωστά τα drones απαιτούνται χειριστές με πιστοποιημένη εκπαίδευση.

Χ. Κόκκινος: Ψηφιακά δίδυμα στην Αεροδιαστημική

Στην τεχνολογία των ψηφιακών δίδυμων στην αερο-

διαστημική αναφέρθηκε ο Χάρης Κόκκινος, Τεχνικός Διευθυντής FEAC Engineering. Όπως ανέφερε «το «ψηφιακό δίδυμο» μπορεί να βοηθήσει κατασκευαστικά έργα αυτοματοποιώντας τον παραδοσιακό σχεδιασμό, την παραγωγή και τις επιχειρησιακές διαδικασίες. Ως εκ τούτου, μπορεί να χρησιμεύσει ως η ραχοκοκαλιά για την προκατασκευή και ως ένα πιο σημαντικό μέσο για την επίτευξη βιομηχανοποιημένης απόδοσης. Σε αντίθεση με τα παραδοσιακά μοντέλα κατασκευής, το ψηφιακό δίδυμο αναπαράγει κάθε λεπτομέρεια του αρχικού αντικείμενου, ενός αεροσκάφους για παράδειγμα, δίνοντας σημαντικά στοιχεία για τις συμπεριφορές και τις διαδικασίες που εμπλέκονται στην κατασκευή μέχρι τα μεμονωμένα υλικά και εξαρτήματα. Συνεπώς με μικρό κόστος μπορούμε να προλάβουμε αστοχίες».

Αρ. Βλαντής: «Γίνε Μηχανικός αεροσκαφών»

Ο Αργύρης Βλαντής, Aviation Instructor, Training & Project Manager of Hellenic Aerospace Hub P.C. ανέφερε πως η αεροπορική εκπαίδευση είναι καταλυτικός παράγοντας στην αεροπορική ανάπτυξη μιας περιοχής, ενώ καταθέτοντας την εμπειρία του, τόνισε πως υπάρχει ανάγκη για μηχανικούς αεροσκαφών. Τόνισε πως η εταιρεία του παρέχει πιστοποιημένη εκπαίδευση και συνεργασίες με κορυφαίες αεροπορικές εταιρείες. Παρέχει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση μέσα από το πιστοποιημένο project Patras Aviation Training Programs με την ολοκλήρωση του οποίου κάποιος μπορεί να λάβει την πιστοποίηση Μηχανικού Αεροσκαφών Β1 και Avionics

Αεροσκαφών Β2, ώστε να εργαστεί απευθείας.

Γ. Μαντζαγριώτης: Χρειάζονται χειριστές

Ο Κυβ. Γιώργος Μαντζαγριώτης, Founder/CEO FLYING CROSS HELLAS αφού παρουσίασε την ακαδημία εκπαίδευσης πιλότων, χειριστών DRONES, τεχνικών αεροσκαφών GULF AIR ACADEMY και την AMKE Αεροκομίδων -drone operator flight school FLYING CROSS HELLAS με βάση το αεροδρόμιο Μεσολογίου, τόνισε πως η αγορά έχει ανάγκη από χειριστές. Ακόμη επεσήμανε πως το Μεσολόγγι θα μπορούσε να αποτελέσει πόλος προσέλκυσης κι άλλων ακαδημιών εκπαίδευσης χειριστών, αρκεί να γίνει επέκταση του αεροδρόμου και τοποθέτηση φωτισμού.

Αντ. Βαβουλιώτης: Καινοτόμες λύσεις

Ο Αντώνης Βαβουλιώτης, CEO, Adamant Composites ΕΠΕ παρουσίασε τις καινοτόμες λύσεις που προσφέρει η εταιρεία για την αεροναυπηγική βιομηχανία, λέγοντας πως αναπτύσσει κρίσιμα συστήματα και κατασκευές υψηλής προστιθέμενης αξίας. «Συνεργαζόμαστε με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια για την ανάπτυξη νέων περυγίων από σύνθετα υλικά για αεροπορικούς κινητήρες νέας γενιάς, ενώ κατασκευάζουμε θερμαινόμενες κουβέρτες που χρησιμοποιούνται για την επίδοξη επισκευή των ρυγών όλων των βασικών τύπων επιβατικών αεροσκαφών. Ακόμη είμαστε αξιόπιστος συνεργάτης της ESA και μεγάλων αεροδιαστημικών εταιρειών (Airbus, Thales, OHB κτλ) για την κατασκευή κρίσιμων δομών υποστήρι-

ξης εδάφους που απαιτούνται μεταξύ άλλων στη συναρμολόγηση δορυφόρων», ανέφερε μεταξύ άλλων και ανακοίνωσε πως η εταιρεία συμμετέχοντα στο ελληνικό πρόγραμμα «AXIS 2» που αφορά την ανάπτυξη ενός ομήνους μικροδορυφόρων για την παρατήρηση της γης θα κατασκευάσει τις δομές των μικροδορυφόρων στην Πάτρα. «Η Δυτική Ελλάδα διαθέτει σημαντικές προοπτικές να αναδειχθεί σε κόμβο βιομηχανικής παραγωγής υψηλής προστιθέμενης αξίας σε τομείς όπως η αεροναυπηγική, η διαστημική, η άμυνα και η ενέργεια», κατέληξε.

Χρ. Ξουρής: Εφαρμογές στον πρωτογενή τομέα

Ο Χρήστος Ξουρής, CEO & Co-Founder Gaia Robotics παρουσίασε τις καινοτόμες Εφαρμογές των Αεροπορικών Τεχνολογιών στον Πρωτογενή Τομέα. Μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στα πλεονεκτήματα της αξιοποίησής τους, όπως αυτονομία και ταχύτητα, αποδοτικότητα σε εφαρμογές καλλιέργειών λόγω του εντοπισμού κατάλληλων εδαφών, άρδευσης, έλεγχου της υγείας των καλλιέργειών και ανίχνευση παρασίτων και ασθενειών, μείωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων με ελεγχόμενη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, κ.α.

Αιμ. Οικονομίδης: Εκπαίδευση πιλότων στο Μεσολόγγι

Ο κυβερνητής Αιμίλιος Οικονομίδης παρουσίασε την ακαδημία Eveno Aviation, η οποία έχει έδρα το Αεροδρόμιο Μεσολογίου εκπαιδεύοντας επαγγελματίες πιλότους. «Οραμά μας να τη μεγαλώσουμε στην Ελλάδα από το Μεσο-

λόγγι», ανέφερε και πρόσθεσε «η ζήτηση για ειδικευμένους πιλότους εκτινάσσεται σε νέα ύψη. Η Boeing και η Airbus προβλέπουν ότι τα επόμενα 20 χρόνια θα χρειαστούν 600.000 νέοι πιλότοι για να καλυφθεί η ζήτηση παγκοσμίως. Η ζήτηση πληρώματος θαλάμου επιβατών από τις μεγάλες αεροπορικές εταιρείες είναι υψηλή, με τις προβλέψεις του κλάδου για 900.000 νέους προσωπικούς θαλάμου επιβατών που χρειάζονται τα επόμενα 20 χρόνια».

Β. Κωστόπουλος: Ο «Ερμής» θα πετάξει σύντομα

Ο Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών Βασίλης Κωστόπουλος, αναφέρθηκε στο πρόγραμμα ο πρόγραμμα EPMHΣ το οποίο έχει στόχο να πιστοποιήσει νέες, καινοτόμες διαστημικές τεχνολογίες και εφαρμογές, όπως οι επικοινωνίες 5G για το διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT), δορυφορικές τηλεπικοινωνίες και η παρατήρηση της γης με υπερφασματική κάμερα. Στο πλαίσιο του προγράμματος EPMHΣ κατασκευάζεται και θα «πετάξει» σύντομα ένα σμήνος από τρεις τεχνολογικά προηγμένους ναυδορυφόρους (CubeSats), με έμφαση στις τηλεπικοινωνίες 5G/IoT, στην δια-δορυφορική σύνδεση (inter-satellite link) και στην υπερφασματική τηλεσκοπική (hyperspectral remote sensing). Ο Καθηγητής ανακοίνωσε ακόμη πως το Πανεπιστήμιο συμμετέχει στο πρόγραμμα «ΓΡΥΠΙΑΣ» και για τα drones είπε πως πρέπει να γίνει ξεκάθαρο πως άλλο είναι να τα σχεδιάζεις κι άλλο να τα εφοδιάζεις με αισθητήρες, ώστε να

είναι αποτελεσματική η λειτουργία τους, ενώ επεσήμανε πως για εκείνον η μεγαλύτερη πρόκληση είναι η συνεργασία των ανθρώπων που ασχολούνται με το ίδιο αντικείμενο.

Σπ. Βασιλείου: Το μέλλον της Αεροδιαστημικής

Την EUROAVIA Patras μιας σύσπασε ο πρόεδρος της, Σπύρος Βασιλείου. Πρόκειται για τον Ευρωπαϊκό Σύλλογο Φοιτητών Αεροδιαστημικής (EUROAVIA) με αντικείμενο ενασχόλησης την αεροδιαστημική, την μηχανολογία και συγγενή πεδία. Ιδρύθηκε το 1959, αριθμεί πάνω από 3000 μέλη και στοχεύει στο να φέρει υποψήφιους μηχανικούς και επιστήμονες σε επαφή με project, διαγωνισμούς και επαγγελματικές ευκαιρίες. Το τοπικό παράρτημα έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως να συμμετέχει σε projects για πυραύλους και αεροσκάφη, ενώ επιδίωξη είναι η διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών πάνω στο Marketing, το HR (Human Relations), το BR (Business Relations) ή το IT (Information Technology).

Παρεμβάσεις

Παρεμβάσεις στην εκδήλωση έκαναν και οι:

- Φραγκίσκα Τσιούτσιου co-founder και CEO της Drops Smart Hubs παρουσιάζοντας τις δράσεις της εταιρείας της στο χώρο του Aviation ειδικότερα στο χώρο των drones
  - Νικόλαος Κόμης που αναφέρθηκε στον ποιοτικό έλεγχο και στη διασφάλιση ποιότητας στο χώρο των περιφερειακών αεροδρομίων.
- Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με τη συμφωνία όλων να υπάρχει «επόμενη μέρα» με συντονισμό δράσεων συνεργασίας και εξωστρέφειας.

> Πανεπιστήμιο Πατρών: Αναγκαία η σύμπραξη για να αποκτήσει ψηφιακή «ταυτότητα» η Δυτική Ελλάδα

Με πυξίδα ένα ισχυρό οικοσύστημα

Η σύμπραξη του επιστημονικού δυναμικού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προκειμένου να καταστεί σε ισχυρός κόμβος καινοτομίας «αγκαλιάζοντας» ένα ψηφιακό οικοσύστημα με πολλές προοπτικές και οφέλη, αποτέλεσε κοινή συνισταμένη στην ημερίδα που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Πατρών, στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης, το βράδυ του Σαββάτου. Οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες από την ψηφιακή μετάβαση είναι πολλές και μεγάλες και η αξιοποίησή τους θα ανοίξουν νέους δρόμους όχι μόνον στην εκπαίδευση αλλά σ' ολόκληρη την κοινωνία, όπως επεσήμαναν οι ομιλητές της εκδήλωσης εστιάζοντας στις μεγάλες αλλαγές που επέρχονται σε όλους τους τομείς της καθημερινής μας ζωής.

Κέντρο γνώσης, καινοτομίας και ανάπτυξης

Την ημερίδα «άνοιξε» ο Αντιπρύτανης Προγραμματισμού Ψηφιακού Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Υποδομών **Γεώργιος Παναγιωτόπουλος**, ο οποίος τόνισε πως η συμμετοχή του Πανεπιστημίου Πατρών στο 27ο Forum Ανάπτυξης αποτελεί μέρος της στρατηγικής επιλογής εξωστρέφειας που αναδεικνύει τη δέσμευση της διοίκησης, υπό την καθοδήγηση του Πρύτανη Χρήστο Μπούρα να ενισχύσει τη διασύνδεση του ακαδημαϊκού ιδρύματος με την κοινωνία, την οικονομία και τις σύγχρονες προκλήσεις.

Εστίασε στον ρόλο του Πανεπιστημίου ως κέντρου γνώσης, καινοτομίας και στρατηγικού εταίρου για την ανάπτυξη, σημειώνοντας πως η εξωστρέφεια είναι μια ουσιαστική επιλογή για την ενίσχυση των συνεργασιών και τη συμβολή στην πρόοδο της κοινωνίας, προτείνοντας λύσεις και αναδεικνύοντας το ανθρώπινο δυναμικό του. Χαρακτήρισε το Πανεπιστήμιο Πατρών ως μια ατμοσφαιρική, η οποία θα αποτελέσει τον μοχλό την ψηφιακή μετάβαση, δίνοντας έμφαση στο τεράστιο ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει και στις υψηλές επιπέδου παρεχόμενες υπηρεσίες εκπαίδευσης.

«Πορεία χωρίς επιστροφή και παρεκκλίσεις»

Την εκδήλωση χαιρετισμό απύθνητο ο Αντιπεριφερειάρχης Εξυπηρέτησης του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, **Θεόδωρος Βασιλόπουλος**, ο οποίος τόνισε πως η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή είναι μια μεγάλη αναγκαιότητα για το σύνολο της κοινωνίας των πολιτών, που όμως απαιτεί προσεκτική προσαρμογή. «Αυτή η μετάβαση προϋποθέτει μεταρρυθμίσεις π.χ. εκπαίδευση στις σύγχρονες τεχνολογίες και στις ψηφιακές δεξιότητες αλλά και ψηφιακές υποδομές για όλους. Η Περιφέρεια ενισχύει το

ψηφιακό της αποτύπωμα μέσω της δημιουργίας νέων υποδομών, υπηρεσιών και εργαλείων πχ. εξοικονόμηση ενέργειας, έξυπνη κινητικότητα, περιβάλλον, τουρισμός, ευφυή γεωργία, νέοι ψηφιακοί χάρτες και γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών, έχοντας πάντα ως επίκεντρο τον άνθρωπο χωρίς επιστροφή και παρεκκλίσεις». Και κατέληξε λέγοντας πως: «Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός για την κοινωνία και οικονομία είναι μια πορεία χωρίς επιστροφή και παρεκκλίσεις και η ΠΔΕ προχωρά αποφασιστικά προς αυτήν την κατεύθυνση».

Μετρητές ψηφιακής ετοιμότητας

Πρώτος ομιλητής ήταν ο **Νίκος Αβούρης**, Καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πατρών, ο οποίος αναφέρθηκε στο έργο που μετά από 3 χρόνια είναι στην τελική του φάση με θέμα: «Η ψηφιακή ετοιμότητα των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων». Ανέλυσε τα εργαλεία που καταγράφουν την πρόοδο της ψηφιακής ετοιμότητας του ΑΕΙ και στο γεγονός ότι στο σύστημα αυτό έχουν ενταχθεί 20 μεγάλα πανεπιστήμια αλλά και κάποια μικρότερα. Υπογράμμισε την αναγκαιότητα για ευρύτατες συνεργασίες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόνισε πως η ψηφιακή ετοιμότητα αποτελεί εργαλείο χάραξης στρατηγικής επισημαίνοντας πως «χωρίς μετρητές και εργαλεία είναι σαν να πορευόμαστε χωρίς πυξίδα».

«Έχουν γίνει μεγάλα βήματα»

«Το Πανεπιστήμιο της Πάτρας έχει κάνει μεγάλα βήματα στην ψηφιακή μετάβαση» ανέφερε ο **Χάρης Φαρμάκης**, Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών, στη Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου Πατρών, ο οποίος απαρίθμησε τους στόχους και τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας.

Έδωσε έμφαση στην βελτίωση υπο-

στήριξης φοίτησης, την ενίσχυση ενημέρωσης φοιτητών, διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, την ταχύτερη διεκπεραίωση αιτημάτων, τη διευκόλυνση τέλεσης διοικητικών, ακαδημαϊκών και εκπαιδευτικών διαδικασιών, την έγκυρη και έγκαιρη ανταλλαγή δεδομένων και βελτίωση διαμοιρασμού πληροφοριών και γνώσεων ενισχύοντας την διαλειτουργικότητα μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων εντός Πανεπιστημίου, όσο και με τρίτα συστήματα. Σημείωσε πως στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί ηλεκτρονική Γραμματεία, έχει κάνει βήματα στην εξ αποστάσεως μάθηση, στην ηλεκτρονική διαχείριση & διακίνηση εγγράφων, στην ψηφιοποίηση υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας σε σίτιση, στέγαση και στεγαστικό έχοντας πλήρη εικόνα από την συμπλήρωση της αίτησης μέχρι την πληρωμή, ενώ σημαντικές πληροφορίες διατίθενται στην πλατφόρμα του Πανεπιστημίου my.upatras.gr. Εστίασε στην υποστήριξη στρατηγικού σχεδιασμού με εργαλείο επιχειρησιακής νοημοσύνης που επιτρέπει την ανάλυση ιστορικών και τρεχόντων δεδομένων, στην παροχή πιστοποιητικών τίτλων σπουδών μέσω gov.gr (35.000 τίτλους το 2024), στα πληροφοριακά συστήματα και τις εφαρμογές τους όπως Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας, Βιβλιοθήκη, Αδειολόγιο, Παρουσιολόγιο, Κινητικότητα Erasmus+, κ.α.

Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση

Ο **Νικόλαος Κωστόπουλος**, CTO PaperGo αναφέρθηκε στις νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση και στην εταιρεία που ίδρυσε με έδρα την Πάτρα και αποτελείται από 25 άτομα που κάνουν πράξη την παροχή εξειδικευμένης ψηφιακής γνώσης καλύπτοντας ένα μεγάλο κενό.

«Μετασχηματισμός επιχειρήσεων και βιομηχανιών»

Για τον ρόλο του IN.BI.Σ./Ε.Κ. ΑΘΗ-

ΝΑ στον ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων και βιομηχανιών μίλησε ο **Χρυσόστομος Στύλιος**, Καθηγητής του Τμ. Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων- Διευθυντής Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων-Ε.Κ. «ΑΘΗΝΑ» δίνοντας έμφαση στην σημασία της κυβερνοασφάλειας. Όπως ανέφερε, το Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά» έχει αποκλειστικό προσανατολισμό τις τεχνολογίες και τις εφαρμογές της Πληροφορικής και το όραμά του είναι να υποστηρίξει τον πλήρη κύκλο έρευνας και καινοτομίας (Βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, Δημιουργία συστημάτων και προϊόντων, Ανάπτυξη και υποστήριξη υποδομών, Μεταφορά τεχνολογίας, Επιχειρηματικότητα). Ιδιαίτερο βάρος έδωσε στα «ψηφιακά δίδυμα», δηλαδή την εικονική αναπαράσταση ενός αντικειμένου, ενός συστήματος ή μιας διαδικασίας, για τα οποία συλλέγονται ακριβείς ενδείξεις και προκύπτουν συμπεράσματα για την υφιστάμενη καθώς και τη μελλοντική συμπεριφορά τους. «Στην πραγματικότητα», όπως είπε- «είναι ένας συνδυασμός δεδομένων, αλγορίθμων και τεχνητής νοημοσύνης και ζουν σε έναν εικονικό κόσμο. Τα ψηφιακά δίδυμα έχουν ευρεία εφαρμογή στη βιομηχανική παραγωγή».

Ανθρωποκεντρικές και βιώσιμες πόλεις

Στην πρόκληση για βιώσιμες και ανθρωποκεντρικές πόλεις την ώρα που τα στοιχεία από τον υπερπληθυσμό και την αστικοποίηση σοκάρουν εστίασε ο **Δημήτρης Μούριτζης**, Καθηγητής στο Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών, του Πανεπιστημίου Πατρών. Όπως είπε, σήμερα είμαστε 8 δις πληθυσμός και το 2100 θα είμαστε 10 δις και 5,3 δις άνθρωποι το 2030 θα κατοικούν στον αστικό ιστό. Οι μεγαλουπόλεις έως τότε θα ανέλθουν σε 43 από 33 που ήταν

το 2018 και από μόλις 18 το 1995(!), για να επισημάνει εμφατικά πως επιταχύνεται η τάση για Βιώσιμη Ανάπτυξη και ανθρωποκεντρικές κοινωνίες. Κορυφαίες πόλεις θεωρούνται οι: Όσλο (Νορβηγία), Στοκχόλμη (Σουηδία) και Ελσίνκι (Φιλανδία), ενώ την θλιβερή πρωτιά κατέχει η Αθήνα στις χειρότερες πόλεις και ακολουθούν η Λευκωσία (Κύπρος) και η Πόρτο (Πορτογαλία).

Σημείωσε πως οι Ευρωπαϊκές πόλεις μειονεκτούν σε θέματα υπεύθυνης παραγωγής και κατανάλωσης, κλιματικής αλλαγής και ποιότητας ζωής, ενώ εκτιμάται ότι μέχρι το 2030 οι καταναλωτές στις πόλεις θα αντιπροσωπεύουν το 81% της παγκόσμιας κατανάλωσης και το 80% του παγκοσμίου ΑΕΠ, ενώ μέχρι τότε 300 εκατομμύρια νέες κατοικίες θα πρέπει να κατασκευαστούν.

Ως προκλήσεις των μεγαλουπόλεων οριοθέτησε τις: 1) κοινωνικές (γήρανση του πληθυσμού και αστικοποίηση, προσβασιμότητα και μεταφορά, αστικός διαχωρισμός και ανισότητα), 2) περιβαλλοντικές (κλιματική αλλαγή και κατανάλωση ενέργειας, διαχείριση αποβλήτων, ατμοσφαιρική ρύπανση), 3) οικονομικές (στέγαση, ψηφιοποίηση υπηρεσιών και κυβερνοασφάλεια, περιορισμοί). «Επιβάλλεται ένα συνεργατικό οικοσύστημα, εσωτερική οργάνωση, ψηφιοποίηση υπηρεσιών, χρηματοδοτήσεις, εφαρμογή πολιτικών που ευνοούν την καινοτομία, προστασία των προσωπικών δεδομένων και μέσω της Τεχνητής Νοημοσύνης βελτιστοποίηση της κατανομής πόρων βάσει δεδομένων», κατέληξε.

Ριζική αλλαγή

Ο Πρύτανης **Χρήστος Μπούρας** στον επίλογο ανέφερε πως «η ψηφιακή μετάβαση είναι ένα θέμα με πολλές προεκτάσεις, δημιουργούνται πλέον πολλές αβεβαιότητες γι' αυτό χρειάζεται ριζική αλλαγή στην εκπαίδευση και στις δεξιότητες προς τους νέους» σημειώνοντας πως το Πανεπιστήμιο Πατρών επενδύει στην ψηφιακή τεχνολογία γιατί είναι παράγοντας επιβίωσής του.

Μάλιστα, έθεσε επί τάπητος πρόταση για συνεργασία του επιστημονικού δυναμικού της περιοχής μας και τη δημιουργία ενός μεγάλου ερευνητικού κέντρου που θα ενσωματώνει όλα τα ερευνητικά κέντρα της περιοχής μας, τα οποία σήμερα είναι διάσπαρτα, ενισχύοντας το τεράστιο οικοσύστημα που διαθέτουμε προσδίδοντας στην Δυτική Ελλάδα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που την αναδεικνύουν σε ισχυρό κόμβο στις ψηφιακές τεχνολογίες επικοινωνιών, προσελκύοντας μεγάλες επενδύσεις που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της περιοχής μας.

> Κατά την διάρκεια του Ελεύθερου Βήματος στο 27ο Forum Ανάπτυξης

Καινοτομίες και καλές πρακτικές για την Πράσινη Μετάβαση

Η «Πράσινη Μετάβαση και οι Καλές πρακτικές» τέθηκαν στο επίκεντρο εκδήλωσης του Ελεύθερου Βήματος του 27ου Forum Ανάπτυξης 2024 με τους εκπροσώπους εταιρειών, φορέων και οργανισμών να παρουσιάζουν τις καινοτομίες ενέργειές τους, αλλά και τους μελλοντικούς τους στόχους για τη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος. Στο Προεδρείο της εκδήλωσης ήταν ο **Βαγγέλης Καραχάλιος**, Πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου Δυτικής Ελλάδας και ο **Δημήτρης Μουρτζής**, Καθηγητής του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών.

Οι παρουσιάσεις άνοιξαν με τον **Ιωάννη Μπασκούτα**, Προϊστάμενο Ποιότητας και Περιβάλλοντος του Εργοστασίου Δρεπάνου Πατρών με θέμα: «ΤΙΤΑΝ: Δημιουργώντας βιώσιμη αξία για την κοινωνία και την οικονομία».

Αναδεικνύοντας τα 7 κύρια σημεία της οπτικής της εταιρείας στο ζήτημα της Πράσινης Μετάβασης, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στις ισχυρές επιδόσεις στη μείωση εκπομπών CO₂ που επιτεύχθηκαν στο χρονικό διάστημα 1990-2020. Για το 2030-2050 υπάρχει η δέσμευση για ουδέτερο αποτύπωμα άνθρακα, με βάση το "Business Ambition for 1.5°C". Βασικό πυλώνα της στρατηγικής της εταιρείας αποτελεί και η ανάπτυξη προϊόντων και λύσεων χαμηλών εκπομπών CO₂ για τους πελάτες της. Η στόχευση στον συγκεκριμένο τομέα αφορά στην αύξηση του μεριδίου των πράσινων προϊόντων στο χαρτοφυλάκιο από το 23.4% που ήταν το 2023, στο 40% το 2026

Επιπρόσθετα η εταιρεία αξιοποιεί καινοτομίες τεχνολογίες για τη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Ο κ. Μπασκούτας έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην έναρξη λειτουργίας προασβεστοποιητή (calciner) στο εργοστάσιο του ΤΙΤΑΝ στην Αθήνα, με στόχο την αύξηση αξιοποίησης εναλλακτικών καυσίμων.

Επίσης στάθηκε στο υπό εξέλιξη συγχρηματοδοτούμενο έργο IFESTOS (Επιχορήγηση €234 εκατ. από το Ταμείο Καινοτομίας της ΕΕ) με το οποίο ευελπιστούν να δεσμεύουν 1,9 εκατ. τόνων CO₂ επισίως για την παραγωγή 3 εκατ. τόνων τοιμέντου μηδενικού άνθρα-

κα μέχρι το 2030.

Προβλέπει δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα, υγροποίηση, μεταφορά με πλοία και αποθήκευση. Ως προς το εργοστάσιο της Πάτρας αναφέρθηκε στο υπό διερεύνηση έργο C-CURE" για τη «Δέσμευση & αξιοποίηση CO₂ απαερίων βιομηχανίας τοιμέντου με χρήση μικτών καλλιεργειών μικροφυκών/βακτηρίων». Στόχος είναι η δέσμευση CO₂ και η αξιοποίησή του για παραγωγή βιοχημικών προϊόντων καθώς και η αξιοποίηση της βιομάζας ως καύσιμης ύλης για το εργοστάσιο. «Ευελπιστούμε ότι θα ολοκληρωθεί μέσα στο 2025», κατέληξε.

Ο **Στάθης Οικονομίδης**, Διευθυντής του Εργοστασίου Πατρών «ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ ΑΕ» ανέφερε ότι το ποσοστό των επαναχρησιμοποιούμενων φιαλών ανέρχεται στο 95%, η ανάκτηση αποβλήτων στο 99,6% ενώ οι ανανεώσιμες πρώτες ύλες και τα υλικά καταλαμβάνουν ένα ποσοστό 79.4%. Οι εκπομπές CO₂ μειώθηκαν κατά -20% σε σχέση με το 2018.

Ως προς την ηλεκτρική ενέργεια ανέφερε ότι είναι πράσινη 100%. Τον Αύγουστο του 2024 εγκαταστάθηκε φωτοβολταϊκό πάρκο στη στεγή της νέας αποθήκης στην Πάτρα (6.000m²) ενώ στους σχεδιασμούς που αφορούν τη θερμική ενέργεια περιλαμβάνεται η κατασκευή ηλιακού πάρκου για το εργοστάσιο στην Πάτρα, που θα παράγει ατμό από τον ήλιο και θα καλύπτει το 25% των θερμικών αναγκών. Θα περιλαμβάνει κοίλα κάτοπτρα για τη συγκέντρωση ηλιακής ακτινοβολίας και την ατμοποίηση του νερού και απλή σύνδεση σε ένα σημείο με απευθείας αντικατάσταση του

ατμού που παράγεται από λέβητα μαζούτ. Αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία τον Δεκέμβριο του 2025. Είναι μια επένδυση που χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκό πρόγραμμα και την Elpedison. «Είναι καινοτόμο και πρωτοποριακό και πιλοτικό για την Ελλάδα». Επιπρόσθετα τόνισε ότι έχει γίνει μελέτη για την κάλυψη του 50% των θερμικών αναγκών από αντλίες θερμότητας, με αλλαγή από ατμό σε ζεστό νερό που μπορεί να παραχθεί από υψηλής απόδοσης αντλίες θερμότητας. Στόχος είναι να έχει υλοποιηθεί μέχρι το 2028. Τέλος για το υπόλοιπο 25% προβλέπεται παραγωγή βιομάζας μέσω πρωτοποριακής μεθόδου απομόνωσης των πρωτεϊνών από τους φλοιούς βύνης και έπειτα κώνευση αυτών για παραγωγή βιομεθανίου.

Η **Ιωάννα Παπαβασιλείου**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήμα Χημικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών ανέπτυξε το θέμα: «Πράσινη Μετάβαση: Έρευνα και Εφαρμογή στο Πανεπιστήμιο Πατρών» κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση κυρίως στην Πανεπιστημιούπολη της Πάτρας, τόσο ως προς τα ολοκληρωμένα έργα, όσο και ως προς τις μελλοντικές παρεμβάσεις.

Για τα ολοκληρωμένα έργα τόνισε μεταξύ άλλων ότι βάση της μελέτης επιτεύχθηκε αναβάθμιση του Πολυώροφου κτιρίου των Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών από την Ενεργειακή Κατηγορία E στην Ενεργειακή Κατηγορία B+. Αναβάθμιση του Πολυώροφου κτιρίου Βαρέων των Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Τεχνολογίας Υπολογιστών από την Ενεργειακή Κα-

τηγορία E στην Ενεργειακή Κατηγορία B και επίτευξη αναβάθμισης του Κλειστού Γυμναστηρίου Πανεπιστημίου Πατρών από την Ενεργειακή Κατηγορία Δ στην Ενεργειακή Κατηγορία B.

Παράλληλα έκανε μνεία στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στην ταράτσα του κτιρίου των Χημικών Μηχανικών ήδη από το 2013 τόσο για ερευνητικούς σκοπούς, όσο και για κάλυψη μέρους των αναγκών του.

Η **Σοφία Στάμου**, Διευθύντρια Επικοινωνίας ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ είχε ως θέμα στην ομιλία της : «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ: Θετική κινητικότητα». Στην εισαγωγή της ανέφερε για το υπό εξέλιξη έργο του αυτοκινητόδρομου της Πατρών- Πύργου ότι ορίζοντας ολοκλήρωση είναι το τέλος του 2025 και η πρόοδος κατασκευής αυτή τη στιγμή είναι στο 65%.

Παρουσιάζοντας τα επιτεύγματα του χρονικού διαστήματος 2018-2023 έκανε λόγο για 53% μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος και ανέλυσε τα τρία στάδια του οδικού χάρτη για την επίτευξη του μηδενικού ανθρακικού αποτυπώματος ως το 2030. Χαρακτηριστικά τόνισε ότι «είμαστε ήδη πάρα πολύ κοντά στον στόχο και μάλλον θα τον φτάσουμε παρά κάτι το 2025».

Το πρώτο στάδιο αφορούσε στην αναβάθμιση με φωτισμό LED των 17 σπράγγων του τμήματος Ελευσίνα -Κορίνθος και της Περιμετρικής Πατρών. Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας επισίως ανέρχεται στο 60%.

Το δεύτερο στάδιο το οποίο και ολοκληρώνεται αφορά στην εγκατάσταση Led φωτισμού στις σπράγγες της

Κορίνθου Πατρών και σε ανοικτό δρόμο, καθώς και με έξυπνο προσαρμοστικό φωτισμό με περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. «Το 2025 η Ολυμπία Οδός θα είναι ένας 100% Led αυτοκινητόδρομος, με εξοικονόμηση περίπου 55% σε σύγκριση με τον προηγούμενο συμβατικό φωτισμό».

Το τρίτο και τελευταίο στάδιο αφορά, όπως εξήγησε την αυτοπαραγωγή της μειωμένης πια ενέργειας που χρειάζεται ο αυτοκινητόδρομος, «μέσω 19 φωτοβολταϊκών πάρκων που κατασκευάζουμε κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου. Είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα φωτοβολταϊκών πάρκων σε αυτοκινητόδρομο, στη χώρα και θα ολοκληρωθεί μέσα στο 2025».

Τέλος χαρακτήρισε ως μεγάλη κοινωνική επένδυση το υβριδικό σύστημα χιλιομετρικής χρέωσης «που πρώτοι και μόνοι έχουμε εφαρμόσει στην Ελλάδα».

Από την πλευρά του ο **Παναγιώτης Αναστασόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος Οργανισμού Λιμένος Πατρών ΑΕ μίλησε για την «Πράσινη μετάβαση στη διαλειτουργικότητα του λιμανιού». Αναφορικά με τον σχεδιασμό για τους πρώτους μήνες του 2025, επισήμανε την ολοκλήρωση της αντικατάστασης όλου του BMS συστήματος στις υποδομές του λιμένα (Νέος Λιμένας, Βόρειος Λιμένας, Πορθμείο Ρίου- Αντιρρίου) ενώ το επόμενο βήμα είναι η αντικατάσταση του υφιστάμενου φωτισμού, με χαμηλής κατανάλωσης λαμπτήρες, καθώς και με συστήματα ελέγχου τους, για τη μείωση της κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας. «Μπαίνουμε στη λογική του έξυπνου λιμανιού, της λογικής να ελέγχουμε οποιοδήποτε σημείο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας». Εν συνέχεια θα ακολουθήσει η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ, πρόσθεσε.

Η **Κατερίνα Μαλάμ**, Senior Account Manager, Space Hellas μίλησε με θέμα: «Remember, green's your color». Εστίασε στις δράσεις της εταιρείας του ομίλου, Sense One. Στο πλαίσιο αυτό υπογράμμισε ότι «οι λύσεις της εταιρείας επικεντρώνονται σε ευφείς, βιώσιμες και ανθεκτικές πόλεις, βιομηχανίες, οργανισμούς και κτίρια, συμβάλλοντας στη βελτιστοποίηση της κατανάλωσης πόρων, στη μείωση του κόστους, στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της αποδοτικότητας με βιώσιμο τρόπο».

> Τα στοιχεία που αναδείχτηκαν στη συνεδρία του Οικονομικού Επιμελητηρίου Δυτικής Ελλάδας

ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ: Συνεισφέρει μόλις 4,45% στο ΑΕΠ

Καίρια ερωτήματα που αφορούν τις προοπτικές ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδας αναδείχτηκαν στη συνεδρία που διοργάνωσε το Οικονομικό Επιμελητήριο -10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας, στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης, το Σάββατο 23 Νοεμβρίου. Συντονιστής ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας Γιώργος Παππάς, ο οποίος εισαγωγικά τόνισε ότι με την συγκεκριμένη συνεδρία στόχος είναι να ξεκαθαριστούν οι προοπτικές της περιοχής στον Πρωτογενή Τομέα, Βιομηχανία, Τουρισμό, Υποδομές. Ο Νίκος Γιαννακόπουλος Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών σχολίασε στοιχεία που αφορούν την Δυτική Ελλάδα, η οποία συνεισφέρει στο ΑΕΠ της χώρας σε ποσοστό 4,4%, όταν το Λεκανοπέδιο συνεισφέρει 48%.

«Η συζήτηση περί προοπτικών σε περιφερειακό επίπεδο ξεκινά με την παρατήρηση ότι υπάρχει μεγάλη απόσταση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με την Αττική που παραμένει ίδια τα τελευταία 20 χρόνια. Ταυτόχρονα με την συζήτηση περί σύγκλισης το ζήτημα παραμένει πολύ μεγάλο», ανέφερε ο κ. Γιαννακόπουλος.

Η ανεργία πάντως στην Δυτική Ελλάδα έχει πέσει στο 10% από το 21% πριν μια πενταετία. Η πτώση κατά τον κ. Γιαννακόπουλο δεν είναι αποτέλεσμα πολιτικών που υλοποιούνται σήμερα, αλλά είναι μια πορεία που διαμορφώνεται από ευρύτερες τάσεις που αφορούν την ελληνική οικονομία. Ωστόσο το ποσοστό απασχόλησης, δηλαδή ο αριθμός των απασχολούμενων προς

τον γενικό πληθυσμό είναι στο 50% και δεν είναι υψηλός. Επιπρόσθετα, ο κ. Γιαννακόπουλος σημείωσε ότι μεγάλο πρόβλημα είναι το δημογραφικό για την περιοχή, που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με την μεταφορά οικονομικών πόρων στα νοικοκυριά, εννοώντας τις πολιτικές της κυβέρνησης για να διαθέσει χρήματα, αλλά με μια ένα πλέγμα παρεμβάσεων. Και αυτό καθώς στην Δυτική Ελλάδα αυξάνεται ο αριθμός των κατοίκων ηλικίας άνω των 65 ετών.

Δ. Καλαματιανός: Στερούμαστε υποδομών

Ο Διονύσης Καλαματιανός, βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ Ηλείας, σε διαδικτυακή του παρέμβαση τόνισε ότι παρότι η Δυτική Ελλάδα έχει προοπτικές στον Τουρισμό, καθώς μπορεί να αναπτύξει όλα τα είδη τουρισμού, δυστυχώς της λείπουν οι υποδομές και κανένα αναπτυξιακό πλάνο δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα- Πύργος, που κατά τον ίδιο, είναι ένα έργο χρηματοδοτημένο από το 2018 που ενώ θα παραδιδόταν σε χρήση το 2023 με τον παλιό σχεδιασμό, δυστυχώς έχει

πάει σημαντικά πίσω.

«Έχουμε όμως ανάγκη και από ένα σύγχρονο σιδηροδρομικό δίκτυο για να μειώσει την ρύπανση και να μας συνδέσει με την Ευρώπη. Συνδέεται με την μεταφορά προϊόντων, όμως τα πράγματα δεν εξελίσσονται όπως τα θέλουμε στην Δυτική Ελλάδα. Ακόμη περιμένουμε την επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου για την Πάτρα και για την Ηλεία, περιμένουμε την επέκταση του παλιού μετρικού συστήματος, κάτι που σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες» τόνισε ο κ. Καλαματιανός.

Χριστίνα Σταρακά: «Οι φτωχότεροι πανελλαδικά»

Η Χριστίνα Σταρακά, βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας του ΠΑΣΟΚ, σημείωσε ότι: «Είναι η ώρα η περιοχή να περάσει από την περιφερειακή διοίκηση στην περιφερειακή διακυβέρνηση. Είναι κάτι που το λέμε εδώ και πολλά χρόνια. Ο Δυτικός άξονας πρέπει να μπει ισότιμα στην παραγωγή πλούτου. Καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι αυτό σε μια χώρα που ο μισός πληθυσμός να ζει στην Αττική με αποτέλεσμα να υπάρχουν έντονες ανισο-

τιες σε υποδομές, υπηρεσίες και ευκαιρίες ανάπτυξης». Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αριθμεί 650.000 άτομα και το ποσοστό σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ανέρχεται στο 35,2%. Και είναι 10 μονάδες επάνω από το μέσο όρο. Συμπλήρωσε ότι η Δυτική Ελλάδα χαρακτηρίζεται από χαμηλή εξωστρέφεια και παραγωγική δραστηριότητα με τον πρωτογενή τομέα να φθίνει καθημερινά. Υπάρχουν ελλείψεις υποδομές και προβληματικό επαρχιακό οδικό δίκτυο. Επιπρόσθετα τα αρδευτικά δίκτυα παραμένουν απαρχαιωμένα ενώ υπάρχουν αδυναμίες στην διαχείριση των αποβλήτων και ανεπαρκή ευρυζωνικά δίκτυα με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται ψηφιακή υστέρηση. «Η Δυτική Ελλάδα αποτελεί μια από τις πιο φτωχές περιφέρειες πανελλαδικά» εξήγησε η κ. Σταρακά. Είναι ευκαιρία να αναδειχτεί η Δυτική Ελλάδα ως τουριστικός προορισμός, προκειμένου να ανακάμψει, ταυτόχρονα με την ακτογραμμή της.

Λ. Σταυρουλόπουλος: «Υπερκαλύψαμε το ΕΣΠΑ»

Ο Λυκούργος Σταυρουλόπουλος, Εντεταλμένος Περιφερειακός Σύμβουλος σε θέματα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας τόνισε ότι για να βγουν ουσιαστικά συμπεράσματα για την ΠΔΕ πρέπει να σταθούμε σε τέσσερις βασικούς πυλώνες: α) που βρισκόμαστε, β) που θέλουμε να πάμε, γ) που μπορούμε τελικά να πάμε και δ) με ποιο τρόπο θα πάμε.

«Το βασικό αναπτυξιακό εργαλείο της Περιφέρειας είναι το ΕΣΠΑ. Στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, 2014-2020, το πρόγραμμα ολοκλη-

ρώθηκε επιτυχώς και με απορροφητικότητα παραπάνω από 100%. Είχαμε 490 εκατομμύρια ευρώ που καταναλώσαμε και 50 επιπλέον εκατομμύρια για να τα οδηγήσουμε στην ανάπτυξη. Αυτό βοήθησε στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, να αυξήσουμε τους διαθέσιμους πόρους που στην αρχή ήταν 520 εκατομμύρια ευρώ και τελικά μετά από διαβούλευση φθάσαμε στα 628,5 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία τα 400 εκατομμύρια ευρώ έχουν μπει σε συγκεκριμένους άξονες και έχουν πέσει στην αγορά», σημείωσε ο κ. Σταυρουλόπουλος. Συμπλήρωσε επίσης ότι χάρη στις καινοτόμες δράσεις που υλοποίησε η Περιφέρεια, κατάφερε να βελτιώσει τον δείκτη της ανεργίας. Κυμαινόταν στο 24,1% πριν πέντε χρόνια και πλέον έπεσε στο 10%.

Α. Παγώνης: «Μείωση ανεργίας με συμβάσεις ορισμένου χρόνου»

Ο Αλέξανδρος Παγώνης, στέλεχος ΚΚΕ και οικονομολόγος, υποστήριξε ότι η οικονομική ανάπτυξη παραμένει εύθραυστη και η συγκέντρωση κινδύνων, λόγω των πολέμων που είναι σε εξέλιξη, καθιστούν ευάλωτες τις αγορές. Σημείωσε ότι υπάρχουν διαθέσιμα χρήματα τα οποία όμως δίνονται για την πολεμική βιομηχανία. Για την ανεργία, παρατήρησε ότι μπορεί να μειώθηκε στατιστικά στην περιοχή, όμως οι συμβάσεις μερικής απασχόλησης είναι περισσότερες από τις συμβάσεις πλήρους απασχόλησης. Ανέφερε επίσης ότι η ανάπτυξη του Airbnb και του real estate έχουν οδηγήσει τα νοικοκυριά να δαπανούν το 50% του εισοδήματος για κάλυψη στεγαστικών αναγκών, και αυτό είναι ιδιαίτερα αντανταπιευτικό.

> Απολογισμός και σχεδιασμός των δράσεων της Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Το νέο ΕΣΠΑ και οι στοχεύσεις του

Η μετάβαση με την προοπτική της βιώσιμης ανάπτυξης αναδείχτηκε στη συνεδρία της Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ηπείρου -Ιονίων Νήσων - Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, παρουσία στελεχών του φορέα. Η Γενική Διευθύντρια του φορέα **Μάγδα Πετροπούλου** αναφέρθηκε στη μετάβαση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027.

«Η περίοδος 2014-2020 υπήρξε καθοριστική για την Ελλάδα, αφού επρόκειτο για μια κρίσιμη περίοδο εξόδου από την οικονομική κρίση και προσαρμογής στις νέες συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πακέτο, ύψους περίπου 23 δις ευρώ, επιμερίστηκε σε επιμέρους Τομεακά και Περιφερ-

ριακά Προγράμματα. Ήταν η πρώτη προγραμματική περίοδος κατά την διάρκεια της οποίας οι ενισχύσεις προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο, γεγονός στο οποίο συνέλεξε και η πανδημία του Κορονοϊού, λόγω της αυξημένης ρευστότητας που δόθηκε στις ΜμΕ.

Για δράσεις επιχειρηματικότητας μόνο στο βασικό πρόγραμμα της ,το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ), έδωσε συνολικά στις ΜμΕ πάνω από 2,8 δις ευρώ ενώ από τα Περι-

φερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) των 13 Περιφερειών της χώρας περισσότερα από 1 δις ευρώ» ανέφερε μεταξύ άλλων. Σημείωσε ότι κεντρικό ρόλο σε αυτή την εξέλιξη έχει διαδραματίσει ο Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Επιχειρηματικότητας και Ανταγωνιστικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), ο οποίος έχει αναδειχθεί σε βασικό κρίκο της αλυσίδας διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

Επιπρόσθετα υπογράμμισε ότι παρά το γεγονός ότι στη προγραμματική περίοδο 2014-2020 δόθηκαν περισσότερα χρήματα στις ΜΜΕ από κάθε άλλη φορά, δεν έλειψαν και τα προβλήματα που ο φορέας έπρεπε να υπερβεί προκειμένου να πετύχει ακόμη μεγαλύτερη απορρόφηση. Με στόχο την υπέρβαση των προβλημάτων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 έχει έναν πιο στρατηγικό προσανατολισμό, εστιάζοντας σε τομείς όπως:

- Η πράσινη μετάβαση: Επεν-

δύσεις σε έργα βιώσιμης ανάπτυξης και ενεργειακής αποδοτικότητας, ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

- Η ψηφιοποίηση: Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των δημοσίων υπηρεσιών, η ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας και η στήριξη της ψηφιακής εκπαίδευσης.

- Η κοινωνική συνοχή: Ενίσχυση δράσεων κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας, καθώς και προγράμματα επανεκπαίδευσης και κατάρτισης για την αγορά εργασίας. «Η μετάβαση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 στο ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι μια δυναμική διαδικασία, η οποία απαιτεί συνεργασία, σωστό σχεδιασμό και συνεχιζόμενη αξιολόγηση της πορείας των δράσεων», εξήγησε.

> Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Σύντομα πραγματικότητα τα Κέντρα Καινοτομίας

Πτυχές της «Ψηφιακής μετάβασης στην εκπαίδευση» αναδείχθηκαν στη διάρκεια της εκδήλωσης του Ινστιτούτου Τεχνολογίας και Εκδόσεων «Διόφαντος», μέσα από την παρουσίαση δράσεων και έργων που αναπτύσσονται.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνει η ανάπτυξη Κέντρων Καινοτομίας στις 13 Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, εκ των οποίων το ένα θα είναι στην Πάτρα.

Όπως εξήγησε η **Μαρία Γιαννίου** αποσπασμένη εκπαιδευτικός στο ΙΤΥΕ Διόφαντος κύριος του έργου είναι το Υπουργείο Παιδείας και φορέας υλοποίησης το ΙΤΥΕ «Διόφαντος». Προβλέπεται ένα κέντρο για κάθε περιφέρεια. Παρουσιάζοντας την τρέχουσα κατάσταση επισήμανε ότι έχουν ολοκληρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησης των χώρων εγκατάστασης των Κέντρων προς το ΥΠΑΙΘΑ, έχει δημοσιευθεί το Τεύχος Δι-

ακήρυξης για την προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού και υπηρεσιών και υλοποιείται η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού από την Ομάδα Έργου, σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή.

Την εκδήλωση άνοιξε ο Δρ. **Βασίλειος Δελής**, Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφορικών Συστημάτων, Διεύθυνση

Πληροφορικών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Τόνισε ότι η άσκηση διοίκησης αποτελεί δύσκολη δουλειά, ενίοτε αυστηρά μαθηματική. Η τεχνολογία συνδράμει και δεν υποκαθιστά, τόνισε, τις ομάδες λήψης αποφάσεων, ενώ την τελευταία δεκαετία το ΙΤΥΕ συντηρεί κεντρικές πληροφοριακές υποδομές και δεδομένα που υποστηρίζουν τη λήψη αποφάσεων εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

Ο **Μιχάλης Παρασκευάς**, Υπεύθυνος Εθνικού Οργανι-

σμού Υποστήριξης eTwinning, Καθηγητής Παν. Πελοποννήσου, Αντιπρόεδρος ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», εξήγησε ότι το eTwinning: αποτελεί μια εμπνευστική δράση της Ευρωπαϊ-

κής Επιτροπής για συνεργασίες σχολείων στην Ευρώπη μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας και λειτουργεί από το 2005, με στόχο τη δημιουργία εκπαιδευτικών έργων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, για την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας, του ψηφιακού γραμματισμού και της διαπολιτισμικής κατανόησης.

Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στη συνεργασία που υπάρχει με φορείς εκπαιδευτικής πολιτικής και στην υποστήριξη των eTwinners μέσω ειδικών δράσεων.

Ως προς τη δράση Stem τόνισε πως σκοπός είναι η εισαγωγή της εκπαιδευτικής ρομποτικής στα έργα eTwinning. «Το eTwinning έχει δημιουργήσει

την πιο μεγάλη και οργανωμένη Κοινότητα εκπαιδευτικών που αξιοποιούν τις STEM τεχνολογίες σε εκπαιδευτικό πλαίσιο. Εκπαιδευτικοί σε πάνω από 900 σχολεία έλαβαν εξοπλισμό ρομποτικής και υπηρεσίες εκπαίδευσης, παιδαγωγικής & τεχνικής υποστήριξης για τη δημιουργία έργων eTwinning βασισμένων σε STEM».

Επίσης παρουσίασε το περιεχόμενο του stem #5 για το 2024-2025 καθώς και τις δράσεις για την προώθηση της ενσωμάτωσης της Τεχνητής Νοημοσύνης και της Μηχανικής Μάθησης στη σχολική εκπαίδευση και σε έργα eTwinning». Από την πλευρά του ο Δρ. **Θεόδωρος Κομνηνός**, Διευθυντής Πληροφορικών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» Ανέπτυξε το θέμα: «Διασφαλίζοντας την Ψηφιακή Μετάβαση: Η Κυβερνοασφάλεια σε έναν Ταχέως Εξελισσόμενο Κόσμο».

Παρουσίασε τους τύπους απειλών, ενώ ως κλάδους που πλήττονται περισσότερο παρουσίασε τους κυβερνητικούς οργανισμούς, τον χρηματοοικονομικό τομέα και την υγειονομική περίθαλψη. Παράλληλα έδωσε χρήσιμες συμβουλές

για την αποτροπή μιας διαδικτυακής απάτης και παρουσίασε τρόπους αντιμετώπισης των επιθέσεων ransomware.

Ο **Σωτήριος Χριστοδούλου**, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Παν. Πελοποννήσου, Επιστημονικός Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» παρουσίασε το «Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Τάξης Μαθητείας ΕΠΑΛ».

Εξήγησε ότι η διεκπεραίωση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών ενός κύκλου μαθητείας μέσω του συστήματος γίνεται εξ ολοκλήρου ηλεκτρονικά. Επιτυγχάνεται η απλοποίηση και αυτοματοποίηση όλων των διαδικασιών διαχείρισης της Μαθητείας στα ΕΠΑΛ, με διαλειτουργικότητα με 8 υπηρεσίες Ιστού που παρέχονται από φορείς του ελληνικού δημοσίου, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) του Υπ.

Ψηφ. Διακυβέρνησης και η υλοποίησή του έχει επηρεάσει δραστικά το πλαίσιο λειτουργίας του θεσμού της Μαθητείας στα ΕΠΑΛ και έχει οδηγήσει στον ψηφιακό μετασχηματισμό του. Παράλληλα, η ανάλυση των δεδομένων που συγκεντρώνει σε κάθε κύκλο Μαθητείας, έχει βοηθήσει στη χάραξη στρατηγικών όχι μόνο για το θεσμό της Μαθητείας, αλλά και συνολικότερα για την επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα.

Συντονιστής ήταν ο **Δημήτριος Σερπάνος**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, Πρόεδρος ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

> Στη συνεδρία του INBIS/ΕΚ ΑΘΗΝΑ για το έργο LIBECCIO

Πλατφόρμα Καινοτομίας για τον Τουρισμό

Η παραλιακή Αιγιάλεια στην Αχαΐα και το παραλιακό μέτωπο Πάλαιρος - Αστακός στην Αιτωλοακαρνανία είναι οι δυο περιοχές που επελέγησαν να συμπεριληφθούν στην πλατφόρμα Καινοτομίας για τον Τουρισμό στη Μεσόγειο που δημιουργείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου EuroMed Libeccio. Πρόκειται για έργο που βασίζεται στη συγκέντρωση και ανάλυση μεγάλων δεδομένων για τον τουρισμό κι εστιάζει σε πιο αποτελεσματικό, βιώσιμο και ανθεκτικό Τουρισμό στην περιοχή της Μεσογείου.

Όπως επισήμανε στην τοποθέτησή του ο **Αθανάσιος Καλογεράς**, του INBIS-ΑΘΗΝΑ, βασικός στόχος είναι η βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης προορισμών, καθώς και η αύξηση της ανθεκτικότητας έναντι ποικίλων κινδύνων, αξιοποιώντας τα δεδομένα των προορισμών και τις επικαιροποιημένες πληροφορίες.

Μέσα από το έργο διασφαλίζεται η υποστήριξη περιφερειακών/εθνικών φορέων λήψης αποφάσεων με αναλύσεις για την υποστήριξη των πολιτικών που εφαρμόζονται, αξιολόγηση των οικονομικών, κοινωνικών και πε-

ριβαλλοντικών επιπτώσεών τους στη συνολική βιωσιμότητα του τουρισμού παρέχοντας ανατροφοδότηση για το τι συμβαίνει στην περιοχή. Έτσι, οργανισμοί και επιχειρήσεις να παρακολουθούν τις ροές επισκεπτών, ενώ βελτιώνεται η διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με εμπορικές στρατηγικές, πολιτικές ποιότητας υπηρεσιών και δράσεις μάρκετινγκ.

Ο **Χρήστος Αλεξιάκος**, του INBIS-ΑΘΗΝΑ αναφέρθηκε στη σημαντικότητα της ανάλυσης δεδομένων για λήψη Αποφάσεων στον Τουριστικό Τομέα, κάτι το οποίο εξυπηρε-

τεί το ευρωπαϊκό έργο που υλοποιεί το INBIS. «Το LIBECCIO Destination Management Support System (DMSS) είναι μια σημασιολογικά εμπλουτισμένη διαδικτυακή πλατφόρμα που ενσωματώνει σύνολα δεδομένων δεικτών βιωσιμότητας και αναλύσεις μεγάλων δεδομένων για την αξιοποίηση πολιτικών και τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων».

Για το πρότζεκτ που αφορά τον Αειφόρο Τουρισμό στην Μεσόγειο (Dialogue4Tourism) μίλησε ο **Ιωάννης Μαρδίκης**, Εμπειρογνώμονας Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας από

τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου-EPLO παρατηρώντας ότι δημοφιλείς τουριστικοί προορισμοί είχαν δυσμενείς επιπτώσεις από τον μαζικό τουρισμό, όπως αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, κάτι που είχε σημαντικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες. «Για την Ελλάδα είναι πολλή καλή ευκαιρία να αναλογιστούμε τι έπαθαν οι χώρες με τουρισμό χαμηλού βαλαντίου και να στραφούμε σε στρατηγικές που θα οδηγήσουν σε ειδικές μορφές τουρισμού.

Στη σημαντική συμβολή που έχουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών στον τουρισμό αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην τοποθέτησή του ο **Χρυσόστομος Στύλιος**, Διευθυντής Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων-ΕΚ. ΑΘΗΝΑ, επισημαίνοντας πως το Ινστιτούτο διαθέτει σχετικές καινοτομίες.

«Σε μία εποχή που μεταβαίνουμε από την παροχή υπηρεσιών στην παροχή εμπειριών, οι νέες τεχνολογίες φαίνεται ότι είναι σε θέση να προσδώσουν μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στο τουριστικό προϊόν από ότι οι παραδοσιακές προσεγγίσεις» εξήγησε και

πρόσθεσε: «Αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τις επιχειρήσεις να μεταβούν από τον συμβατικό τουρισμό που κυριαρχούν χειροκίνητες διαδικασίες, απομονωμένα συστήματα που βασίζονται στην επιχειρηματική αίσθηση των επαγγελματιών και στην προσφορά γενικευμένων προϊόντων, στον ψηφιακό τουρισμό, όπου υπάρχουν στοχευμένα προϊόντα και υπηρεσίες, χρησιμοποιούνται πραγματικά δεδομένα, υπάρχουν συνδεδεμένες λειτουργίες και πρόσβαση σε ανοιχτές πλατφόρμες».

Από την πλευρά του, ο Αντιπεριφερειάρχης Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας **Πάνος Σακελλαρόπουλος**, αναφερόμενος στη συμμετοχή της Περιφέρειας παρατήρησε: «Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δημιουργούμε τα κατάλληλα εργαλεία για την προώθηση του τουριστικού μας προϊόντος και παράλληλα επιχειρούμε να δώσουμε στους δυνητικούς επισκέπτες όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον τους» ανέφερε μεταξύ άλλων στον χαιρετισμό του κι εστιάζοντας στην περιοχή της Μεσογείου

Νέο Ενιαίο Πληροφοριακό

Την δημιουργία ενός νέου, Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Τέλους Ακίνητης Περιουσίας, Δημοτικών Τέλων και Δημοτικού Φωτισμού προανήγγειλε ο Υφυπουργός Εσωτερικών, **Βασίλης Σπανάκης** μιλώντας στην 27η Επίσημη Συγκέντρωση- Ημερίδα της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Ακινήτων (Π.Ο.Μ.Ι.Δ.Α.) και της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας (Ε.Ι.Α.Ν.Α.) που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα, το μεσημέρι της Κυριακής 24/11, στο πλαίσιο του Πολυσυνεδρίου «FORUM ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ» στην κατάμεστη αίθουσα του ξενοδοχείου "My Way".

Το νέο σύστημα, ικανοποιεί το πάγιο αίτημα της ΠΟΜΙΔΑ, να διακόπεται αυτόματα η χρέωση δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού στα κενά και μη ρευματοδοτούμενα ακίνητα, χωρίς υποχρέωση του ιδιοκτήτη να υποβάλει τη σχετική δήλωση στον ΔΕΔΔΗΕ.

Και αυτό, διότι πολλοί ιδιοκτήτες δεν γνωρίζουν ότι έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν δήλωση διακοπής της ηλεκτροδότησης προκειμένου να σταματήσει η επιβολή των δημοτικών τελών και θεωρούν ότι εφόσον το ακίνητο είναι κενό και μη ρευματοδοτούμενο, δεν υπάρχει θέμα οφειλής.

«Αν ένα ακίνητο μείνει κενό για πολλά χρόνια, όταν ξανανοικιαστεί θα αποκαλυφθεί οφειλή πολλών ετών. Και αν το εμβαδόν είναι μεγάλο, η οφειλή μπορεί να είναι πενταψήφια ή ακόμη και μεγαλύτερη και από την αξία του ακινήτου», ανέφε-

ρε ο πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ Στράτος Παραδιάς απευθυνόμενος στον Υφυπουργό Εσωτερικών. Και πρόσθεσε: «Η παγίδα αυτή πρέπει να κλείσει νομοθετικά. Η διακοπή του ρεύματος πρέπει να σημαίνει αυτόματα διακοπή τελών χωρίς να πρέπει ο πολίτης να το δηλώσει στο Δήμο. Δεν μπορεί ένα κράτος χρηστής διοίκησης να έχει μια τέτοια ανοικτή παγίδα».

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών από το βήμα του Forum ανέφερε συγκεκριμένα ότι «στις 5 Νοεμβρίου 2024 εκδόθηκε ανακοίνωση πρόθεσης χρηματοδότησης για την υποβολή πρότασης για το Έργο με τίτλο «Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Τέλους Ακίνητης Περιουσίας, Δημοτικών Τέλων και Δημοτικού Φωτισμού. Αυτό σημαίνει ότι το πάγιο, το διαχρονικό αίτημα της ΠΟΜΙΔΑ και όλων των Ενώσεων-

μελών της ΠΟΜΙΔΑ για τα θέματα των υπεύθυνων δηλώσεων, για τα θέματα της αυτόματης διασύνδεσης με τη ΔΕΔΔΗΕ, για τα θέματα της αυτόματης διακοπής των Δημοτικών Τέλων χωρίς την υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων και για άλλα πολλά ζητήματα τα οποία προκύπτουν και θα πρέπει ένας ιδιοκτήτης να έρθει να προσκο-

μίσει Ε2, Ε9, βεβαίωση ΔΕΗ και όποια άλλη μπορεί να χρειαστεί, επιτέλους με την υλοποίηση αυτού του Έργου που σε συνεργασία το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Εσωτερικών προχωρούν, θα τελειώσει και θα δοθεί οριστική λύση και θα ικανοποιηθεί το αίτημα της ΠΟΜΙΔΑ. Αυτό θα γίνει με αυτό το Έργο».

«Ενημέρωση Δημοτών σε πραγματικό χρόνο»

Ακολούθως, ο κ. Σπανάκης ανέφερε ότι «προχωρούμε με ανακοίνωση και του Υπουργού Εσωτερικών, Θεόδωρου Λιβάνιου στη δημιουργία και σε συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση και τα αρμόδια Υπουργεία, σε ένα ενιαίο Κέντρο για τα Δημοτικά Τέλη και το ΤΑΠ ώστε αν κάποιος ιδιοκτήτης έχει ένα ακίνητο στη Θεσσαλονίκη, ένα ακίνητο στο Λουτράκι και μια κατοικία στη Καλλιθέα να μπορεί ενιαία να γνωρίζει ποιες είναι οι οφειλές του και να υπάρχει μια συγκεντρωτική εικόνα όπως υπάρχει με τις φορολογικές υποχρεώσεις. Και αυτό γιατί; Γιατί ένα από τα αιτήματα της ΠΟΜΙΔΑ είναι τι θα γίνει με τα πρόστιμα, με τις προσαυξήσεις, με το ποσοστό προσαύξησης, και επιτέλους με τη δημιουργία του Κέντρου αυτού που θα το προχωρήσουμε τους επόμενους μήνες και θα υλοποιηθεί τα επόμενα έτη θα μπορέσει ένας οφειλέτης είτε η οφειλή του προς τους Δήμους της Χώρας είναι από μια κλήση Δημοτικής Αστυνομίας ή είναι από τα Δημοτικά Τέλη ή είναι από λογαριασμό μιας ΔΕΥΑ ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία η οφειλή του αυτή να έχει μια ξεκάθαρη εικόνα σε πραγματικό χρόνο».

Ευνοϊκή ρύθμιση για οφειλέτες έως 60 δόσεις

Ο κ. Σπανάκης ανέφερε, επίσης, πως η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη στηρίζει την ακίνητη περιουσία και πως το Υπουργείο

ΠΟΜΙΔΑ: Προτάσεις για στεγαστικό, φορολογία, δόμηση

Στα κύρια εκφρεμή αιτήματα των ιδιοκτητών ακινήτων αναφέρθηκε στην ομιλία του ο πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ **Στράτος Παραδιάς** επισημαίνοντας μεταξύ άλλων τα εξής:

«1. Η μείωση της προσφοράς κατοικιών για εκμίσθωση κύριας κατοικίας οφείλεται στην παλαίωση του κυριακού δυναμικού, στο υψηλό κόστος της αναβάθμισής του, στην ατιμώρητη παραβατική συμπεριφορά μερίδας δήθεν «ενοικιαστών», αλλά κατά μέγιστο μέρος και στην υπέρμετρη φορολογία των ενοικίων, σε συνδυασμό και με τον ΕΝΦΙΑ, που οδηγεί στην πλήρη αδυναμία εκμίσθωσής τους ή

τη φυγή προς τη βραχυχρόνια μίσθωση. «Είναι πανευρωπαϊκό φαινόμενο η αποθάρρυνση των ιδιοκτητών να νοικιάσουν τα σπίτια τους το οποίο πρέπει να ανατραπεί», ανέφερε ο κ. Παραδιάς.

- Τα μέτρα της κυβέρνησης για το στεγαστικό κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση που είναι η δημιουργία προγραμμάτων απόκτησης και ανακαίνισης κατοικιών και όχι η επιβολή ενοικιοστασιακών δεσμεύσεων που θα «έβαζε λουκέτο» στα διαθέσιμα σπίτια, αφού το μήνυμα προς τους ιδιοκτήτες θα ήταν «Αν το νοικιάσεις, θα το χάσεις!» - Μια άμεση τολμηρή μεταβατική φορολογική παρέμ-

βαση, που θα φέρει δεκάδες χιλιάδες σπίτια στην αγορά, είναι απόλυτα αναγκαία μέχρι να αποδώσουν τα μέτρα αυτά.

Συγκεκριμένα, και χωρίς να παραιτούμεθα από το βασικό μας αίτημα που είναι η

μείωση των φορολογικών συντελεστών για όλα τα κάθε είδους μισθώματα ακινήτων, καθόσον η κλίμακα φορολόγησής τους είναι η μόνη που δεν ελαφρύνθηκε από τις κυβερνήσεις της Ν.Δ. από το 2019 και μετά, προ-

τείνουμε την τριετή φορολογική απαλλαγή των ιδιοκτητών από το φόρο εισοδήματος, των κατοικιών που ήταν κενές καθ' όλο το 2023 αλλά και όσων κατοικιών, που σήμερα έχουν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση, εκμισθωθούν ως κύρια κατοικία για μια τουλάχιστον τριετία. Η ρύθμιση θα προκαλέσει την άμεση και μαζική επανένταξη στην αγορά των μισθώσεων κύριας κατοικίας, πολλών χιλιάδων κενών αλλά και ανακαινισμένων κατοικιών σε όλη τη χώρα, χωρίς να δημιουργηθεί δημοσιονομικό πρόβλημα στο Υπουργείο Οικονομικών, αφού θα αφορά μελλο-

ντικές μισθώσεις και όχι τις υφιστάμενες.

2. Η υποχρεωτική ενεργειακή αναβάθμιση των υφιστάμενων κτιρίων είναι η μεγαλύτερη πρόκληση και ο μεγαλύτερος κίνδυνος πλήρους απαξίωσής τους. Η νέα διάταξη για επιστροφή φόρου από τις δαπάνες για ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων είναι μέτρο που μπορεί να βοηθήσει ουσιαστικά την κοινωνία εκεί που πονάει: στην ανακαίνιση των υπαρχόντων ακινήτων. Η οπισθοδρομική «ακύρωσή» του, όπως δυστυχώς μαθαίνουμε, θα ήταν καίριο πλήγμα σε κάθε προ-

Σύστημα Διαχείρισης ΤΑΠ

Εσωτερικών από το 2019 και μετά έχει αυξηθεί κατά 42% και πλέον τη χρηματοδότηση προς τους Δήμους. Μάλιστα, τόνισε πως το 84% των Δήμων της χώρας για το 2024 έχει κρατήσει σταθερά τα δημοτικά τέλη, χωρίς να προχωρήσει σε αυξήσεις.

Κάλεσε από την πλευρά του, τους ιδιοκτίτες που έχουν οφειλές προς τους Δήμους να ενταχθούν στην ψηφιοσθείσα ευνοϊκή ρύθμιση οφειλών σε έως 60 δόσεις.

Παράλληλα, πρότεινε τη σύσταση Ομάδας Εργασίας για τη σχέση των ιδιοκτητών με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το Υπουργείο Εσωτερικών για να υπάρξει μια αμφίδρομη σχέση μεταξύ ΠΟΜΙΔΑ και Υπουργείου Εσωτερικών, αναγνωρίζοντας πως η ΠΟΜΙΔΑ είναι ένας σύμ-

μαχος της πολιτείας και των ΟΤΑ καθώς καταθέτει προτάσεις και λύσεις σε ζητήματα που απασχολούν την ακίνητη ιδιοκτησία, την οικονομία, την ακίνητη ιδιοκτησία, τους εργαζόμενους και όλη την κοινωνία, ενώ σημείωσε πως «στόχος μας στην Ζετία είναι να δούμε το ακίνητο και όχι το ΑΦΜ».

Κλείνοντας την παρέμβασή του, ανακοίνωσε πως «βρισκόμαστε μπροστά στη διαμόρφωση ενός νέου Κώδικα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Γι' αυτό ζήτουμε από την ΠΟΜΙΔΑ, η οποία είναι αξιόπιστος συνομιλητής μας για θέματα που αφορούν την κοινωνία, να μας καταθέσει τις προτάσεις της ώστε να μην υπάρχει γραφειοκρατία και ζητήματα που ταλαιπωρούν τους πολίτες».

Ν. Παπάκος: «Όχι άκριτα επαχθή οικονομικά βάρη»

Την έναρξη της εκδήλωσης έκανε ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Ν. Αχαΐας, Νίκος Παπάκος, μεταφέροντας τους χαιρετισμούς της προέδρου, Κυριακής Αθανασιάδου, η οποία λόγω έκτακτου κωλύματος δεν μπόρεσε να παραστεί για πρώτη φορά στα 27 χρόνια.

Τόνισε πως η Ένωση Ιδιοκτητών Ακινήτων Αχαΐας δεν αφορά μόνο τους μεγαλοϊδιοκτήτες, αλλά και τον ιδιοκτήτη με μια ιδιοκτησία, που θέλει να γράψει στο παιδί του με γονική παροχή το μοναδικό του ακίνητο, τον ιδιοκτήτη που μπορεί να κληρονομή-

σει ένα ακίνητο, αυτόν που εντός ή εκτός σχεδίου πόλης θέλει να χτίσει, ή να βγάλει ηλεκτρονική ταυτότητα, ή ενεργειακό πιστοποιητικό ηλεκτροδότησης, ή να μισθώσει το ακίνητό του.

«Καταγράφουμε τις παθογένειες και τα προβλήματα της υπάρχουσας νομοθεσίας, όπως αυτά προκύπτουν στην πράξη, επιχειρώντας κάθε είδους νομοθετική πρωτοβουλία για την επίλυση των όποιων προβλημάτων με σκοπό να επιτελεί η ακίνητη ιδιοκτησία τον ρόλο της με τον πιο ορθό και αναλογικό τρόπο και να μην επιβάλλονται σε βάρος της και μάλιστα άκριτα επαχθή οικονομικά βάρη».

Παρεμβάσεις

Μίλησαν επίσης οι: Αναστάσιος Βάππας, Δικηγόρος, Γεν. Γραμματέας της ΠΟΜΙΔΑ για τα νέα νομοσχέδια αναφορικά με την ακίνητη ιδιοκτησία, Γιώργος Χριστόπουλος και Αντώνης Μουζάκης, για τα φορολογικά θέματα των ιδιοκτητών και Νίκος Κεχαγιάογλου, ασφαλιστικός σύμβουλος της ΠΟΜΙΔΑ για την ασφάλιση κτιρίων και την έκπτωση 20% στον ΕΝΦΙΑ για τα ακίνητα αξίας έως 500.000 ευρώ.

Χ. Ζηνόζη: «Σημαντικός μοχλός ανάπτυξης»

Η πρόεδρος του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Πατρών Χαρά Ζηνόζη, μετέφερε τους χαιρετισμούς της προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της Ελλάδας Λένας Κοντογιώργου, η οποία δεν κατέφερε

να παραστεί και τόνισε πως «η αγορά ακινήτων ως σημαντικός μοχλός ανάπτυξης της χώρας θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής από την πολιτεία». Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στις προκλήσεις στο πεδίο της αγοράς των ακινήτων, οι οποίες – όπως είπε – ολοένα και αυξάνονται, δίνοντας έμφαση στην πολυπλοκή ολοκλήρωση της κτηματογράφησης της χώρας, στην πάγια φορολογική επιβάρυνση των ακινήτων και στις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις μέχρις ότου φθάσει το ακίνητο στην ιδιοκτησία του κληρονόμου. .

Θ. Ζούπας: «Επιβάλλεται εξορθολογισμός»

Ο πρόεδρος του ΔΣΠ και μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για το Κληρονομικό Δίκαιο Αθανάσιος Ζούπας μίλησε για τη «μεγάλη αδικία» με τα εκτός σχεδίου ακίνητα, λέγοντας πως δημιουργούνται «ιδιοκτήτες δύο κατηγοριών». Όπως είπε, υπάρχουν ιδιοκτήτες που είχαν βάλει υποθήκη ακίνητο που ήταν άρτιο και πλέον απαξιώνεται με την απόφαση για τη οικοδόμηση στα εκτός σχεδίου. Χαρακτήρισε εξοντωτική τη διάταξη του ΣτΕ για τα εκτός σχεδίου δόμησης εφόσον «επέρχεται ξαφνικός θάνατος για χιλιάδες ιδιοκτήτες» και για «επενδύσεις που θα παγώσουν» και τόνισε πως «επιβάλλεται εξορθολογισμός».

και ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων

σπάθεια της κοινωνίας να ακολουθήσει...

3. Στις βραχυχρόνιες μισθώσεις είναι θετικό το ότι δεν μειώνονται οι συνολικές ημέρες εκμίσθωσης, κάτι που θα μετέτρεπε τους επιτυχημένους σε αναγκαστικούς φοροφυγάδες. Όμως βλέπουμε να επιβάλλεται τόσο τέλος διαμονής παρεπιδημούντων, 0,5 % επί των εσόδων, αλλά και υπέρογκα αυξημένο ημερήσιο τέλος έως και δέκα ευρώ (10 ευρώ) σε μονοκατοικίες άνω των ογδόντα (80) τ.μ. που θα προβληματίσουν τόσο τους ιδιοκτήτες, όσο και τους φιλοξενούμενους.

6. Κτηματολόγιο – Συμβόλαια Ακινήτων. Πολύ θετικές

οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου για την παράταση της προθεσμίας διόρθωσης ανακριβών εγγραφών και «αγνώστου ιδιοκτήτη», την κατάργηση του πιστοποιητικού ΤΑΠ, τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταγραφών των συμβολαίων και άλλες χρήσιμες παρεμβάσεις – πρωτοβουλίες του Υφυπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κ. Κυρανάκη. Υπάρχουν όμως πολλά ακόμη που πρέπει να γίνουν για τη δυνατότητα διόρθωσης συμβολαίων και οριζοντίων ιδιοκτησιών ώστε να μην μπλοκάρονται οι περιουσίες. Επίσης πρέπει να καταργηθεί το αμάχητο τεκμήριο του Δημοσίου (ό,τι

δεν δηλώθηκε είναι του Δημοσίου) καθώς δεν μπορεί να μη συμμετοχή του πολίτη σε μια διοικητική διαδικασία να οδηγεί σε απώλεια της περιουσίας.

7. Το ποσοστό έκπτωσης 10-20 % στον ΕΝΦΙΑ λόγω ασφάλισης κατοικίας είναι σωστό μέτρο αλλά δεν είναι αρκετό να παρακινήσει τη μεγάλη μάζα των ιδιοκτητών να ασφαλιστούν. Γι αυτό και πρέπει τα ποσοστά να διπλασιαστούν.

8. Πολεοδομική νομοθεσία. Εκκρεμεί τόσο η επίλυση του προβλήματος της εκτός σχεδίου νόμιμης δόμησης, όσο και των προβλημάτων που δημιουργεί η ταυτότητα

κτιρίου στις πολυκατοικίες, όπου διεκδικούμε τη δυνατότητα μονομερούς διόρθωσης όλων των λαθών στους ιδιοκτησιακούς τίτλους και τροποποίησης των συστάσεων οριζοντίων ιδιοκτησιών, ώστε να ανταποκρίνονται στη διαμορφωμένη και νομιμοποιημένη πραγματικότητα.

9. Κληρονομικό δίκαιο: η ΠΟΜΙΔΑ δεν διαφωνεί με την δυνατότητα σύνταξης ψηφιακής διαθήκης αλλά είναι κάθετα αντίθετη με την κατάργηση του διεθνώς κατοχυρωμένου δικαιώματος των ιδιοκτητών για σύνταξη ιδιόχειρης διαθήκης, που είναι ανέξοδη και χωρίς γραφειοκρατία».

Ενεργειακό πιστοποιητικό και δίκτυα οπτικών ινών

Για την υποχρεωτική ενεργειακή αναβάθμιση των ακινήτων και τα μέτρα που θα βρεθούμε αντιμέτωποι μίλησε ο Δρ. Απόστολος Ευθυμιάδης, Ηλεκτρ. Μηχανολόγος, Ενεργειακός Σύμβουλος ΠΟΜΙΔΑ-UIPI, λέγοντας πως μέχρι το 2033 πρέπει να αναβαθμιστούν και να αποκτήσουν πιστοποιητικά, τόσο τα ιδιωτικά όσο και τα δημόσια κτήρια. «Αυτό δεν είναι τόσο εύκολο», ανέφερε ο κ. Ευθυμιάδης, τονίζοντας πως η ενεργειακή αναβάθμιση αποτελεί βασικό παράγοντα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για την σύνδεση των ακινήτων με το δίκτυο των οπτικών ινών, γεγονός που θα προσδώσει λειτουργικότητα και αξία στα ακίνητα μίλησε ο Δρ. Χάρης Στελλάκης, Δ/ντής Διαχείρισης Έργων Υποδομών της «Κοινωνίας της Πληροφορίας». Συγκεκριμένα, παρουσίασε το έργο «Smart Readiness», κρατικής ενίσχυσης για την αναβάθμιση υποδομών κτιρίων, συνολικού προϋπολογισμού 100 εκ. ευρώ, παρέχοντας κουπόνια στους ενδιαφερόμενους μέχρι τις 30 Ιουνίου 2025.

> Οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες για τις ΜμΕ βρέθηκαν στο επίκεντρο της εκδήλωσης της ΟΕΒΕΣΝΑ

Μονόδρομος η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση

Μεγάλες είναι οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αρκεί να δοθούν κίνητρα από την πολιτεία με χρηματοδοτικά εργαλεία που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους καθώς βρίσκονται σε δυσμενή θέση λόγω έλλειψης ρευστότητας, όπως τονίστηκε κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης που διοργάνωσε η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α.), το βράδυ του Σαββάτου, στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης, που διοργάνωσε η εφημερίδα «Σ.Ε.».

Την εκδήλωση άνοιξε ο πρόεδρος της Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α., μέλος Δ.Σ. ΓΣΕΒΕΕ και αντιπρόεδρος «Συνδέσμου Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών Νόμου Αχαΐας (ΒΑΤΤ)» **Δημήτρης Νικολακόπουλος**, ο οποίος περιέγραψε τη δεινή θέση που βρίσκονται οι μικρομεσαίες επιχειρή-

σεις μετά τα απανωτά πλήγματα, λόγω της οικονομικής κρίσης, της πανδημίας, της κλιματικής αλλαγής, που έχουν ως συνέπεια τη συρρίκνωση πολλών κλάδων ενώ η μείωση της κατανάλωσης λόγω του περιορισμένου εισοδήματος νοικοκυριών έχει σημαντικό αντίκτυπο όχι μόνο στην κατανάλωση αλλά και στην παραγωγή.

«Σε μια περίοδο με γεωπολιτικά προβλήματα με υψηλό πληθωρισμό και με αυξημένο ενεργειακό κόστος, η επιβίωση των ΜμΕ συνδέεται άρρηκτα με τη χρηματοδότηση, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα που αυτές παράγουν» ανέφερε, εστιάζοντας στη δυσκολία ανάληψης επενδυτικών πρωτοβουλιών και τη δυσκολία υιοθέτησης τεχνολογιών και ψηφιακών εργαλείων, γεγονός που αποτελεί από τους σημαντικότερους παράγοντες ανασχεσης της περαιτέρω ανάπτυξής τους.

«Το 75% εξαιρούνται από τις επιδοτήσεις»

«Το 75% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων εξαιρείται από τις επιδοτήσεις, σε μια εποχή που η ρευστότητα είναι στα τάρταρα. Από το Ταμείο Ανθεκτικότητας δεν πήραμε ούτε ένα

ευρώ», ανέφερε ο **Δημήτρης Βαργιάμης**, Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΒΕΕ και Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Υδραυλικών Ελλάδας (ΟΒΥΕ), την ώρα που όπως είπε το επίπεδο ψηφιακής και πράσινης μετάβασης παραμένει ακόμα σε χαμηλά επίπεδα, όπως καταγράφεται από πλήθος μελετών και το ΙΜΕ -ΓΣΕΒΕΕ.

«Η ευρύτερη ενεργειακή κρίση, ο πληθωρισμός και οι τιμές πρώτων υλών δεν ευνοούν με τη σειρά τους την ανάγκη πραγματοποίησης επενδύσεων» ανέφερε, υπογραμμίζοντας πως είναι ανάγκη οι ΜμΕ να ακολουθήσουν την πράσινη ανάπτυξη, γεγονός που προϋποθέτει ένα νέο υποστηρικτικό πλαίσιο για αυτές, με πακέτο δράσεων και μέτρων ψηφιακής καινοτομίας και πράσινης οικονομίας.

«Λύση η συνεργατική οικονομία»

Ο **Θανάσης Παναδάκης**,

Δρ. Μπανολόγος Μπανικός, Ενεργειακός Σύμβουλος Επιχειρήσεων παρουσίασε πως μέσα από την συνεργατικότητα διαφορετικών επιχειρήσεων και μέσα από μια ενεργειακή κοινότητα (φέροντας ως παράδειγμα ένα βουλκανιζατέρ, έναν φούρνο και μια πιπασαρία) μπορεί να εξασφαλιστεί εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας. Εστίασε στα οφέλη μιας ενεργειακής κοινότητας, η οποία απαιτεί τοποθέτηση έξυπνων μετρητών, ενεργειακό έλεγχο εγκαταστάσεων, μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας, αγορά Φ/Β και μπαταρίας, τονίζοντας πως «η εμπέδωση συστημάτων συνεργατικής οικονομίας συμβάλλει στην ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων».

«Αναγκαίοι οι πόροι και η τεχνογνωσία»

Ο **Ιωάννης Διδάχος**, Α' Αντιπρόεδρος Πανελληνίας Ομοσπονδίας Επισκευα-

τών **Ε.Ο.Β.Ε.Α.Μ.Μ.**, Αντιπρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου **Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.**, Αντιπρόεδρος **Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α.**, Μέλος **Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.**, Πρόεδρος των **Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.** Γλαύκου, Ταμίας Συλλόγου Μηχανικών Αυτοκινήτων Νομού Αχαΐας, επισήμανε πως «οι ΜμΕ είναι πιο ευάλωτες στις δύο μεγάλες κοσμογονικές αλλαγές που ζούμε, την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, γιατί δεν έχουν τους πόρους και την τεχνογνωσία».

«Η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση δεν είναι απλά προκλήσεις. Είναι η πύλη για ένα νέο επιχειρηματικό περιβάλλον που θα είναι πιο δίκαιο, πιο βιώσιμο και καινοτόμο. Οι ΜμΕ με την ευελιξία και την επινοητικότητα τους μπορούν να ηγηθούν αυτής της αλλαγής. Μαζί μπορούμε να μετατρέψουμε τις προκλήσεις σε ευκαιρίες και να δημιουργήσουμε μια οικονομία που θα λειτουργεί προς όφελος όλων», κατέληξε.

«Εργαλείο επιβίωσης η Τεχνητή Νοημοσύνη»

Ο **Αλέξης Πλέσσιος**, Προϊστάμενος **ΙΜΕ / ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ** Παράρτημα Δυτικής Ελλάδας εστίασε στον ρόλο της Τεχνητής Νοημοσύνης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο. «Με τις ραγδαίες εξελίξεις στην τεχνολογία καθίσταται επιτακτική ανάγκη για τις επιχειρήσεις να προσαρμοστούν και να αξιοποιήσουν τη δύναμή της για να παραμείνουν ανταγωνιστικές στη σημερινή ταχύτητα μεταβαλλόμενη αγορά», ανέφερε.

Χαρακτήρισε εργαλείο επιβίωσης για τις ΜμΕ την ΤΝ, καθώς – όπως είπε – «με την αξιοποίησή της οι ΜμΕ θα μπορούν να βελτιώσουν τη ροή εργασιών τους, να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους και να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον ολοένα πιο σύνθετο και απαιτητικό ψηφιακό τοπίο».

> Επισημάνθηκε στη συνεδρία του Εμπορικού και Εισαγωγικού Συλλόγου Πατρών

Προαπαιτούμενο η στήριξη των επιχειρήσεων

Οι παρούσες και μελλοντικές προκλήσεις του ελληνικού εμπορίου αναδείχθηκαν στη διάρκεια της εκδήλωσης που πραγματοποίησε ο Εμπορικός Σύλλογος Πατρών και η Ομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου, Νοτιοδυτικής Ελλάδος, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας & Ιθάκης, στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης. Κεντρικό θέμα αποτέλεσε «Το χθες, το σήμερα και το αύριο του Ελληνικού εμπορίου»

Ο **Γεώργιος Βαγενάς**, Πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Πατρών & της Ομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου Νοτιοδυτικής Ελλάδας Ζακύνθου Κεφαλληνίας σκιαγράφησε τη δύσκολη κατάσταση στη οποία έχει περιέλθει το εμπόριο, κάνοντας παράλληλα μια αναδρομή στην προ αποβιομηχανικής εποχή της Πάτρας όπου και το εμπόριο άνθιζε όπως είπε, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι πριν το 1981-82 δεν υπήρχε αγροτική περιοχή που να ήταν εγκαταλελειμμένη.

Φτάνοντας στο σήμερα και στην Πάτρα σημείωσε ότι «είμαστε μια πόλη που προσπαθεί να στηριχθεί στους φοιτη-

τές και ο ένας ουσιαστικά ανταλλάσσει χρήματα με τον άλλον. Αυτό δεν μπορεί να πάει και πολύ μακριά». Παράλληλα αναφέρθηκε στην ανάγκη αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου και ζήτησε να δοθεί βάρος στον αγροτικό τομέα και την παροχή κινήτρων για τη βιοτεχνία και τη βιομηχανία και εκτίμησε ότι η πραγματική πτώση στο λιανικό εμπόριο, από το 2010 και μετά, ανέρχεται στο περίπου 80%.

«Η λύση δεν είναι το ηλεκτρονικό εμπόριο γιατί δεν μπορεί ένας φυσικός καταναλωτής να έχει μην έχει χρήματα και ένας καταναλωτής από το διαδίκτυο να έχει άνεση να ψωνί-

ζει, ωστόσο το ηλεκτρονικό κατάστημα μπορεί να βοηθήσει το φυσικό κατάστημα και το αντίθετο», είπε και έκανε αναφορά στους κινδύνους. «Να επισημεύουμε περισσότερο αυτούς που μας έχουν δώσει τα διαπιστευτήριά τους και να βαδίσουμε μαζί στη νέα εποχή» συμπλήρωσε.

Επιπρόσθετα, ανακοίνωσε την πραγματοποίηση εκδήλωσης στις 6 Δεκεμβρίου στον Εμπορικό Σύλλογο Πατρών με το Πανεπιστήμιο Πατρών, με αφορμή τη συμπλήρωση 120 χρόνων από την ίδρυση του Εμπορικού Συλλόγου και 60 από την ίδρυση του Πανεπιστημίου.

Ο **Ανδρέας Φώτου**, Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Δυτικής Αχαΐας από την πλευρά του παρουσίασε τις τέσσερις βασικές εξελίξεις που σύμφωνα με μελέτες διαμόρφωσαν τα τελευταία χρόνια τον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Όπως είπε αυτές είναι: Ο «θάνατος» του καταστήματος, το πολυκαναλικό λιανικό εμπόριο, η εξατομικευμένη εμπειρία καταναλωτή και η αναγέννηση του καταστήματος.

Ο **Χαράλαμπος Παπαδόπουλος**, Πρόεδρος Επιχειρηματικού Συλλόγου Αιγιάλειας Στην τοποθέτησή του ανέφερε ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει ανοίξει νέους ορίζοντες, λέγοντας πως είναι ελκυστικό, αναδεικνύοντας τη διάσταση του κόστους που απαιτεί και το οποίο πολλές μικρές επιχειρήσεις δεν μπορούν να υποστηρίξουν.

Η 2η Θεματική Ενότητα αφορούσε στις «Εφαρμογές κοινωνικής καινοτομίας στο τοπικό εμπόριο».

Ο **Τρύφωνας Παπαδόπουλος**, Πρόεδρος Συνδέσμου Εμπορικών Αντιπροσώπων Πελοποννήσου, Ηλείου και Νήσων στην εισήγησή του τόνισε ότι η νεοφυής νεανική επιχειρηματικότητα χρειάζεται ακόμα περισσότερα κεφάλαια (επιχορηγήσεις & επιδοτήσεις) και στοχευμένη επιχειρηματική καθοδήγηση και πως το επιχειρείν καθίσταται δύσκολο, γιατί αν δεν λειτουργεί τουλάχιστον τρία χρόνια και δεν έχει κέρδη, δεν μπορείς να δανειστείς από το τραπεζικό σύστημα με καλούς όρους. Επίσης παρουσίασε εφαρμογές κοινωνικής καινοτομίας στο τοπικό εμπόριο.

> Σημαντικές ευκαιρίες εξωστρέφειας μέσω των προγραμμάτων της ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ. του Επιμελητηρίου Αχαΐας

Μοχλός ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας

Ο σημαντικός ρόλος της Αχαϊκής Επιμελητηριακής Ανάπτυξης (ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ.) του Επιμελητηρίου Αχαΐας ως βασικός μοχλός ανάπτυξης της τοπικής επιχειρηματικότητας αναδείχτηκε στη διάρκεια της συνεδρίας με θέμα «Ευρωπαϊκά Έργα και Τοπική Επιχειρηματική Ανάπτυξη: Οι Ευκαιρίες από τη Δράση του Επιμελητηρίου Αχαΐας και της Αναπτυξιακής του εταιρείας» που πραγματοποιήθηκε το πρωί του Σαββάτου στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης.

Στη διάρκεια της συνεδρίας παρουσιάστηκαν όλα τα νέα προγράμματα, ενώ εκπρόσωποι συνεργαζόμενων φορέων και ωφελούμενων επιχειρήσεων κατέθεσαν την εμπειρία τους από τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ. μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η μετάβαση στη σύγχρονη, βιώσιμη επιχειρηματικότητα.

Την εκδήλωση συντόνισε ο Διευθυντής της Αναπτυξιακής, **Αθανάσιος Κούστας**, ο οποίος εισαγωγικά αναφέρθηκε στον κομβικό ρόλο της μετάβασης στις επιχειρήσεις, κάτι που, όπως είπε, αποτελεί αποστολή της Αναπτυξιακής. «Ο ρόλος της Αναπτυξιακής είναι να αναδείξει ταλέντα και να βοηθήσει να αναπτυχθούν νέοι επιχειρηματίες», τόνισε. Μάλιστα, ο κ. Κούστας ευχαρίστησε το στελεχειακό δυναμικό της Αναπτυξιακής που κατάφερε αυτά τα σημαντικά αποτελέσματα κάνοντας ονομαστική αναφορά, ενώ ειδική μνεία έκανε στους πρωτεργάτες της προσπάθειας, τον αείμνηστο Παναγιώτη Βαφειάδη που «έφυγε» από τη ζωή πρόωρα και τον κ. Γιωτόπουλο.

Χαιρετισμό απύθνυε ο Διαχειριστής της Αχαϊκής Αναπτυξιακής Εταιρείας του Επιμελητηρίου Αχαΐας **Ανδρέας Ντακόλιας**, ο οποίος υπογράμμισε πως «τα ευρωπαϊκά προγράμματα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την τοπική ανάπτυξη και ο ρόλος τους είναι καθοριστικής σημασίας καθώς παρέχουν χρήσιμα εργαλεία, προωθώντας την καινοτομία και την εξωστρέφεια».

Αναφέρθηκε στις δράσεις που υλοποιεί η Αναπτυξιακή Εταιρεία, επισημαίνοντας τους παρακάτω πυλώνες: 1) Τουρισμό, 2) Δημοιογική Βιομηχανία, 3) Δικτύωση με άλλες οντότητες εντός και εκτός Ευρώπης. Εστίασε στην στήριξη που παρείχε το Επιμελητήριο Αχαΐας στην Αναπτυξιακή Εταιρεία και ευχήθηκε αυτό να συνεχιστεί καθώς τα απο-

τελέσματα θα είναι θετικά για την επιχειρηματικότητα και την περιοχή μας.

Δ. Κατσαντά: «Πύλη Καινοτομίας και Εξωστρέφειας» Κεντρική ομιλήτρια της συνεδρίας ήταν η Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Αχαϊκή Επιμελητηριακή Ανάπτυξη (ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ.), Δρ Δανάη Κατσαντά, η οποία αφού επισήμανε ότι προϋπόθεση της μετάβασης είναι η δράση και η συνεργασία, παρουσίασε αρχικά το ρόλο της Αναπτυξιακής. Όπως ανέφερε η Αναπτυξιακή παρέχει στις τοπικές επιχειρήσεις, συμβουλευτική & υποστήριξη (μέσω της υλοποίησης των Ευρωπαϊκών έργων), δικτύωση με επιχειρήσεις του εξωτερικού (εντός/εκτός Ευρώπης), διεξάγει έρευνα για την επιχειρηματικότητα και μελέτες, ενώ διοργανώνει και σεμινάρια/εργαστήρια βελτίωσης δεξιοτήτων, γνωριμίας με νέα εργαλεία, προσωποποιημένη καθοδήγηση.

Στη συνέχεια ανέλυσε τους τύπους των ευρωπαϊκών έργων (δικρατικά, τομεακά, διαμεσογειακά), λέγοντας πως στόχος τους είναι η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ), η ανάπτυξη καινοτομίας, η βελτίωση δεξιοτήτων, η εξωστρέφεια, η υιοθέτηση νέων πρακτικών, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, η βιώσιμη ανάπτυξη, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η υποστήριξη της διεθνοποίησης, η προσαρμογή σε κανονισμούς και πρότυπα της Ε.Ε.

«Την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 υλοποιήθηκαν τέσσερα συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα (Interreg Ελλάδα-Ιταλία,

Interreg Αδριατική-Ιόνιο, Balkan Med, ENICBCMED) και 15 ευρωπαϊκά έργα στους τομείς: Αγροδιατροφή, Γαλάζια Ανάπτυξη, Τεχνολογίες Αιχμής/Industry 4.0, Δημοιογική Βιομηχανία (Θέατρο, Καρναβάλι), Τηλεργασία-ηλεκτρονική, Καινοτομία- Έξυπνες πόλεις-Κατασκευές, Μικροχρηματοδοτήσεις, Καινοτομία-Διεθνοποίηση PATRAS IQ, G2B +G2C υπηρεσίες/Ψηφιακός Μετασχηματισμός, ενώ την προγραμματική περίοδο 2021-2027 είναι σε εξέλιξη 2 συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και 13 ευρωπαϊκά έργα», τόνισε.

Όσον αφορά στα οφέλη για τις επιχειρήσεις παρουσίασε συγκεκριμένα στοιχεία, μεταξύ των οποίων: ολοκληρώθηκαν 500+ ώρες καθοδήγησης και ωρίμανσης επιχειρηματικών ιδεών, 5 διαγωνισμοί επιχειρηματικής καινοτομίας, δόθηκαν 21 επιχειρηματικά βραβεία, 50+ επιχειρήσεις δέχθηκαν εκπαίδευση-κατάρτιση-ωρίμανση, δημιουργήθηκαν 10 νέες επιχειρήσεις μέσω των έργων, έγιναν 30 εργαστήρια συμβουλευτικής και 40+ δράσεις-εκδηλώσεις δημοσιότητας και διατέθηκαν 200.000€ επιχορηγήσεις & βραβεύσεις σε ωφελούμενες επιχειρήσεις, κ.α.

Ακόμη, η κα Κατσαντά αναφέρθηκε στις συνεργασίες-συμπράξεις της ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ. με 44 φορείς, ενώ κλείνοντας απύθνυε κάλεσμα σε δράση λέγοντας πως «τα Ευρωπαϊκά έργα δεν είναι μόνο χρηματοδοτήσεις, αλλά μια πύλη προς την καινοτομία και την εξωστρέφεια των ίδιων των επιχειρήσεων. Η συμμετοχή των τοπικών επιχειρήσεων είναι καθοριστική για την ενίσχυση

της οικονομίας της περιοχής. Δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για ωρίμανση και εξασφάλιση της επιθυμητής χρηματοδότησης».

Μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας

Στη συνεδρία τοποθετήθηκαν εκπρόσωποι συνεργαζόμενων φορέων. Αρχικά, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος PATRAS IQ, Καθηγητής Αντιπρόεδρος Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών, Δρ. **Δημήτριος Μούρτζης**, ο οποίος ανακοίνωσε πως η επόμενη PATRAS IQ θα διεξαχθεί τον Μάιο στο ΕΑΚ «Δ. Τόφαλος» και κατέθεσε την εμπειρία του Πανεπιστημίου απ' αυτή τη σημαντική συνεργασία, επισημαίνοντας ότι το οικοσύστημα που έχει δημιουργηθεί είναι ένα σημαντικό παράδειγμα και μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα.

Ακολούθησε η εισήγηση της Διευθύντριας του Επιμελητηρίου Ζακύνθου, **Ευγενίας Καμπιώτη**, η οποία αναφέρθηκε στα οφέλη της συνεργασίας με την ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ. για τις επιχειρήσεις του νησιού, επισημαίνοντας πως η «μετάβαση των επιμελητηρίων στη νέα εποχή συνιστά μεγάλη πρόκληση, ενώ μέσω της συνεργασίας με την Αναπτυξιακή επετεύχθη ενημέρωση των επιχειρηματιών και αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες που ανοίγουν νέους δρόμους εξωστρέφειας», ανέφερε και ευχαρίστησε τα στελέχη της Αναπτυξιακής για την άψογη, όπως είπε, συνεργασία.

Στη συνέχεια ο Επίκουρος Καθηγητής, Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών και εξωτερικός συνεργάτης

της ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ., **Κώστας Γιωτόπουλος** τόνισε πως «η Αναπτυξιακή ως κορμός του Επιμελητηρίου Αχαΐας που δημιουργήθηκε χάρη στην επιμονή της διοίκησης για εξωστρέφεια αποτελεί βασικό μοχλό για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Τους δρόμους της Αναπτυξιακής στην Ευρώπη άνοιξε η συμμετοχή του Επιμελητηρίου σε σημαντικά διεθνή δίκτυα, μέσω των οποίων δόθηκε πρόσβαση στη γνώση και σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Το ζητούμενο για το Επιμελητήριο ήταν να έχει έναν μηχανισμό που θα βοηθούσε τις επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στις σύγχρονες προκλήσεις. Έχουμε αρκετό δρόμο ακόμη να διανύσουμε, καθώς απαιτείται συνολική προσπάθεια και κυρίως πιο ενεργή εμπλοκή των επιχειρήσεων. Την εμπειρία που έχω αποκτήσει στην Αναπτυξιακή την υιοθετώ και στο Πανεπιστήμιο και στην έρευνα που κάνουμε, προκειμένου να αναπτύξουμε νέα εργασία όσμωσης και καταγραφής προβλημάτων και καλών πρακτικών διασυνδέοντας την έρευνα με την παραγωγική διαδικασία».

Success Stories

Η συνεδρία έκλεισε με την κατάθεση της εμπειρίας εκπροσώπων ωφελούμενων επιχειρήσεων, οι οποίοι μίλησαν για τα οφέλη που αποκόμισαν από τη συνεργασία τους με την ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ., εκφράζοντας τις θερμές τους ευχαριστίες στο προσωπικό της Αναπτυξιακής για την καταλυτική καθοδήγηση που τους προσέφεραν. Συγκεκριμένα, μίλησαν οι **Πάρης Λαλιώτης**, Επιχειρηματίας-Σχεδιαστής «Laliotis Viugar OE», **Δήμητρα Παπανικολοπούλου**, Επιχειρηματίας, «Souvenir», **Γιάννης Μπακαλάρος**, CEO «BacFresh», **Ελένη Φωτακέλη**, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Γραφίστρια, «Fotakeli Design» και Δρ **Μαρία Ζαφειροπούλου**, Γεροντολόγος, CEO Cohesion/Co2Gether.

Την εκδήλωση έκλεισε ο γεν. γραμματέας του Επιμελητηρίου Αχαΐας, **Θεόδωρος Τσούμπελης**, λέγοντας πως «η Αναπτυξιακή αποτελεί έναν σημαντικό εργαλείο του Επιμελητηρίου που δίνει τη δυνατότητα σωστής ανάγνωσης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, προκειμένου οι επιχειρήσεις της περιοχής να έχουν ισότιμη πρόσβαση και ίσες ευκαιρίες σε προγράμματα της Ε.Ε.

> Το μήνυμα του Χάρη Δούκα στη συνεδρία του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής

Τολμηρές πολιτικές μακριά από κατεστημένα

«Η Μετάβαση στην παγκόσμια οκακία: Η Προεδρία Τραμπ και οι Προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα» ήταν το θέμα που επέλεξε η ΝΕ Αχαΐας του ΠΑΣΟΚ για να συμμετάσχει στο 27ο Forum Ανάπτυξης. Οι ομιλητές ανέλυσαν τα αίτια που οδήγησαν στην υπερψήφιση του Τραμπ, περιέγραψαν το νέο τοπίο που δημιουργείται και προσδιόρισαν ποια θα πρέπει να είναι η στάση του ΠΑΣΟΚ σε μια περίοδο που δημοσκοπικά δείχνει να ανακάμπτει.

Ο Χάρης Δούκας, Δήμαρχος Αθηναίων και μέλος Πολιτικού Κέντρου ΠΑΣΟΚΤ, στην ομιλία του, μεταξύ άλλων επικέντρωσε σε 3+1 θέματα που πρέπει να απασχολήσουν την Ευρώπη μετά την επικράτηση του Τράμπ. Όπως ανέφερε είναι α) η ευρωπαϊκή άμυνα σε σχέση και με ό,τι συμβαίνει στην Ουκρανία, β) οι δασμοί που προαναγγέλλει ο νέος Πρόεδρος στις εισαγωγές στις Ηνωμένες Πολιτείες και οι επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή αγορά, γ) οι ρυθμίσεις απέναντι στην αουδοσία των μεγάλων πολυεθνικών. Και βέβαια η κλιματική κρίση, δεδομένου ότι ο Τράμπ έχει βάλει στόχο να ενισχύσει την παραγωγή ορυκτών καυσίμων, να ανακαλέσει τους κανόνες που στοχεύουν στον περιορισμό της ρύπανσης, να καταργήσει την υποστήριξη για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να αποσυρθεί από τη βοήθεια των διεθνών διαπραγματεύσεων για το κλίμα. «Έχουμε πολύ κρίσιμα θέματα μπρο-

στά και είναι ώρα η Ευρώπη να απαντήσει αποφασιστικά» τόνισε ο κ. Δούκας, ενώ αναφερόμενος στους λόγους που έχασαν οι δημοκρατικοί, εκτίμησε ότι δεν είχαν αιχμένα γύρω από την κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση της φτώχειας, των ανισοτήτων κι επέτρεψαν να δημιουργηθεί πρόσφορο για την ακροδεξιά.

Επικαλούμενος τους ίδιους παράγοντες θεώρησε πως είναι οι βασικοί λόγοι που προκαλούν φθορά στην Κυβέρνηση και παρατήρησε: «Η κοινωνία εγκαταλείπει τον κ. Μητσοτάκη και οι λόγοι είναι προφανείς. Η φτώχεια και οι ανισότητες εντείνονται, η ακρίβεια πλήττει τα νοικοκυριά, σε επίπεδο μισθών βρισκόμαστε στην τρίτη χειρότερη θέση της Ευρώπης, με τις ΣΣΕ να καλύπτουν το 29% των εργαζομένων. Οι υπέρμετροι φόροι έχουν λυγίσει τους πολίτες».

Ο κ. Δούκας έκανε αναφορά και στην πολιτική επικαιρότητα, λέγοντας πως «είναι η ώρα της ευθύνης για το ΠΑΣΟΚ και είναι η ώρα να αναδειχτούμε ως η δύναμη της ελπίδας για το μέλλον. Να μην ξεχνάμε πως είμαστε το πολιτικό κίνημα που γεννήθηκε για να δώσει φωνή σε όσους δεν έχουν και για να στηρίξουμε τα δικαιώματα των πολλών». Τόνισε πως οι συνθήκες σήμερα είναι ευνοϊκές, όχι μόνο λόγω της κυβερνητικής φθοράς της Ν.Δ., αλλά και εξαιτίας της διάλυσης του ΣΥΡΙΖΑ. «Είμαστε δημοσκοπικά ψηλά, όμως αυτό δεν αρκεί. Πρέπει στις επόμενες εκλογές να έχουμε ξεκάθαρο στόχο και το ΠΑΣΟΚ να αναλάβει την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας. Κι αυτό απαιτεί τολμηρές πολιτικές μακριά από τα κατεστημένα και τις διαχειριστικές αντιλήψεις, από τους συμβιβασμούς και από τους μέσους όρους. Και να αποδεικνύ-

ομε ότι είμαστε διαφορετικοί από τους άλλους», είπε με νόημα.

Αναφερόμενος τέλος στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ, ο Δήμαρχος Αθηναίων, τόνισε: «Τώρα βρισκόμαστε σ' έναν ενάρετο κύκλο υπέρβασης με τον Ν. Ανδρουλάκη, γι' αυτό και οραματιζόμαστε ένα κίνημα ανοικτό που ξαναβρίσκει την ψυχή του», επεσήμανε και διεμήνυσε πως το ΠΑΣΟΚ δεν θα ξανασυρραστεί με τη Ν.Δ.

Συνεχίζοντας ο **Maik Abu Hadba**, δικηγόρος, υποψήφιος βουλευτής Ηλείας, στέλεχος ΠΑΣΟΚ, αναφερόμενος στην εκλογή του Νέου Προέδρου των ΗΠΑ μίλησε και για την ελληνική πολιτική σκηνή. Θεώρησε πως στο Μέγαρο Μαξίμου δεν διερευνάται μόνο η επίπτωση της επιστροφής του Τραμπ στις ελληνοαμερικανικές σχέσεις, αλλά εξετάζεται και η πιθανότητα εισαγωγής «τραμπισμού» στο ελληνικό πολιτικό

σκηνικό. Θα επιχειρήσουν – είπε- τον κίνδυνο Τραμπ να τον κάνουν ευκαιρία για τη δημοσκοπική τους ενίσχυση έναντι των ακροδεξιών κομμάτων.

Αφού ανέλυσε το νέο περιβάλλον ο δημοσιογράφος **Ζώης Μαρίνος**, συνεργάτης των Ομογενειακών Μέσων εκτίμησε πως, η εκλογή Τράμπ δεν υπόσχεται για την Αμερική, ούτε για τον υπόλοιπο δυτικό κόσμο μείωση των ανισοτήτων, κατέληξε επισημαίνοντας ότι «αυτό που έχει ήδη συντελεστεί, είναι το λεγόμενο δεξιάστροφο τσουνάμι -στην Αμερική και αλλού στη Δύση- κάτι που πρέπει οπωσδήποτε να ενεργοποιήσει τις προοδευτικές δυνάμεις σε μια κατεύθυνση πειστικών πολιτικών απαντήσεων. Στην διαμόρφωση, δηλαδή, μιας άλλης ατζέντας που θα μπορεί να διαβάξει την κοινωνική πραγματικότητα και να δίνει ξανά χώρο σ' αυτό που έχει εξασθενήσει».

Από την πλευρά του, ο **Σωτήρης Παπαϊωάννου**, καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου Πατρών, μιλώντας για τον νέο Πρόεδρο, είπε: «Κατά τη γνώμη μου, πρόκειται για μια ακραία προσωπικότητα, για έναν εξουσιομανή αυταρχικό πολιτικό ηγέτη», που κάθε άλλο παρά απρόβλεπτος είναι κι αυτό όφειλε να γνωρίζει η Ευρώπη και να μην δικαιολογεί την αλλαγή του καθεστώτος των διατλαντικών σχέσεων μεταξύ Ευρώπης και Ηνωμένων Πολιτειών.

Την ενόπτια συντόνισε ο **Νικόλαος Μοϊράλης**, γραμματέας της ΝΕ Αχαΐας του ΠΑΣΟΚ.

> Στη συνεδρία που διοργάνωσε η δημοτική παράταξη «σπιράλ»

Οι πρωτοβουλίες της Αυτοδιοίκησης για τη νεανική παραβατικότητα

«Νεανική Παραβατικότητα: Ο ρόλος των Δήμων για μια πόλη χωρίς βία» ήταν το θέμα της εκδήλωσης που διοργάνωσε το σπιράλ στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης.

Ο **Ανδρέας Ριζόπουλος**, Διευθυντής του 9ου Εσπερινού ΕΠΑΛ Πάτρας τόνισε ότι παλαιότερα αντιμετώπιζαν ένα με δύο περιστατικά το μήνα και τώρα ένα με δύο την εβδομάδα. Στο πλαίσιο της ομιλίας του με τίτλο «Σχολείο: Γέφυρα Γονέων και Πολιτείας» παρουσίασε επίσης το σκεπτικό και την πρακτική αποτύπωσης και αντιμετώπισης των περιπτώσεων παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς, προσεγγίζοντας γονείς και μαθητές.

Η ψυχολόγος **Κωνσταντίνα Κοτοπί**, Σύμβουλος στο Κέντρο Ψυχικής Υγείας Γ.Ν.Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας», μίλησε με θεματική «Όταν τα παιδιά μας χάνουν τα όρια εκτός σπιτιού - Οι ρόλοι και η δράση όλων των εμπλεκόμενων», εξηγώντας τι είναι και τι δεν είναι όρια και τους τρόπους με τους οποίους τίθενται.

«Τα όρια είναι απαραίτητα για να νιώθει ένα παιδί ασφάλεια, σταθερότητα και προστασία από τους γονείς και το περιβάλλον του. Μαθαίνει τι είναι ασφαλές και αποδεκτό για το ίδιο και τους άλλους, ενώ διδάσκεται έτσι και την αποδοχή κανόνων και ορίων. Αυτό θα το βοηθήσει ως ενήλικα να προσαρμοστεί στην κοινωνία, να μάθει να βάζει τα δικά του όρια στους άλλους, να διεκδικεί τα δικαιώματά του, ενώ παράλληλα να σέβεται τα δικαιώματα

και τα όρια των άλλων». Από την πλευρά της η **Ιωάννα Τσάκωνα**, **Αστυνομός Α'**, Ψυχολόγος Γ.Ε.Π.Α.Δ.Δ.Ε, κατά την εισήγησή της «Εκπαίδευση στην Ενουαίσθηση και Ψυχική Ανθεκτικότητα - Πυξίδα/οδηγός για υγιείς συμπεριφορές», επισήμανε ότι είναι ένα πρόβλημα που μας αφορά όλους και πως η ΕΛ.ΑΣ από το 2018 έχει κάνει πολλά βήματα στην κατεύθυνση της πρόληψης, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλά-

δας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας. Επίσης παρουσίασε ενημερωτικά βίντεο και εκπαιδευτικές διαδραστικές ασκήσεις.

Ο **Ιγνάτιος Τριανταφύλλου**, Αξιωματικός της Ελληνικής Αστυνομίας και Προϊστάμενος του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων και Ενημέρωσης των δημοσιογράφων της Δυτικής Ελλάδας, έδωσε αριθμητικά δεδομένα για τα συμβάντα παραβατικότητας ανηλίκων, ενώ παρουσίασε και το πλέγμα των ενημερωτικών δράσεων που αναπτύσσονται για την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη του φαινομένου.

Μέσω διαδικτυακών συνδέσεων αυτοδιοικητικοί παράγοντες ανά την Ελλάδα, παρουσίασαν τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις τους για την νεανική παραβατικότητα. Μίλησαν ο Χαράλαμπος Παπακωστόπουλος, Αντιδήμαρχος Παιδείας Δήμου Παλαιού Φαλήρου, η Ελένη Πατρίκη, Αντιδήμαρχος Συμφιλίωσης Οικογενειακής Ζωής Δήμου Εμμανουήλ Παππά και η Αγγελική Οικονομοπούλου, Διευθύντρια

Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Αγίων Αναργύρων-Καματερού. Σχολές Γονέων, ενημερωτικές ημερίδες, δράσεις ευαισθητοποίησης, συνεργασία με τοπικούς φορείς, αξιοποίηση εθελοντισμού είναι μερικές από τις καλές πρακτικές που αναλύθηκαν.

Την εκδήλωση έκλεισε ο επικεφαλής του σπιράλ **Πέτρος Ψωμάς** καταθέτοντας την πρόταση του σπιράλ για άμεση ενεργοποίηση δημοτικών πρωτοβουλιών και στην Πάτρα, με προτεραιότητα την ουσιαστική λειτουργία Σχολής Γονέων που, μέσω συνεργασιών, θα ενημερώνει, θα ευαισθητοποιεί, θα προλαμβάνει και θα αντιμετωπίζει το φαινόμενο της νεανικής παραβατικότητας.

Τη συζήτηση συντόνισε ο **Αντώνης Σκιαθιάς**, ποιητής και Πρόεδρος Γραφείου Ποίησης, ενώ **χαιρετισμό απύθνηταν η Διευθύντρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Αχαΐας Ευγενία Πιερρή** και ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος, εκπρόσωπος του Μητροπολίτη Πατρών Χρυσόστομου.

> Τιμήθηκαν στην εκδήλωση του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Πατρών «Δανιηλίας» στο 27ο Forum Ανάπτυξης

14 σημαντικές Πατρινές εικαστικοί με κοινωνική προσφορά

Δεκατέσσερις καλλιτέχνιδες εικαστικοί της Πάτρας με σημαντική διαδρομή στον χώρο της Τέχνης και τον Πολιτισμό αλλά και κοινό σημείο αναφοράς την προσφορά τους στον άνθρωπο και τον εθελοντισμό στην κοινωνία, τιμήθηκαν από τον Σοροπτιμιστικό Όμιλο Πάτρας «Δανιηλίας», κατά την διάρκεια της εκδήλωσης που διοργάνωσε το πρωί της Κυριακής στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης.

Πρόκειται για τις εικαστικούς: Γεωργία Γιάκου – Μαλλιά, Μαρία Καραμολέγκου – Κολλιοπούλου, Θεοδώρα Κατσαίτη, Κατερίνα Κουνάβη, Αργυρή Κυριακοπούλου, Βούλα Λενακάκη, Ελένη Λιμάρ, Ελένη Μαρινάκη, Νίκη Μαυροθαλασσίτη, Γεωργία Σκούρα – Παράσχη, Σοφία Πουλή, Κίττυ Σταγκοπούλου, Μαρία Τασσοπούλου και Μαρία Χονδραλή, οι οποίες με την δικιά τους πινελιά δημιουργούν έναν «καμβά» προσφοράς, υπηρετώντας στο μέγιστο την Τέχνη.

Στο πρώτο μέρος της εκδήλωσης, η Ιστορικός Τέχνης και πρώην διδάσκουσα του Πανεπιστημίου Ιονίου, **Μαράν Γεωργίουση** «ταξίδεψε» το πολυάριθμο ακροατήριο της αίθουσας «Αφροδίτη» του ξενοδοχείου “My Way” μέσα από την γλαφυρή ομιλία της στην μαγεία της τέχνης στους μεταβατικούς χρόνους.

Η ίδια επικεντρώθηκε στις βασικές αρχές Προνεωτερικότητα και Μετανεωτερικότητα στην τέχνη και ανέλυσε τις τρεις διακριτές ιστορικές περιόδους, καταθέτοντας ενδιαφέροντα στοιχεία κρατώντας αμείωτο το ενδιαφέρον του ακροατηρίου.

Η πρόεδρος του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Πάτρας «Δανιηλίας» **Δήμητρα Χρυσανθοπούλου** στον καιροσκόπο της ανέφερε μεταξύ άλλων: «Την σημερινή εποχή, ο κόσμος περιμένει μέσα από την Τέχνη, μια αναζωογόνηση, μία ανάσα, μια λύτρωση. Σε

περιόδους κρίσης, η Τέχνη έδωσε τα καλύτερά της δείγματα. Οι κοινωνικές συνθήκες πάντα έδιναν ένα ερέθισμα στον καλλιτέχνη για να τις καταγράψει με τον τρόπο του, είτε να δημιουργήσει μια καινούργια πρόταση, είτε αντίδραση ή αλλαγή. Ο Αϊνστάϊν είχε πει: «Η φαντασία είναι σημαντικότερη από τη γνώση», και είχε δίκιο...! Αν δίνουμε στα παιδιά χώρο και χρόνο να εκφραστούν μέσα από την Τέχνη θα δημιουργήσουμε ελεύθερους ανθρώπους, με σκέψη και συναίσθηση».

Την εκδήλωση συντόνισε η **Έφη Αναλυτή**, πρόεδρος του Συλλόγου Νέων Καλλιτεχνών Πατρών, ενώ το βιογραφικό και τις ση-

μαντικότερες στιγμές της διαδρομής των τιμώμενων εικαστικών παρουσίασε η **Ευτυχία Λαμπροπούλου**, δημοσιογράφος υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων του περιοδικού «Πατρινόγραμμα», εστιάζοντας στην αγάπη τους για τον πολιτισμό και την φιλανθρωπική τους δράση αποδεικνύοντας τα ψήγματα ευαισθησίας και ανθρωπιάς τους.

Εκτός από τον έπαινο που έλαβαν οι τιμώμενες από τον Όμιλο «Δανιηλίας», τους προσφέρθηκε ένα βιβλίο-λεύκωμα με τίτλο «Οι Καλλιτέχνες δημιουργούν Πολιτισμό» που επιμελήθηκε ο πρόεδρος του Συλλόγου Καλών Τεχνών Πάτρας “Κωστής Παλαμάς” και Ιδρυτής του Κέντρου Πολι-

τισμού-Ολυμπισμού “Κωστής Παλαμάς” **Θεόδωρος Μαλλιάς**, ως ελάχιστο φόρο τιμής για την προσφορά τους στον Πολιτισμό και τις Τέχνες και την διάθεση των έργων τους ως Καλλιτεχνική περιουσία της Πόλης μας.

Στο λεύκωμα καταγράφονται εκτός των άλλων και οι ενέργειες για την ανάπτυξη του Όμιλου ως παγκόσμια κληρονομιά. Μάλιστα, ο ίδιος τόνισε emphaticά πως η Πάτρα οφείλει να χαρακτηριστεί ως πόλη Ολυμπισμού. Η εκδήλωση έλαβε τον τίτλο “Κωστής Παλαμάς” και Ιδρυτής του Κέντρου Πολι-

τισμού-Ολυμπισμού “Κωστής Παλαμάς” **Θεόδωρος Μαλλιάς**, ως ελάχιστο φόρο τιμής για την προσφορά τους στον Πολιτισμό και τις Τέχνες και την διάθεση των έργων τους ως Καλλιτεχνική περιουσία της Πόλης μας.

με τη ΝΔ Ευσταθία Γιαννιά, η αντιπρόεδρος Φοιτητικής Μέριμνας και Πολιτισμού Έλενα Αλμπάνη, ο πρώην Πρόεδρος Πανεπιστημίου Πατρών καθηγητής Γιώργος Παναγιωτάκης, η πρώην πρόεδρος του Οργανισμού «Καρναβάλι Πάτρας» Ήρα Κουρή, ο επικεφαλής της δημοτικής παράταξης «σπιράλ» Πέτρος Ψωμάς, η πρόεδρος Inner Wheel Πατρών Βορρά Ρίου Νέτη Καλογεροπούλου, ο εμπνευστής του Forum Παναγιώτης Γιαλένιος, εκπρόσωποι συλλόγων και φορέων, άνθρωποι του πνεύματος και του πολιτισμού κ.ά.

Να σημειωθεί τέλος πως ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος «Δανιηλίας» καταφέρνει να ενώνει τις γυναίκες μέσα

από δράσεις σε μια προοπτική, έτσι ώστε να δημιουργούνται οι κατάλληλες προδιαγραφές για μία καλύτερη κοινωνία, που διέπεται από την αλληλεγγύη, τον σεβασμό και την προσφορά. Συγκαταλέγεται στους πιο ενεργούς Σοροπτιμιστικούς Ομίλους που πραγματοποιούν δράσεις κοινής ωφέλειας με γνώμονα την ανάδειξη, του πολιτισμού αλλά και την στήριξη των συνανθρώπων μας. Κινητήριοι δυνάμεις των δράσεων αποτελούν ο εθελοντισμός, τα ανθρωπικά δικαιώματα και η ουσιαστική θέση της γυναίκας στην σύγχρονη κοινωνία και με γνώμονα αυτά πορεύεται με συνέπεια όλα αυτά τα χρόνια.

> Αναδείχτηκε στη συνεδρία του Συλλόγου Κερκυραίων Πάτρας

Ελαιόλαδο: Ο θησαυρός που εξάγεται παντού

Αφιερωμένη σε πρωτοπόρους ελαιοπαραγωγούς που με μεράκι, όραμα και τόλμη μέσα σε αιωνόβιους ελαιώνες αξιοποιούν ανεκμετάλλετο φυσικό θησαυρό, και γίνονται παραδείγματα για μίμηση, ήταν η εκδήλωση του Συλλόγου Κερκυραίων Πάτρας, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 27ου Forum Ανάπτυξης.

Στη διάρκεια της παρουσίασαν τις προσωπικές εμπειρίες τους και κατέθεσαν τις καλές πρακτικές τους αλλά και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα ένας ελαιοπαραγωγός και δη τυποποιητής.

Η **Sandra Specker** και ο σύζυγός της **Άγγελος Ανδριώτης** είναι ελαιοπαραγωγοί, Τυποποιητές Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου, Ποικιλίας Λιανολιάς από την Κέρκυρα.

Ο κ. Ανδριώτης μίλησε για το

«Olithea Μονοποικιλιακό Λιανολιάς Κέρκυρας» το οποίο παράγει και τυποποιεί. Όπως είπε το λάδι Olithea ότι έχει λάβει 24 διεθνή βραβεία, εξάγεται σε 17 χώρες και ήδη από τον Σεπτέμβριο είναι προπωλημένο το 30% της παραγωγής της επόμενης σεζόν.

Ο ίδιος ήταν εργαζόμενος στον τομέα του τουρισμού, βρέθηκε στην Ελβετία ως ερωπικός μετανάστης και κάποια στιγμή αποφάσισαν μαζί με τη Sandra να γίνουν ελαιοπαραγωγοί στην Κέρκυρα. Τόνισε ότι σήμερα το νησί έχει περίπου 4 εκ ελαιόδεντρα και παραγωγικά είναι μόνο το 30% εξ αυτών.

«Είμαστε και επιλογή αγρότες, κάνουμε αυτό που αγαπάμε και είμαστε ευτυχισμένοι μ αυτό και γι αυτό έχουμε και την ανάλογη επιτυχία» είπε και υπογράμμισε τη σημασία των συνεργειών.

Ο **Κωνσταντίνος Λιανός**, ελαιοπαραγωγός, τυποποιητής Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου «Λιανός» αγουρέλαιου & Βιολογικού εξαιρετικά παρθένου από ημιορεινές ελιές στους πρόποδες του Παναχαϊκού στην περιοχή της Αιγιάλειας μίλησε για τη δική του εμπειρία και τις

«Τέσσερις γενιές στο χώρο του ελαιολάδου». Η παράδοση της οικογένειάς του, τόνισε, ξεκίνησε το 1890. Το 2002 ανέλαβε το οικογενειακό ελαιοτριβείο, το οποίο εκσυγχρόνισε με νέα μηχανήματα και το μετέφερε σε σύγχρονες εγκαταστάσεις εκτός του χωριού των Καμαρών. Το 2007 έκανε ένα βήμα ακόμα με τη δημιουργία τυποποιητηρίου. Έκτοτε συνεχώς εξελίσσεται στο κομμάτι της τυποποίησης ενώ δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη διαρκή επιμόρφωση γύρω από το προϊόν αλλά και γύρω από την ορθή πρακτική της καλλιέργειας. Παράλληλα στον χώρο τους πραγματοποιούν ενημερωτικές εκδηλώσεις και εκδηλώσεις γευστικής και εκδηλώσεις γευστικής. Το λάδι «LIANOS» εξάγεται από την Αμερική μέχρι την Αυστραλία. Ανέφερε επίσης ότι ξεκίνησαν μια προσπάθεια με το Πανεπιστήμιο Πατρών ώστε να

υπάρξει μελέτη για την ποικιλία της κουτσουρελιάς.

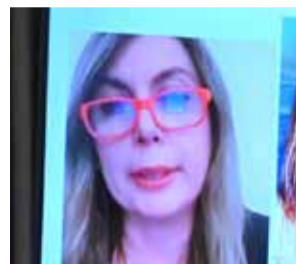
Ο **Νίκος Πολυζός**, Ελαιοπαραγωγός, με ιδιόκτητο ελαιοτριβείο, Τυποποιητής Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου Ποικιλιών Κορωνιάς και Κουτσουρελιάς (Ματαράγκα Κάτω Αχαΐας) μίλησε με θέμα: «Οι πατρογονικοί ελαιώνες-Ο εκσυγχρονισμός του ιδιόκτητου ελαιοτριβείου-Η ριζωμένη στο DNA αγάπη για το ελαιόλαδο, το όραμα και οι δυσκολίες που προσγειώνουν και απογοητεύουν».

Είμαι ένας μικρός ελαιοπαραγωγός αλλά το μεράκι μου είναι πιο μεγάλο από τις ποσότητες του ελαιολάδου και των δέντρων. Η επωνυμία του λαδιού του είναι Ενλανεία «γιατί μαζεύεται με ευλάβεια».

Το 2015 άνοιξε το δικό του ελαιοτριβείο στο Ματαράγκα

στο σπίτι του και «είναι το μοναδικό ελαιοτριβείο με επαγγελματικά πρότυπα για ίδια χρήση». Το λάδι του έχει εξαχθεί σε Κίνα και Γερμανία.

Παράλληλα ανέφερε ότι διαπιστώνει έλλειμμα συνεργασίας: «Καθένας μόνος του δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα γιατί είναι και το θέμα του κόστους. Και δεν μπορεί να συναγωνιστεί ένα μπουκάλι το χύμα ελαιόλαδο σε άποψη χρημάτων και πωλήσεων».

Η **Anvita Ζάχου**, Εμπειρογνώμων δοκιμάστρια παρθένων ελαιόλαδων και Σύμβουλος ανέλυσε το θέμα: «Ποιότητα ελαιόλαδου, μοντέλο ελαιουργισμού». Ζει στη Μύκονο από επιλογή. Στα τέλη του 2018 ίδρυσε τη Mykonos Olive Oil Tasting, μια εκπαιδευτική και συμβουλευτική εταιρεία με έδρα το νησί της Μυκόνου η οποία

παρέχει σεμινάρια, εργαστήρια και webinars για τη Γευστική Γνωσσία και τη Γαστρονομία του Ελαιόλαδου, τη Μεσογειακή Διατροφή, την Ολιστική Υγεία, Ομορφιά και Ευεξία. «Εάν θέλουμε να αλλάξουμε το μέλλον του ελαιολάδου όχι μόνο στη χώρα μας αλλά παγκοσμίως, πρέπει να επικεντρωθούμε στην εκπαίδευση» τόνισε.

Ο **Dr Βασίλης Δημόπουλος**, αναπληρωτής καθηγητής ΤΕΙ Πελοποννήσου, Διευθυντής Εργαστηρίου Γευστικής Ελαιολάδου Καλαμάτας μίλησε με θέμα: «Γενετικός πλούτος - Τοπικές ποικιλίες με εξαιρετικά γευστικά χαρακτηριστικά». Όπως είπε το Εργαστήριο ιδρύθηκε το 2014 και παρέχει ακαδημαϊκή εκπαίδευση σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών ενώ διαθέτει και πρόγραμμα διά βίου μάθησης.

> Οργανωτική Επιτροπή Forum Ανάπτυξης - Πελαγία Δημητρακοπούλου, Συγγραφέας

«Η λέξη επένδυση δεν πρέπει να αποτελεί ταμπού»

Την ανάγκη μετάβασης σε μια νέα χρηματοοικονομική κουλτούρα, τόσο για τα νοικοκυριά, όσο και για τις επιχειρήσεις, επισήμαναν οι ομιλητές της εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ελεύθερου Βήματος από την Οργανωτική Επιτροπή του Forum Ανάπτυξης και την συγγραφέα του βιβλίου «Επένδυσε για να μην τελειώσουν ποτέ τα όνειρα» Πελαγία Δημητρακοπούλου.

Μέσα από τις ενδιαφέρουσες εισηγήσεις υπογραμμίστηκαν τα οφέλη από την αλλαγή της νοοτροπία.

«Η λέξη επένδυση πρέπει να πάψει να αποτελεί ταμπού» είπε χαρακτηριστικά η κα Δημητρακοπούλου και ανέφερε χρήσιμες συμβουλές για το πώς πρέπει να γίνει μια επένδυση, παρουσιάζοντας παραδείγματα προς αποφυγή από την περίοδο του 1999 στο χρηματιστήριο.

Ο **Γεώργιος Παπιάς**, Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Β/Δ Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας αναφέρθηκε στις προσπάθειες του Οικονομικού Επιμελητηρίου για ένταξη μαθήματος Οικονομίας στην Α' Λυκείου, το οποίο αναμένεται να εισαχθεί στα σχολεία από τον Σεπτέμβριο του 2025.

Τόνισε δε, επικαλούμενος έρευνα που έγινε για λογαριασμό του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ,

ότι οι περισσότεροι μικροί επιχειρηματίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής τους γνωρίζουν το επιχειρηματικό δάνειο, τη χρηματοδοτική μίσθωση και τις πιο κλασικές μεθόδους χρηματοδότησης, αλλά αγνοούν την ύπαρξη εναλλακτικών πηγών, όπως η «χρηματοδότηση από το πλήθος» και οι «Επιχειρηματικοί Άγγελοι».

Ο **Αριστέιδης Βάβαλης**, Σύμβουλος Επενδύσεων ΒΕΤΑ έκανε λόγο για ξεπερασμένη και χρηματοοικονομική κουλτούρα, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. «Πόσες επιχειρήσεις έχουν αναληφθεί και εκμεταλλευτεί το βασικό ρόλο του χρηματιστηρίου που είναι η εξεύρεση κεφαλαίων από την

αγορά; Για να το δούμε σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, μόλις 2-3 εταιρείες είναι εισηγμένες από τα παλιά χρόνια του χρηματιστηρίου, με συνολική κεφαλαιοποίηση κοντά στα 26 εκ. ευρώ σε συνολική κεφαλαιοποίηση του ΧΑ κοντά στα 100 δις. Απορώ γιατί τόσες νέες και δυναμικές επιχειρήσεις της περιοχής δεν εκμεταλλεύτηκαν την ευελιξία της εναλλακτικής αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών για να αντλήσουν κεφάλαια σε μια περίοδο που η ανάγκη για ρευστότητα είναι πολύ έντονη, ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπου ο τραπεζικός δανεισμός αδυνατεί σε μεγάλο βαθμό να τις ενισχύσει».

Ός προς τα νοικοκυριά και τους ιδιώτες επισήμανε ότι «το 87% της περιουσίας των Ελλήνων είναι τα ακίνητα, σχεδόν 10% οι καταθέσεις και οι επενδύσεις σε μετοχές και ομόλογα με δυσκολία φτάνουν το 3%. Δηλαδή το 97% της περιουσίας των Ελλήνων βρίσκεται σε assets που στις περισσότερες περιπτώσεις αποφέρουν μηδενικό εισόδημα στους κατόχους τους».

Ο **Θεμιστοκλής Ρέσος**, Υπεύθυνος χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών της Optima Bank εκτίμησε ότι «για τον οικονομικό αναλφαβητισμό μας δεν φταίμε εξ ολοκλήρου μόνο εμείς. Συνήθως είναι άθροισμα πολλών παραγόντων, όπως είναι το κράτος ή ο χρηματοπιστωτικός τομέας που δεν παρέχει πολλές φορές τις σωστές ειδήσεις, είμαστε κι εμείς που δεν θέλουμε να μάθουμε, να ενημερωθούμε».

Τόνισε επίσης ότι «αφού γίνει μέσω μαζικού τρόπου μια πρώτη ενημέρωση για απλού τύπου επενδύσεις, στη συνέχεια μπορεί να γίνεται πιο εξειδικευμένα μέσω διαφόρων φορέων, όπως των Επιμελητηρίων, της Περιφέρειας και κυρίως φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα και όλα αυτά να επικοινωνούνται καταλλήλως για να υπάρχει προσέλευση και μετά ο επενδυτής να περάσει σε μας,

σε πιο εξειδικευμένους ανθρώπους».

Η **Πελαγία Δημητρακοπούλου** παρουσιάζοντας το όφελος από μια νέα κουλτούρα επισήμανε μεταξύ άλλων ότι ο χρηματοοικονομικός αλφαβητισμός θα μας βοηθήσει να αναπτύξουμε έναν ρεαλιστικό τρόπο διαχείρισης των χρημάτων μας με αποτέλεσμα τη μείωση του στρες και την ενίσχυση της αυτοπεποίθησής μας που θα μας οδηγήσει σε σωστές ενέργειες».

Στον χαιρετισμό της η Βασιλική Λαζαράκου, Διδάκτωρ Νομικής, Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Management Board) της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) είπε ότι πέρυσι αντλήθηκαν από το ελληνικό χρηματιστήριο περίπου 2,7 δις, ποσό υπερδιπλάσιο του 2022 κι ανέφερε πως υπάρχει μια συνεχής προσπάθεια υποστήριξης της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, πρόσθεσε ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της επόμενης μέρας και η Κεφαλαιαγορά μπορεί να αποτελέσει τρόπο χρηματοδότησης.

ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ

3D ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

23-24 Νοεμβρίου 2024
στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα
με φυσική παρουσία ομιλητών,
συνέδρων και εκθετών

Όλες οι εκδηλώσεις του 27ου Forum Ανάπτυξης θα μεταδοθούν LIVE διαδικτυακά μέσω του www.forumanaptixis.gr

Πρόγραμμα σκέυση

ΣΑΒΒΑΤΟ 23/11/2024

10:00-10:30 Αγιασμός - Εγκαινία από τον σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

11:00-12:30 Επιμελητήριο Αχαΐας - Αχαϊκή Επιμελητηριακή Ανάπτυξη (ΑΧ.ΕΠ.ΑΝ.)

Θέμα: «Ευρωπαϊκά Έργα και Τοπική Επιχειρηματική Ανάπτυξη: Οι Ευκαιρίες από τη Δράση του Επιμελητηρίου Αχαΐας και της Αναπτυξιακής του εταιρείας»

12:30-14:30 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Οργανωτική Επιτροπή 27ου Forum Ανάπτυξης, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων, Σύνδεσμος Τεχνολογικών Επιχειρήσεων Δυτ.Ελλάδας

Θέμα: «Aviation: Προοπτικές Ανάπτυξης της Αεροπορίας - Αεροναυπηγικής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

17:30-19:30 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας - Europe Direct ΠΔΕ

Θέμα: «Προγράμματα και Εργαλεία Χρηματοδότησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων»

19:30-21:30 Οικονομικό Επιμελητήριο - 10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας

Θέμα: «Προοπτικές Ανάπτυξης στη Δυτική Ελλάδα: Πρωτογενής Τομέας, Βιομηχανία, Τουρισμός, Υποδομές»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΕΡΑΤΩ»

10:30-12:00 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Οργανωτική Επιτροπή Forum Ανάπτυξης - Πελαγία Δημητρακοπούλου, Συγγραφέας

Θέμα: «Μεταβαίνοντας σε μια νέα εποχή χρηματοοικονομικής κουλτούρας για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις»

12:00-14:00 Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Θέμα: «Ψηφιακή μετάβαση στην εκπαίδευση»

20:00-22:00 Σύλλογος Κερκυραίων Πάτρας

Θέμα: «Πρωτοπόροι Ελαιοπαραγωγοί: Παραγωγή με μεράκι, όραμα και τόλμη μέσα σε αιωνόβιους ελαιώνες αξιοποιούν ανεκμετάλλετο φυσικό θησαυρό, πετυχαίνουν αξιοθαύμαστα και γίνονται παραδείγματα για μίμηση»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΡΤΕΜΙΣ»

12:00-14:00 Δικηγορικός Σύλλογος Πατρών

Θέμα: «ΔΙΚΑΙΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δικαστικός χάρτης, ψηφιακή Δικαιοσύνη, Ασφάλεια Δικαίου»

17:30-20:00 Πανεπιστήμιο Πατρών

Θέμα: «Ψηφιακή Μετάβαση: Προκλήσεις και Ευκαιρίες»

20:00-22:00 Ομοσπονδία Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α.)

Θέμα: «Προκλήσεις και ευκαιρίες της Ψηφιακής και της Πράσινης Μετάβασης για τις ΜΜΕ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 24/11/2024

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

10:00-12:00 Σοροππμιστικός Όμιλος Πάτρας «Δανηλίδες»

Θέμα: «Η Τέχνη στους μεταβατικούς χρόνους»

12:00-14:00 Π.Ο.Μ.Ι.Δ.Α. - Ένωση Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας

Θέμα: «Ακίνητη Ιδιοκτησία, Κράτος & Τοπική Αυτοδιοίκηση - Πολιτικές και Θεσμικές Μεταρρυθμίσεις»

17:30-19:30 Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ηπείρου - Ιονίων Νήσων - Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου

Θέμα: «Σχεδιάζοντας τη Μετάβαση με Προοπτική Βιώσιμης Ανάπτυξης»

20:00-22:00 Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας

Θέμα: «Μουσικές μεταβάσεις και συνδέσεις από τη λαϊκή στην έντεχνη δημιουργία»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΕΡΑΤΩ»

12:00-14:00 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

Θέμα: «Πράσινη Μετάβαση - Καλές Πρακτικές»

17:00-19:00 Εμπορικός Εισαγωγικός Σύλλογος Πατρών, Ομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου, Νοτιοδυτικής Ελλάδος, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας & Ιθάκης

Θέμα: «Το χθές, το σήμερα και το αύριο του Ελληνικού Εμπορίου»

19:00-21:00 Δημοτική παράταξη Πάτρας «σπιράλ»

Θέμα: «Νεοειρήνη παραβατικότητα: Ο ρόλος των Δήμων για μια πόλη χωρίς βία»

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΡΤΕΜΙΣ»

10:30-12:00 Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων INBIS/ΕΚ ΑΘΗΝΑ - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Θέμα: «Πλατφόρμα Καινοτομίας για τον Τουρισμό στη Μεσόγειο-Ενημερωτική Ημερίδα έργου EuroMed Libeosis»

17:00-19:00 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

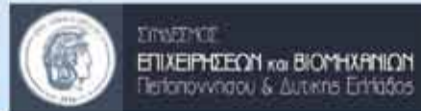
Θέμα: «Η Πάτρα των '90s: Μουσικοί καλλιτέχνες και κοινωνία που σηματοδότησαν την πανελλαδική της έκφραση - Δράσεις εξωστρέφειας της μοναδικότητας της εποχής»

19:00-21:00 Νομαρχιακή Επιτροπή Αχαΐας ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

Θέμα: «Η Μετάβαση στην Παγκόσμια Σκακιέρα: Η Προεδρία Τραμπ και οι Προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα»

Στο 27ο Forum Ανάπτυξης
θα λειτουργεί εκθεσιακό τμήμα
10:00 - 22:00

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

